VVF KRANT

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE
Afdeling BRUGGE

Prijs / jaar: € 9,00
TWEEMAANDELIJKS

URL: www.geneadub.net **42 ste jaargang nr. 1: januari-februari 2010**
Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Voordracht

Op 22 februari 2010 in De Zorge

Tim Piceu over

"Vrybuters en quaetddoeners"

Terreur op het Vlaamse platteland eind 16de eeuw

Een nieuw jaar …

zijn we binnengestapt. Wat zal het ons brengen? Gelukkig weten we het niet. Zowel op politiek als op economisch en ecologisch gebied blijkt de toekomst nogal onzeker. We kunnen eigen standpunten innemen maar de situatie beïnvloeden is een werk van velen en van lange duur. We moeten onze bekommernis niet terzijde schuiven maar iedere dag als een nieuw begin aanpakken en er het beste van maken. Misschien zoals vroeger, de mensen die we ontmoeten een goeiedag zeggen, dat schept verbondenheid en is een goed middel tegen de zogenaamde verzuring van de maatschappij.
In de moderne electronische communicatie plaatst men allerhande "smily's", hetzij met de echte figuurtjes, hetzij met leestekens zoals ☺ en :). Laten we ook zo'n smily opzetten en met de glimlach dit nieuwe jaar aanvattten.

Het bestuur wenst alle leden en hun familie een voorspoedig 2010, vooreerst een goede gezondheid, maar ook succes bij het samenstellen van hun familiegeschiedenis.

VVF-KRANT
Afdeling Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
068-0668370-67
van VVF Brugge
Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
BIC: GKCCBEBB
IBAN: BE93-0680-6683-7067

Gratis voor VVF-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Sint-Kruisstraat 11
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 33,00
op rekening
414-1171221-79
o.n.v.: VVF
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Patteeuw
&
Jo Vandeghinste
Monsterrollen

Jo Vandeghinste
De tijd van toen…
De bibliotheek in ons lokaal

Roland Verté
Rekeninghe purgative van Petrus DEMAECKERE

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk op maandag 4 en 18 januari en 1 en 15 februari van 14 tot 17 uur en op vrijdag 8 en 22 januari en 5 en 19 februari van 19.30 tot 22 uur. Met andere woorden: iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week. Let wel: Sedert september 2009 is er op elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computer-problemen. Volgende openstellingen op 13 januari en 10 februari 2010.

LES OUD SCHRIFT

Op maandag 15 januari om 20 uur in het lokaal. Thema: **Varia**. (o.l.v. P. Coghe) Na het samen ontcijferen krijgen de deelnemers de omzetting om thuis nog wat te oefenen.

VOORDRACHT

Op maandag 22 februari, in het lokaal 'De Zorge', Moerkerkesteenweg 194 te Brugge St.-Kruis om 20 uur spreekt Dhr. **Tim Piceu** over **"Vrybuuters en quaetdoeners – Terreur op het Vlaamse platteland eind 16de eeuw"** Dit in samenwerking met de Heemkundige Kring M. Van Coppenolle.

De voordracht neemt je mee op speurtocht in het Vlaanderen van het einde van de 16de eeuw, waar vrijbuiters ongestraft roofden, plunderden, moordden en verkrachtten.

Hoe verdedigden zich de Vlamingen? Steunden overheid en gerecht hun onderdanen in het verweer tegen hun kwelduivels of gooide de bevolking het maar beter op een akkoordje met de vijand?

Wie waren die vrijbuiters?

Aan de hand van documenten uit de Belgische en Nederlandse archieven, bibliotheken en musea brengt historicus Tim Piceu deze 'kleine oorlog' in Vlaanderen tot leven.

Heb je uw lidmaatschap van de VVF reeds vernieuwd? Aarzel niet, doe het nu !

Onze VVF- afdeling wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

MONSTERROLLEN (vervolg)

Koekelare

Lijste vande monsterynghe gehouden bij Sr. Jan Van Middelem, bailliu ende Joos Van Slippe, hoofdman van Couckelaere, Daneel Walloop, Adriaen Breemersch, Niclaus Van Belle, Pieter Vermeerle, Adriaen Volbrecht, Clais De Latere ende de notable prochiaenen dat op den xxviii° meie 1645; ingevolghe vande ordonnantie vande Edele heeren Burchmeesters ende Schepenen Slants vanden Vrien, alsoo hier naer volcht.

Allonserie Jan	1 cappere ende pijcke
Ardaen Jan	1 roer ende savele
Baseur Jan	1 picke ende cappre
Baston Jan	1 roer ende cappre
Bateman Caerle	1 picke ende rapiere
Becaert Dominicus	1 musschet ende rapiere
Bello Fransois	1 roer ende cappere
Beuckelaere Pieter, chirurgien	1 cappere ende pistole
Boidens Lucas	1 musschet ende rapiere
Bonte Guilliame	1 roer ende cappre
Bonte Guilliame de jonghe	1 roer ende cappre
Bosou Marcelles	1 vieroer ende cappre
Bruneel Laureins	1 picke ende cappre
Carlier Adriaen	1 picke
Cornillie Jan	1 picke
Couilliaert Gilles	1 hallaba ende cappre
Croes Stoffel	1 vieroer ende cappre
De Coninck Christiaen	1 picke ende cappre
De Coninck Cornelis	1 roer ende cappre
De Kuittere Guilleame	1 roer ende rapiere
De Laetre Pauwels	1 roer ende cappre
De Latere Fransois	1 vieroer
De Latere Pieter	1 roer ende cappere
De Latre Clais	1 roer ende cappre
De Lokere Joos	1 vieroer
De Mon Sijmoen	1 roer ende cappere
De Ruittere Vincent	1 roer ende rapiere
De Schot Roelant	1 roer ende cappere
De Vos Maerten	1 roer ende rapiere
Desmaseure Gilles	1 roer ende rapiere
Deurwaerdre Clais	1 roer ende cappre
Du Bois Jan	1 picke ende cappere
Du Buis Jan	1 roer ende cappere
Du Four Jan	1 picke ende deegen
Espeel Philips	1 roer ende cappre
Foré Anthone	1 vieroer ende rapiere
Fredericx Chaerles	1 picke ende rapiere
Gadof Andries	1 picke ende rapiere
Goddein Fransois	1 pijcke ende rapier
Goderis Jan	1 vieroer ende rapiere
Goijnck Clais	1 picke ende cappre
Grison Pieter	1 roer ende cappre
Hubert Jan	1 roer ende cappere

Huige Jaecques	1 roer ende rapiere
Humiere Pieter	1 picke ende cappre
Kempinck Jan	1 roer ende cappere
Libert Walrave	1 roer ende cappre
Lootgietere Jan	1 roer ende cappre
Lortio Jaecques	1 picke ende cappre
Monsij Christiaen	1 picke ende cappre
Morel Jan	1 picke ende rapiere
Mores Cornelis	1 roer ende cappre
Mores Marten	1 roer ende cappre
Mulens Pieter	1 roer ende rapiere
Pauwels (dicitur Plumke) Jan	1 pijcke
Pauwels Jan	1 roer ende cappere
Pauwels Pieter	1 lontroer ende cappre
Penninck Gilles	1 carbijn ende cappre
Pické Antheunis	1 roer ende rapiere
Pijcqué Jaecques	1 roer ende cappere
Quallierije Hubrecht	1 roer ende cappre
Questier Caerel	1 roer
Remeeus Pieter	1 roer ende rapiere
Robaijs Jan	1 pijcke ende cappre
Roels Mahieu	1 roer ende cappre
Schats Clais	1 picke ende cappre
Schoonackre Lowijs	1 picke ende cappre--
Sigie Jan	1 roer ende cappere
Sijs Jan	1 roer ende cappre
Sijsele Phlips	1 picke ende cappre
Sonneville Jan	1 roer ende cappere
Termote Christiaen	1 picke ende rapiere
Ternier Jaecques	1 picke ende cappre
Tevele Pieter	1 roer ende cappere
Tratsaert Andries	1 roer ende cappere
Tugo Jan d'oude	1 picke ende cappere
Van Bavinchove Antselmes	1 roer ende cappere
Van Belle Niclais	1 roer ende cappre
Van Hille Cornelis	1 roer ende savele
Van Hove Jan, Leugeboom	1 roer ende cappre
Van Santweghe Guilleame	1 picke ende cappre
Van Slippe Joos de jonghe	1 vieroer ende deegen
Vande Casteele Maerten	1 roer ende cappre
Vande Keere Joos	1 picke ende cappre
Vande Spegle Jaecques	1 picke ende cappre
Vanden Bussche Jaecques	1 picque
Vanden Walle Jaecques	1 roer ende cappere
Verbrugge Jan	1 picke ende capper
Verbrugghe Caerel	1 picke ende cappere
Verhaeghe Jan	1 roer ende cappere
Vermeerle Pieter	1 roer ende cappre
Volbrecht Adriaen	1 roer ende cappre
Wallop Cornelis	1 roer ende rapiere
Wallop Pieter	1 vieroer ende rapiere
Weerbrouck Pieter	1 picke ende cappre
Willepit Gilles	1 roer ende cappre

Koolskamp

Wapenschauwynghe ghedaen inde prochie van Coolschamp up den xxvi° meij 1645 ten versoucke van myn heeren burchmeesters ende schepenen Slans vande Vryen vande werbaere mannen onder ons dysstryckt ofte heerlyckheyt.

Abeel Joos	pycke ende sytgheweere
Aderyaens Lyeven	pycke ende sytgheweere
Baesens Lauwereyns	roer ende sytgheweere
Baesens Olevyer	roer ende sytgheweere
Basstoen Claeys	roer ende sytgheweere
Bouckhout Joos	roer ende sytgheweere
Callewaert Jan	roer ende sytgheweere
Callewaert Pyeter	pycke ende sytgheweere
Carre Gillame	pycke ende sytgheweere
Claerout Joos	pycke ende sytgheweere
Coelembyer Gillame	pycke ende sytgheweere
Damman Gillame	roer ende sytgheweere
De Brauwere Symoen	roer ende sytgheweere
De Clerck Jan	pycke ende sytgheweere
De Clerck Vynsent	pycke ende sytgheweere
De Hulst Gillis	roer ende sytgheweere
De Hulst Jan	pycke ende sytgheweere
De Huvettere Jan	pycke ende sytgheweere
De Kympe Gillis	pycke ende sytgheweere
De Meere Noweel	roer ende sytgheweere
De Neckere Dryes	pycke ende sytgheweere
De Neckere Maeryn	roer ende sytgheweere
De Nolf Gillame	roer ende sytgheweere
De Nolf Joos	roer ende sytgheweere
De Phape Jacop	roer ende sytgheweere
De Smedt Jan	pycke ende sytgheweere
De Vlamynck Jan	pycke ende sytgheweere
De Voldere Jan	pycke ende sytgheweere
De Vos Jan	pycke ende sytgheweere
Gelders Pyeter	roer ende sytgheweere
Haerseeu Gillame	pycke ende sytgheweere
Herreman Jaques	roer ende sytgheweere
Kympe Andryes	pycke ende sytgheweere
Kympe Fransois	pycke ende sytgheweere
Lamsens Jacop	pycke ende sytgheweere
Lamsens Willem	pycke ende sytgheweere
Locke Stoffels	pycke ende sytgheweere
Loobuck Jan fs Jan	roer ende sytgheweere
Loobuck Maerten	roer ende sytgheweere
Loobuuck Jan	roer ende sytgheweere
Loquet Andryes	roer ende sytgheweere
Maezele Jaques	pycke ende sytgheweere
Mynne Jan	roer ende sytgheweere
Roelens Joos	pycke ende sytgheweere
Saffere Ghelaude	roer ende sytgheweere

Saldens Giselberecht	roer ende sytgheweere
Tytgadt Kaerel	roer ende sytgheweere
Van Compernole Maerten	pycke ende sytgheweere
Van Eeckhoute Gilles	pycke ende sytgheweere
Van Elslande Chrystian	roer ende sytgheweere
Van Elslande Wouter	roer ende sytgheweere
Van Heule Maerten	pycke ende sytgheweere
Van Kersbilck Cornelys	pycke ende sytgheweere
Van Luckene Thobyas	roer ende sytgheweere
Van Sieleghem Joorys	pycke ende sytgheweere
Vande Capelle Gillis	roer ende sytgheweere
Vande Walle Joos	roer ende sytgheweere
Vande Walle Mychyel	roer ende sytgheweere
Vande Walle Pyeter	roer ende sytgheweere
Vande Wyngaerde Flyps	pycke ende sytgheweere
Vander Bure Joorys	roer ende sytgheweere
Vander Bure Pyeter	roer ende sytgheweere
Veran Alaert	pycke ende sytgheweere

Oudenburg

Ghemonstert by ordre van dheeren burghemeesters ende schepenen Slans vanden Vrijen, dese naervolghende peersonen prochianen vander prochie van Oudenburch ten huyse van Laureins Boudins up den 30 meye 1645 in der presentie van Caerle Dheere de jonghe, hoofman vander voorseide Prochie van Oudenburch, so hiernaer volcht

..uns ? Pietre, 36 j	vierroer en capper
Bastyaen Donaes, 32 j	vieroer en capper
Blockhout Cornelys, 39 j	vierroer en capper
Boddaert Franchois, 40 j	sonder geweer
Bolaert Caerle, 44 j	pycke en capper
Boudins Laureyns, 42 j	vierroer en capper
De Cock Olivier, 39 j	sonder geweer
De Couter Phlyps, 40 j	sytgheweer
De Lanaer? Jan, 52 j	pycke en capper
De Schyldre Gyllys, 56	sonder gheweer
De Vynck Blasen, 47 j	vierroer en capper
De Wulf Ghelyn, 35 j	roer
Dheere Caerle, hoofman, 28 j	vierroer en capper
Dheere Jan, 37 j	vierroer en capper
Dierycx Jacop, coster, 34 j	vierroer en capper
Doetreu Cornelys, 50 j	pycke en capper
Doeys Mahiu, 42 j	pycke
Fockedey Ryckaert, 31 j	gheweer
Gyllys Laureyns, 49 j, copperael	…
Heneman Pieter, 35 j	vierroer en capper
Intheijn Michiel, 33 j	roer en capper
Lanoye Adriaen, 38 j	vierroer en capper
Lavae Jan, 42 j	pycke en capper
Lavae Pieter, 35 j	pycke en deeghen
Lybaert Guilleame, 28 j	vierroer en capper
Martens Niclaeys, 33 j	vierroer en capper
Me…ghel ? Jaecques, 34 j	sonder geweer
Meye? Jan, 49 j	pycke en capper
Noue Pieter, 39 j	sytgheweer
Pauwel Symoen, 32 j	pycke
Van Helslande Pieter, 27 j	pycke en capper
Van Helslandt Jan, 29 j	pycke en capper
Van Hille Franchois, 25 j	vierroer en capper
Van Loo Ghulliame, 40 h	vierroer en capper
Vanden Broucke Joos, 29 j	vierroer en capper
Vander Boom Everaet	…
Vellebeer Franchois, 84 j	…
Vercarre Guilleame, 51 j	vierroer en capper
Vercruysse Jan, 53 j	vierroer en capper
Wellewaere Caerle, 34 j	capper
Willaer Vyncent, 31 j	vierroer en capper

word vervolgd

DE TIJD VAN TOEN

Jo Vandeghinste

We willen vandaag even terugblikken naar de tijd van toen, de zogenaamde 'goeie oude tijd'.
We zullen dit doen aan de hand van belangrijke periodes uit een mensenleven, n.l. geboorte, huwelijk en overlijden. Alles wat er tussenligt komt natuurlijk ook wel voor een deel ter sprake.
We gaan niet terug naar de middeleeuwen maar naar de negentiende eeuw, kort na de Franse Revolutie die samen met de Industriele Revolutie diepe sporen naliet in onze leefgemeenschap.

De goeie ouwe tijd zegt men, met zijn zeventiguren werkweek, aan nog geen frank per dag en een brood dat 23 centiemen kostte. Het baren van dertien kinderen waarvan er twee werden doogeboren, vijf stierven tijdens hun eerste levensjaar, eentje toen het bijna drie was en dan nog twee in de bloei van hun leven. Een tijd waarin iedere bevalling op zich een risico was voor de vrouw en kraambedkoorts de moeder dikwijls binnen de maand na de geboorte uit het gezin wegrukte. Dit in een wereldje dat amper groter was dan de straat waarin men leefde of de hofstede waar men werkte. Elke dag opnieuw van als de haan kraaide tot het donker werd, wroeten om den brode.
Ik denk dat men rustig die 'goeie' mag weglaten. Alhoewel ... , de moeilijkheden en de ontbering brachten de mensen dichter bij elkaar en de meesten hadden het hart op de juiste plaats om elkaar te helpen. Als iemand van de buren ziek werd of alweer een kind had gekocht dan werd met plezier een handje toegestoken.

We moeten voor deze situatie heus niet terug naar de middeleeuwen, enkel een goeie honderd jaar geleden leefden het gros van onze voorouders nog in deze barre omstandigheden. Na de grote oorlog (W.O.I) verbeterde de toestand lichtjes maar echte beterschap is er pas na de tweede wereldoorlog gekomen, alsof we oorlogen zouden nodig hebben om vooruit te gaan.

GEBOORTE EN DOOPSEL

Kinderwens of kinderlast

Mijn grootvader, een landbouwer, zei geruststellend tegen zijn zwangere buurvrouw: 'Ieder kindje brengt zijn lepeltje mee'.
'Ja, om te scheppen!' zei zijn zuster. Zij woonde in de stad en was niet zo op kinderen gesteld.
De wens naar kinderen was vrij algemeen op het platteland. Kinderen werden al vroeg ingezet voor kleine opdrachten op de boerderij. In de volkstellingen staat van ca 9 jaar al het beroep van spinner of spinster aangegeven en aan 12 jaar koewachter. In de stad daarentegen, waar de huisvesting niet zo ruim was, waren kinderen dikwijls een last en het spelen op straat van de kinderen bezorgde de ouders meer last en angst dan het ravotten op de boederij.

Kinderrijkdom of kinderzegen?

Men is nogal gemakkelijk bereid om het begrip 'kinderrijkdom' in de mond te nemen, vooral als men over het verleden praat. Die rijkdom in de zin van veel kinderen is echter niet zo voor de hand liggend. Er was o.a. vanwege het ontbreken van voorbehoedsmiddelen wel een groot geboortecijfer maar de eindafrekening werd compleet verstoord door de verliezen ten gevolge van zuigelingen- en kindersterfte.
Pas tegen de eerste wereldoorlog slaagde men er in om de zuigelingensterfte op een drastische manier terug te schroeven, onder meer door betere medische assistentie bij de bevalling. Meer succes kende men ten aanzien van de kindersterfte, mede door inentingen (tegen de pokken), gezien het feit dat we de risico's reeds in de loop van de 19de eeuw op een min of meer continue wijze zien afnemen.

Stelt men daarnaast dat de industrialisatie sinds de late 19de eeuw voor een daling van de huwelijksleeftijd zorgde, terwijl anderzijds het zogen van kinderen minder navolging vond, en aldus de natuurlijke geboortebeperking afnam, dan heeft men een concrete omschrijving van de korte tijdfaze waarin kinderrijkdom echt wel realiteit kan geweest zijn. Kort voor, en begin 1900 gaat zo'n omschrijving inderdaad ten volle op, en dan zeker en vast voor het Vlaamse land, waar men er vanwege de invloed van de kerk maar laat toe kwam om die exessieve kinderlast door een doorgdreven vorm van geboortebeperking te omzeilen. In die periode treft men dan regelmatig gezinnen aan met meer dan tien kinderen in leven. De kerk sprak van kinderzegen want dat waren vele 'zieltjes' maar de kost verdienen voor zulk een groot gezin was voor menige familie een zware dobber.

De bevalling

Door de eeuwen heen was bevallen altijd een zuivere vrouwenzaak geweest; mannen werden systematisch geweerd. Ofwel deed men beroep op een vroedvrouw die sinds het einde van de 18de eeuw toch enige vorm van opleiding had genoten of op een ervaren buurvrouw. Alleen bij heel moeilijke gevallen werd beroep gedaan op een geneesheer. De bevalling gebeurde hoofdzakelijk thuis en dit zelfs tot de jaren 50 van de voorgaande eeuw. Op het vlak van de risico's bij het bevallen waren er geen verschillen tussen de sociale geledingen tot het aan einde van de 19de eeuw. Daarna zien we bij de bemiddelde klasse meer medische bijstand. Bij de gewone man, (of moet ik vrouw zeggen ?) bleef de invloed van de medische sector zeer lange tijd gering. Wel wordt de bekommernis over de gezondheid van de vrouw na enkele bevallingen groter, zodat de anticonceptie toeneemt. Pas na WO II zal de kraambedsterfte hier te lande verder afgezwakt worden om met de ingang van de jaren 1970 een absoluut minimum te bereiken.
In Brugge werd de eerste kraaminrichting geopend in 1818, maar ook in die materniteiten bleven de gehele 19de eeuw door heel hoge sterfterisico's optreden en dit alles onafhankelijk van het feit dat er een passende infrastructuur voorhanden was naast een optimale bezetting van het medisch corps. Epidemies van kraambedkoorts waren blijkbaar even moeilijk te voorkomen als heden ten dage de ziekenhuisbacterie. Samen met hemorragie, in de volksmond met de term 'vloed' omschreven, zorgden dergelijke epidemies ervoor, dat de sterftecijfers in de materniteiten soms hoger lagen dan het landelijk gemiddelde.

Het is dan niet te verwonderen dat veel jonge aanstaande moedertjes veel schrik hadden van de aankomende 'blijde gebeurtenis ?' en soms voor de geboorte van hun eersteling terug naar het ouderlijke huis trokken om moeder in de buurt te hebben tijdens de 'arbeid'.

Doopsel, doopplechtigheid en naamgeving.

De gevaren rond zwangerschap en bevalling verklaren voor een deel de feestroes na een vlotte bevalling, waarbij de doopplechtigheid of de aangifte op het stadhuis met een triomftocht langs talrijke kroegen besloten werd. De vader net zozeer als de dooppeter en –meter grepen als vanzelf de gelegenheid aan om de bloemetjes buiten te zetten, daarin soms door buren en vrienden gevolgd. Dat dit in het Ancien Régime nogal exurbitante vormen aannam kunnen we afleiden uit de reglementeringen die bijvoorbeeld de Brugse stadsmagistraat in 1779 uitvaardigde en die het kroegenbezoek na de doop volledig verbood op straffe van 12 ponden parisis (ca twee weken arbeidsloon). Op het platte land is dit gebruik evenwel nog tot in de 20ste eeuw blijven doorleven en zelfs nu is er aan een doopplechtigheid nog wel een etentje verbonden...

Gelukkig werd in de tweede helft van de 19de eeuw de pasgeborene niet meer meegedragen naar het stadhuis om te tonen maar om te dopen moest de kleine er wel bij zijn. De tocht naar de kerk door weer en wind, en het ijskoude water uit de doopvont waren waarschijnlijk niet bevorderlijk voor de gezondheid van de baby. Daarom warmden sommige kosters een 'moor' water om in de doopvont te gieten zodat de ergste kou vermeden werd.
Voor de familieleden en de vroedvrouw was de goede afloop van de 'dracht' en de gezondheid van de moeder het belangrijkste. Omtrent de eigenlijke levenskansen van de kinderen maakte men zich toen nog niet zoveel zorgen.

Anders lag het met de voorschriften en de houding van de Kerk. Gezien het kolossale belang dat de Kerk aan het zieleheil van het kind hechtte, ging men er regelmatig toe over om onmiddellijk na de bevalling een nooddoop toe te dienen. Zeker wanneer de geboorte zich 's avonds of 's nachts voordeed of wanneer er maar enige twijfel omtrent de levenskansen van de kleine bestond, werd tot een nooddoop besloten. Essentieel was het zieleheil van het kind; bij overlijden zonder doopsel was het gedoemd tot een eeuwigdurend verblijf in het 'voorgeborchte' en van een begrafenis van een ongedoopte in gewijde grond van het kerkhof was evenmin sprake. Ongelovigen en ongedoopten kregen hun rustplaats ergens op een uithoek van het kerkhof of net er buiten, zodat de hele gemeenschap duidelijk zag dat het om 'uitgestotenen' ging. Gezien het fundamentele belang van het doopsel werd dan ook van de vroedvrouw verwacht dat zij hiertoe in noodgevallen kon overgaan, iets dat regelmatig door de pastoors werd gecontroleerd.

Het belang en de zorg voor de boreling treffen we bij de begoede standen wel reeds aan in het begin van de 19de eeuw maar op het platte land en bij de minderbegoeden groeit deze zorg slechts langzaam gedurende de 20ste eeuw. Voor het eerst in de geschiedenis gaat men zich ten volle voor het nageslacht en voor de ontwikkelingskansen van het eigen kroost interesseren. In niet geringe mate wordt die belangrijke mentaliteitsverandering van bovenaf gestimuleerd en dit evenzeer door de overheid als door allerlei belangengroepen. In 1903 worden de eerste liga's

rond kinderwelzijn opgericht en worden acties met betrekking tot kindervoeding, borstvoeding en prenatale en/of postnatale verzorging op het getouw gezet.

Een ander verschijnsel dat belangrijk is op het einde van de 19de eeuw is het verschijnen van geboortekaartjes waarop in de puriteinse sfeer van die tijd het resultaat van het seksueel gedrag netjes verbloemd wordt door de ooievaar ter hulp te roepen, door de boot het zware werk te laten doen of door naar de spontane groeikracht van bloemkolen of ander kolen te verwijzen. Later, naar het midden van deze eeuw toe, wanneer de individualisering ten volle doorbreekt, zal dit soort geboortegrafiek een sterkere persoonlijke inslag krijgen en vinden we teksten als: “uit onze liefde werd een kindje geboren” of “Jan en Bart zijn blij met hun nieuwe zusje Tine”.

Een zeer belangrijk moment bij de doopplechtigheid en de aangifte bij de burgerlijke stand, te meer omdat het een levenslange nawerking kent, betreft de naamgeving. We hebben het hier wel over de voornaam of doopnaam. Welke namen werden bij voorkeur gekozen en waarop baseerde men zich bij de naamgeving? Door welke factoren of invloeden liet men zich leiden?
Het gebruik van voornamen gaat uiteraard terug tot het verste verleden; denken we maar aan de naamvermeldingen in het Oude Testament. Steeds heeft de mens als sociaal wezen toch een eigen en persoonsgebonden plaats binnen de maatschappij meegekregen, waardoor de noodzaak om zich binnen die groep te laten herkennen een dwingende plicht was. Sinds de synode van Gent in 1571, verbood de kerk het nog verder gebruiken van ‘heidense’ namen en stelde daarvoor heiligennamen in de plaats. Iemand met een naam bedenken was geenszins een vrijblijvende opdracht; door zich de naam van een heilige toe te meten, meende men zich een soort gedragscode en levenswandel tot voorbeeld te stellen, terwijl men bovendien over de gunsten van een ‘voorspreker’ in de hemel beschikte. Door verschillende synodes werden de pastoor verplicht hierop toe te zien bij het doopsel en zelfs Keizerin Maria Theresia herhaalde deze verplichting in een ordonnantie van 1778. Het resultaat is dat enkele namen de bovenhand haalden en er tot het begin van de 18de eeuw in Vlaanderen één op drie jongens door het leven ging met de naam Petrus of Joannes en dan streekgebonden ook nog de namen Jacobus, Franciscus, Judocus, Guillielmus en Egidius voorkwamen. Bij de meisjes vinden we Maria, Petronelle, Joanne, Catharina, Judoca, Anna of Elisabeth.

In de late 17de eeuw stellen we reeds een belangrijke vernieuwing vast, namelijk het gebruik van dubbelnamen zoals Jan-Baptist, Petrus-Jacobus, Maria-Theresia, een gebruik dat naar het schijnt in Spanje zijn oorsprong vindt. Het begin van de 20ste eeuw brengt ons een nieuwe waaier aan namen zoals Marcel, Michel, Albert, Gerard, Magdalena, Marcella, Sophie of Denise. Na WO II zien we korte namen zoals Jan, Pol, Luc, Bart, Bert en bij de meisjes Ann, Mia, Paula, Lieve etc. maar ook een veelheid aan Engelse namen die hun oorsprong vinden bij de bevrijders zoals Willy, Freddy, Johnny of Ronny. Klimmen we verder op in wat we de eigentijdse periode noemen dan is er sinds de zeventiger jaren van de voorgaande eeuw geen beperking meer en zijn de ouders volledig vrij in de naamkeuze. Filmsterren, voetbalsterren of figuren uit de soaps liggen nu aan de basis van de naamgeving en krijgen we Nancy, Jentel, Kelly, Kimberly, Luka of Senne, Nando, Kyani en Tyno. Het wordt moeilijk bij het horen van de naam nog te weten of het over een jongen of een meisje gaat.

Nu we weten dat de naamgeving aan de heiligenkalender verbonden was stelt zich de vraag naar het ‘auteurschap’. Wie was in regel gemachtigd om de boorlingen een passende naam toe te bedelen? Heden ten dage stelt er zich geen probleem, het zijn de ouders die de keuze bepalen. Tot voor enkele decennia hadden de peters en de meters het voorrecht de naam te kiezen terwijl de keuze van de ouders dan op de tweede plaats kwam maar wel dag in dag uit gebruikt werd. Zo komt men dikwijls pas bij het overlijden van een persoon zijn echte voornaam te weten.

Het voorrecht van peter of meter de naam te kiezen is om niet terug te vinden redenen ontstaan rond de 16de eeuw en de herhalingen van bepaalde voornamen na een overlijden van het kind wijst op een sterke familieband tussen ouders en peter en meter, ook iets dat de laatste decennia sterk veranderd is. Nu nemen dikwijls vrienden die taak over in het geval er nog gedoopt wordt.

Er werd vroeger een zulkdanig vast patroon gevormd voor het aanwijzen van peter en meter dat we als genealogen hieraan de samenstelling van het gezin van de vader of de moeder kunnen terugvinden; bv: de eerstgeborene krijgt de vader van de vader als peter en de moeder van de moeder als meter (indien hij of zij nog in leven is). Een jongen krijgt aldus de voornaam van zijn grootvader langs vaderszijde en een meisje de voornaam van de grootmoeder langs moederszijde. Daarna worden de rollen omgekeerd en volgen ook nog de broers en zusters van de ouders met hun respectievelijke echtgenoten.

wordt vervolgd

Rekeninghe purgative op de staet van goede ghemaeckt ten sterfhuyse van Wylent heer ende meester Petrus DE MAECKERE (DEEL 2)

(RA-Brugge, SvG 9023 reeks 2)

Roland Verté

Voorts aen Rogier VAN HOUTTE thuywelicke hebbende Elisabeth DE PYPERE, dochter van Sacharias ghewonnen by Anna BONNE. Voorts aen Jan BAUSAERT thuywelicke hebbende Anna DE PYPERE. Voort aen Joseph VAN LANDUYT in huywelicke met Bregitta DE PYPERE. Adrianus, Judocus, Joannes, Francois, Rogier VAN HOUTTAGE in huywelicke met Marie Thresia DE PYPERE, Anna, Elisabeth, Guillielmus ende (22) Augustinus DE PYPERE, wannof de drie leste syn weesen, ende wanof apparente vooghden syn NN ende NN. Alle neghen kinderen van Joos DE PYPERE, wannof de sesse van dien tzynen eersten huywelicke ghewonnen by Elisabeth SYMOENS ende de resterende drie tzynen tweeden huywelicke by Pieternelle CLAUS. Den voornoemden Sacharias, Anna ende Joos DE PYPERE alle drye kinderen van (22v) Joos DE PYPERE in huywelicke gheprocreert by Marie DE MAEGHT. Welcke Marie DE MAEGHT oock dochter was vanden voornoomden Lieven by het voornoomde Tanneken DE RAVE.
Ende uyt dien hoofde zyn sy tsaemen ghereght tot het resterende derde in een derde alsvooren.

Voorts aen Pieternelle, Rosalia ende Isabella Threse GARSON, alle drie kinderen van (23) Pieter in huywelicke ghewonnen by Catherine TUYTSCHAVER. Welcke Catherine TUYTSCHAVER dochter was van Joos in huywelicke gheprocreert by Tanneken DANNEELS. Voorts aen NN ende NN vooghden van Joanne MINNE, filia Roelant gheprocreert by Pieternelle VAN WALLEGHEM. Voorts aen NN ende NN apparente vooghden van Godelieve, Marianne ende (23v) Josyne, alle drye kinderen van Judocus VAN WALLEGHEM . Wanof de twee eerste gheprocreert syn tsynen eersten huywelicke by Joanne DE CAVEL ende het leste by Pieternelle VAN IESEGHEM. Welcke voorseyde Petronelle VAN WALLEGHEM ende Judocus VAN WALLEGHEM oock beede kinderen syn van Tanneken DANNEELS thaeren eersten huywelicke ghewonnen by NN VAN WALLEGHEM. Ende (24) voorts Heyndryck, Cornelis, Pieter, Carolus, Marcus ende Jacobus DANNEELS, wannof de twee leste als noch zyn minderjarigh ende wanof apparente voogheden syn NN ende NN, alle ses kinderen van Pieter DANNEELS ghewonnen by NN. Welck voornoemt Tanneken ende Pieter DANNEELS kinderen syn van Heindryck ghewonnen by Josyne VAN LOKEREN. Welcke (24v) Josyne dochter was van Gillis VAN LOKEREN in huwelicke ghewonnen by Tanneken DE RAVE. Welcke Tanneken DE RAVE oock dochter was vanden voornoemden Laureyns DE RAVE tzynen eersten huywelicke ghewonnen by het meerghemelde Tanneken HEYNS.
Ende uyt dien hoofde syn zy tzaemen ghereght tot een ghereghte derde in een vierde van een aghtste vande voornoomde zyde.

(25) **Derde hooftstaecke** vande selve zyde, zynde de descendenten van Catherina DE RAVE, oock dochter vanden voornoemden Laureyns DE RAVE tzynen eersten huywelicke ghewonnen by het voornoomde Tanneken HEYNS, bestaende in de ghonne naervolghende.
Ende eerst aen Jan DE VOS thuywelicke hebbende Joanne VAN BEULAERE. Welcke Joanne VAN BEULAERE dochter was van (25v) Anthone by Tanneken VERNIERS. Voorts Pieter DE MEYERE soone van Jan by Jacquemynken VERNIERS. Voorts Martinus VERNIERS, filius Francois ghewonnen by Marie VAN HOLSTRAETE. Voorts aen NN ende NN vooghden van Isabella ende Adriaen, beede kinderen van Cornelis Francois VERNIERS by Isabelle Francisca DE COENE. Welcken Cornelis soone was van Cornelis ghewonnen by Isabella DE MEYERE. Ende voorts (26) aen Marie VERNIERS weduwe van Jan PUTTE. Het voornoomde Tanneken, Jacquemynken, Francois, Cornelis ende Marie, alle vyf kinderen van wylent Laureyns VERNIERS ghewonnen by Pieternelle DE BLIECK. Welcken Laureyns soone was van Jan VERNIERS in huwelicke gheprocreert by Catharine DE RAVE. Welcke voorseyde Catherina DE RAVE dochter was vanden voornoemden Laureyns in huywelicke (26v) ghewonnen by het voornoomden Tanneken HEYNS .
Ende uyt dien hoofde zyn sy tsaemen ghereght tot een gerechte sesde part in een vierde van een achtste ten voornoomden sterfhuyse.

Voorts aen Jaecques VAN MALDEGHEM thuywelick hebbende Livyne VERNIERS, woonachtich tot **Hansbeke**. Voorts aen Joannes VERNIERS, Passchyne VERNIERS, (27) weduwe van Pieter NN tot **Bellem**. Pieter VERNIERS ende de wesen Pieternelle ende Joannes Maerten filius Joannes gheprocreert by Lyvine VERNIERS. De gheseyde Joannes, Passchyne, Pieter ende Lyvine VERNIERS, alle viere kinderen van Jan VERNIERS by NN. Voorts aan Catherina VERNIERS. De voornoomde Livyne, Jan ende Catherina VERNIERS alle drie kinderen van Jaecques (27v) VERNIERS ghewonnen by Marie ESSENS. Welcken Jaecques oock soone was vande voornoomden Jan VERNIERS in huywelicke ghewonnen by de voornoomde Catherina DE RAVE.
Ende uyt dien hoofd zyn sy gherecht als vooren.

Voorts aen Joos VAN VEERDEGHEM thuywelick hebbende Janneken VAN NIEUWKERCKE. Voorts aen Isabelle VAN NIEUWKERCKE, beede kinderen van Pieter (28) VAN NIEUWKERCKE ghewonnen by NN. Voorts Jan VAN NIEUWKERCKE. Voorts aen Jan DE GROOTE thuywelicke hebbende Jacquemynken MAENHOUDT, fa Pieter ghewonnen by Pieternelle VAN NIEUWKERCKE. Den voornoomden Jan ende Pieternelle beede kinderen van Servaes VAN NIEUWKERCKE ghewonnen by NN. Voorts Anna VAN NIEUWKERCKE woonachtich tot **Vlissinghe**, dochter van Jan VAN NIEUWKERCKE (28v) by Anna DE WITTE. Voorts aen Jan VAN NIEUWKERCKE. Voorts aen Anthone DE COCK thuywelick hebbende Isabella VAN NIEUWKERCKE. Den voornoomden Jan en Isabelle kinderen van Arnout VAN NIEUWKERCKE ghewonnen by Tanneken POLLET. Voorts aen Guilliame DE PAPE bevenens NN, beede apparente vooghden van Pieter, Joannes ende Marie Pieternelle DE PAPE, filius Francois bij (29) Barbara DU FOUR. Voorts aen Marie Cornelie oock filia den gheseyden Francois tzynen tweeden huywelicke gewonnen by Florentina SABBE. Welcken Francois DE PAPE soone was van Guilliaeme DE PAPE in huywelicke ghewonnen by Catherina VAN NIEUWKERCKE. Den voornoomden Pieter, Servaes, Jan, Aernoudt ende Catherina, alle vyf kinderen van meester Jacques VAN NIEUWKERCKE (29v) in huywelicke ghewonnen by Jacquemynken VERNIERS, oock dochter was vanden voornoomden Jan by de meergheseyde Catherina DE RAVE.
Ende uyt dien hoofde zyn sy tsaemen ghereght tot ghelycke deelen alsvooren.

Voorts aen Joos DHONDT gheswooren vooght van Marie, filia Jacobus VANDER MOERE gheprocreert by Marie DE VULDERE (30). Voorts aen Carolus VANDER STEENE weduwaere ten sterfhuyse van Pieternelle VANDER MOERE, filia Geeraert gheprocreert by Martine OOSTERLINCK, syn huysvrauwe ghestorven naer de doodt van desen overleden.
Ende alsoo gherecht tot d'een helft.

Voorts aen Joannes BRABANDER thuywelick hebbende de voorseyde Martine OOSTERLYNCK moeder vande selve Pieternelle VANDER MOERE.
Ghereght tot de wederhelft (30v) van tselve deel.

Voorts NN ende NN beede kinderen van Pieter VERPANDT gheprocreert by Marie VANDER MOERE dochter van Pieter VANDER MOERE woonachtigh tot **Biervliedt**. Den voornoomden Jacobus, Geeraert ende Pieter alle drie kinderen van Lieven VANDER MOERE in huywelicke ghewonnen by Franchynken VERNIERS. Welck Franchynken oock dochter was vanden voornoomden (31) Jan ghewonnen by de voornoomde Catherina DE RAVE.
Ende uyt dien hoofde zyn zy tsaemen ghereght tot de deelen alsvooren.

Voort Joannes BOLLAERT soo over hem selven als apparenten vooght benevens NN van Pieternelle, Barbara ende Pieter, zyn broeder ende susters, alle tsaemen kinderen van Pieter BOLLAERT by Joanna VERNIERS. Welcke Joanne (31v) VERNIERS dochter was van Maerten in huywelicke ghewonnen by Tanneken BRUGGHEMANS. Voorts aen Francois CRAYE woonachtigh tot **Middelburgh** in Vlaenderen, soone van Jan in huywelicke ghewonnen by Marie BRUGGHEMANS. Het voornoomde Tanneken ende Marie BRUGGHEMANS kinderen van Guilliame in huywelicke gheprocreert by Barbara VERNIERS. Welcke Barbara VERNIERS oock dochter was (32) vanden voornoomden Jan ghewonnen by de voorseyde Catherina DE RAVE.
Ende uyt dien hoofd zyn zy tsaemen ghereght tot ghelycke deelen als voorseydt.

Voorts aen Pieter BRANDEGHEM thuywelick hebbende Allegonde BLESSEEL. Voorts aen Jooryne ende Marie BLESSEEL, beede jonghe dochters hun selfs, alle drie kinderen van Jan BLESSEEL in huywelicke ghewonnen by Marie (32V) Maghdaleene TUWAERT. Voorts aen Jacobus SCHOUP woonachtigh tot **Somerghem**. De voornoomde Marie Maghdaleene TUWAERT dochter van joncker Arnestus in huywelicke ghewonnen by Pieternelle VERNIERS. Ende den voornoemden Jacobus SCHOUP is soone van Niclays in tweeden huywelicke ghewonnen by de voornoemde Pieternelle VERNIERS. Welcke Pieternelle VERNIERS oock dochter was vanden voornoomde (33) Jan by de voorseyde Catherine DE RAVE.
Ende uyt dien hoofde zyn zy tsaemen ghereght tot het resterende sesde in een vierde van een achtste part vande voornoomde zyde.

Vierde ende leste hooftstaecke van de selve zyde zynde de descendenten van Joos DE RAVE oock filius den voornoomden Laureyns in syn derde huywelick ghewonnen (33V) by Anna LODDEREELS.
Ende eerst Joannes DE RAVE woonachtigh tot **Ghendt**. Ende voorts aen Thomaes COOLS thuywelick hebbende jouffrauwe Joanne DE RAVE. Den voornoomden Joannes ende Joanne kinderen van Joos DE RAVE. Welcken Joos oock soone was vanden voorseyden Laureyns tzynen derden huywelicke ghewonnen by de voornoomde Anna LODDEREELS.
Ende uyt dien hoofde (34) zyn zy tsaemen ghereght tot het resterende vierde in een achtste vande selve zyde.

Voorts aende naervolghende persoonen aenden overleden bestaende van syn **moeders moeders moederlicke zyde**, als zynde de descendenten van dheer Cornelis BASTON ende alsoo oock maer in den vierden graet van (34V) bloede ende gereght tot d'ander helft van een vierde zynde een achtste alsvooren.

Te weten jouffrauwe Marie BOTSAERT, weduwe van sieur Niclays PETIT dochter van sieur Jan Baptiste BOTSAERT. Welcken Jan Baptiste soone was van dheer Mattheus BOTSAERT gheprocreert by Catherina STOET. Welcken Mattheus soone was van Mattheus in huywelicke ghewonnen (35) by Marie BASTON. Welcke jouffrauwe Marie BASTON dochter was van dheer Cornelis in huywelicke gheprocreert by jouffrauwe Jacquemynne FIERENS.
Ende uyt dien hoofde is zy ten desen sterfhuyse ghereght tot dhelft van een vierde, uytmaeckende een achtste voorseyt.

Voorts s'overledens **moeders moederlicke** zyde, zynde descendenten van wylent dheer Jan TAVERNIER (35V) in huywelicke ghewonnen by jouffrauwe Marie WEERBROUCK aenden overleden bestaende inden derden graed ende tsaemen gerecht tot een vierde bestaende in drie hooftstaecken.

Ende eerst aen meester Pieter TAVERNIER soo over syn selven als vooght benevens heer ende meester Benedictus DE LAMPREEL van Marie Pieternelle, dochter van meester Bernaert DE LAMPREEL (36) in huywelicke gheprocreert by jouffrauwe Marie Josepha TAVERNIER. Welcken meester Pieter ende Marie Josepha kinderen syn van wylent dheer ende meester Pieter in huywelicke ghewonnen by jouffrauwe Marie CLAYS. Voorts aen heer ende meester Jacobus TAVERNIER, canonick tot **Thourout**. Voorts aen meester NN DOUSSY thuywelick hebbende jouffrauwe Marie TAVERNIER. Voorts aen jouffrauwe Joanne (36v) ende sieur Joannes, alle viere kinderen van dheer Jooris TAVERNIER in huywelicke gheprocreert by vrauw Catherine DANTHEIN. Welcken voornoomden dheer ende meester Pieter, Francois ende dheer Jooris kinderen syn van wylent dheer Pieter TAVERNIER in huywelicke ghewonnen by jouffrauwe Marie Judoca DE MEULENAERE ende welcken dheer Pieter soone was van wylent den voornoomden dheer Jan in huywelicke (37) gheprocreert by de gheseyde jouffrauwe Marie WEERBROUCK.
Ende uyt dien hoofde zyn zy tsaemen ten desen sterfhuyse ghereght tot een ghereght derde in een vierde van s'overledens naerghelaeten deelsaeme goederen.

Tweede hooftstake vande zelve **smoeders moederlicke** zyde bestaende in de naervolghende persoonen.
Ende eerst aen sieur (37v) Jeroon VANDE POELE soo over hemselven als gheswooren vooght benevens Jan Baptiste VERSIECK van Pieternelle Bregitta VERSIECK, filia sieur Jacobus Albert VERSIECK in huywelicke ghewonnen by jouffrauwe Marie VANDE POELE. Welcken voornoomden sieur Jeroon ende Marie VANDE POELE kinderen syn van sieur Jeroon VANDE POELE in huywelick ghewonnen by jouffrauwe Marie DHONT. Welcke (Marie) dochter was van (38) Lieven DHONDT in huywelicke gheprocreert by jouffrauwe Josyne TAVERNIER. Welcke jouffrauwe Josyne oock dochter was van dheer Jan by de geseyde jouffrauwe Marie WEERBROUCK.
Ende uyt dien hoofde zyn sy tsaemen gherecht tot ghelyck deel.

Derde ende leste hooftstaecke van **smoeders moederlicke** zyde.
Eerst aen dheer Felicx DE GRYSE (38v) soone van meester Marianus in huywelicke gheprocreert by jouffrauwe NN LIETSBERGHE. Voorts aen sieur Otto DE GRYSE soone van dheer Filicx in huywelick gheprocreert by jouffrauwe Marianne ANDRIES. Voorts aen sieur Laureins ende sieur Jacobus. Voorts aen sieur Augustyn LANSSENS als vader ende vooght van Laureyns Augustinus, Jacoba ende Pieternelle Catherina, syne drie (39) kinderen gheprocreert by jouffrauwe Maghdaleene DE GRYSE. Voorts aen sieur Constant DUTHOIT thuywelick hebbende jouffrauwe Marie Jacoba DE GRYSE. Alle de ghonne met naeme DE GRYSE kinderen van dheer Laureyns in huywelicke geprocreert by jouffrauwe Catherine VAN TIEGHEM. Voorts aen dheer Francois BAES, jouffrauwe Josyne BAES. Voorts aenden selven dheer Francois BAES als gheswooren vooght van jouffrauwe (39V) Pieternelle, Anna Monica, Felicx Bruno, Philippus Petrus ende Jan Threse, de vyf naerghelaeten kinderen van wylent dheer Joseph BAES gheprocreert by jouffrauwe Marie MOURANT. Den voorseyden dheer Francois, jouffrauwe Josyne ende dheer Joseph alle drie kinderen van dheer Pieter Ryeqardt BAES in huwelicke gheprocreert by jouffrauwe Francoise DE GRYSE. Den voornoomden meester (40) Marianus, dheer Felicx, dheer Laurens ende jouffrauwe Marie Francoise DE GRYSE alle viere kinderen van wylent sieur Charles DE GRYSE in huywelicke ghepocreert by jouffrauwe Pieternelle TAVERNIER. Welcke jouffrauwe Pieternelle oock dochter was vanden voornoomden dheer Jan in huywelicke gheprocreert by de voornoemde jouffrauwe Marie WEERBROUCK.
Ende uyt dien hoofde syn (40v) zy tsaemen ghereght tot het resterende derde in een vierde van s'overledens naerghelaten goederen.
Men rekende te boven de somme van 1.683 £gn.

De bibliotheek in ons lokaal

Onze bibliotheek in het lokaal bevat een kleine 2000 boeken die de genealoog kunnen helpen om zijn familiegeschiedenis op te maken. Daarnaast hebben we ook heel wat genealogische tijdschriften. Die zijn allemaal netjes geklasseerd naar categorie met volgende lettercode:

A: Parochieregisters en Burgerlijke Stand (Akten en Klappers)
B: Staten van Goed, Wezerijakten, Boedelbeschrijvingen en Wettelijke Passeringen
C: Genealogiën (290 families), Kwartierstaten en Familiedocumenten
D: Volkstellingen, Penningkohieren en Ommelopers
E: Poortersboeken, Weerbare Mannen, Cijnsboeken
F: Geschiedkundige, heemkundige en genealogische diversen
G: Geschiedenis en Recht
H: Inventarissen
I: Documentatie en hulpmiddelen voor het opmaken van een stamboom
J: Heraldiek
K: Handelingen van het Geschiedkundig Genootschap te Brugge
L: Volledige jaargangen 'Vlaamse Stam'
M: Le Parchemin
N: Nord Généalogie (Frans-Vlaanderern)
O : Het Brugse Ommeland
P : De Biekorf
Q: Centraal Bureau voor Genealogie (Nederland) Jaarboeken

Daarnaast nog vele jaargangen tijdschriften van onze zusterverenigingen.

Er ligt in het lokaal een inventarislijst en men kan die ook op onze site raadplegen. U zal versteld staan wat er allemaal te vinden is. Naast datums van geboorte, huwelijk of overlijden ook heel veel materiaal om deze eerder technische gegevens in te kleden en aan te vullen met lokale geschiedenis of inlichtingen over de sociale status van de familie.
Men laat zich, vooral in de winter, gemakkelijk verleiden om achter de computer te gaan zitten en daar proberen de gegevens over de familie terug te vinden maar dit blijft natuurlijk zeer beperkt en geeft geen garrantie op juistheid.
Laat u eens verleiden om in onze bibliotheek te komen snuisteren en U zal er zeker onvermoede ontdekkingen doen.

We beschikken in ons lokaal over een uitgebreide collectie doodsprentjes en rouwbrieven. We hebben een goede fotocopiemachine om deze voor U te copiëren. Er is een computer met velerlei nuttige gegevens. Veel redenen dus om het eens af te komen op een van onze genealogische vormingsnamiddagen of –avonden. Ook voor uitleg over genealogische computerprogramma's kan U bij on terecht iedere tweede woensdagnamiddag van de maand van 14 tot 17 uur. Tot kijk !

OPROEP

Op donderdagnamiddag 28 januari en 11 februari klasseren we rouwberichten vanaf 13.30 in ons lokaal. Als iemand het ziet zitten om ons te komen helpen zullen wij dat in dank aanvaarden. U hoeft niet op voorhand te verwittigen, we zien wel wie er af komt. Dank bij voorbaat.

Het bestuur.

VVF KRANT

België-Belgique
B.P.
8310 Sint-Kruis
3/5104

UITGIFTEKANTOOR
8310 SINT-KRUIS

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE
Afdeling BRUGGE

Prijs/jaar: € 9,00
TWEEMAANDELIJKS

URL: www.geneadub.net 42ste jaargang nr. 2: maart-april 2010
Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Voordrachten

Op 29 maart 2010 om 20 uur in 'De Zorge'
Paul Pas over "BROOD"

Op 26 april 2010 om 20 uur in 'De Zorge'
Dr. Thijs Lambrecht over
"Levens- en werkomstandigheden van dienstpersoneel op het platteland in de 18de eeuw.

DNA-project te Brugge

Op dinsdag 23 maart geeft Marc Van den Cloot, initiatiefnemer en projectleider, in het parochiaal centrum van Steenbrugge aan de Baron Ruzettelaan 296, te Assebroek (ingang achteraan) om 14 uur een uiteenzetting over het DNA-project van Familiekunde Vlaanderen. Dit project bestaat uit twee delen: het eerste bestreek het oude hertogdom Brabant en is afgewerkt; het tweede omvat de rest van België, Frans-Vlaanderen en het Groothertogdom Luxemburg.
Er zijn voor Oost- en West-Vlaanderen nog 30 (op 250) plaatsen vrij. Wie wil deelnemen vindt alle info op de website www.brabant-dna.org en kan als zijn dossier volledig is, die dag zijn staalafname doen. Het project richt zich enkel op mannen (Y-chromosoom). Aan de hand daarvan bepaalt men tot welke oude migratiegroep men behoort.
De uiteenzetting legt uit wat DNA is, wat het projectdoel is en schetst de actuele resultaten evenals het belang van DNA voor genealogen.
LET WEL: men moet voor deelname aan de staalafname eerst voldoen aan de voorwaarden die men op de website vindt (o.a. betaling van de inschrijving). Geinteresseerden doen er best aan onmiddellijk te reageren zodat hun staalafname op 23 maart na de lezing kan geschieden. De lezing zelf is gratis. Over dit project: zie ook VVF-Krant 2009/5.

Oproep

Op donderdagnamiddagen 11, 18 en 25 maart klasseren we rouwbrieven vanaf 13.30 in ons lokaal. Als iemand het ziet zitten om ons te komen helpen zullen wij dat in dank aanvaarden. U hoeft niet op voorhand te verwittigen, we zien wel wie er afkomt. Dank bij voorbaat!

VVF-KRANT
Afdeling Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
068-0668370-67
van VVF Brugge
Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
BIC: GKCCBEBB
IBAN: BE93-0680-6683-7067

Gratis voor VVF-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Sint-Kruisstraat 11
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 33,00
op rekening
414-1171221-79
o.n.v.: VVF
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Patteeuw
&
Jo Vandeghinste
Monsterrollen

Jo Vandeghinste
De tijd van toen…(2)

Paul Coghe
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk op maandag 1 en 15 maart alsook op 19 april van 14 tot 17 uur (op 5 april gesloten) en op vrijdag 5 en 19 maart en 9 en 23 april van 19.30 tot 22 uur. Met andere woorden: iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week. **Let wel:** Sedert september 2009 is er op elke **tweede woensdag** van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computer-problemen. Volgende openstellingen op 10 maart en 14 april 2010.

LES OUD SCHRIFT

Op maandag 17 mei om 20 uur in het lokaal. Thema: **Wezerijakten**. (o.l.v. P. Coghe) Na het samen ontcijferen krijgen de deelnemers de omzetting om thuis nog wat te oefenen.

VOORDRACHTEN

Op maandag 29 maart, in het lokaal 'De Zorge', Moerkerksesteenweg 194 te Brugge St.-Kruis om 20 uur spreekt Dhr. **Paul Pas** over **"Ons dagelijks brood".** Alhoewel brood een dagelijks voedselbestanddeel is voor een groot deel van de mensheid is over brood nog veel te ontdekken. De soorten brood, de bereidingstechnieken, de symboliek en nog veel meer.

Op maandag 26 april, ook in het lokaal 'De Zorge' om 20 uur, komt Dr. Thijs Lambert spreken over **"Levens- en werkomstandigheden van het dienstpersoneel op het platteland tijdens de 18de eeuw".**
Tijdens deze periode was het *'dienstbodenschap'* een werkervaring voor de meerderheid van de bevolking. Voor de kinderen van kleine en middelgrote boeren werd het huwelijk voorafgegaan door een periode als dienstbode. In de lezing komen de verschillende elementen van dit beroep ter sprake. We krijgen een totaalbeeld van deze beroepssector door enkele voorbeelden uit de streek rond Brugge.
Beide voordrachten gaan door in samenwerking met de Heemkundige Kring M. Van Coppenolle.

BOEKENBEURS TIELT

Zoals de vorige jaren nemen wij weer deel aan deze beurs met een verkoopstand voor onze uitgaven. Dit jaar gaat de beurs door op 25 april (erfgoeddag) van 9 tot 12.30 uur in het Jeugd-ontmoetingscentrum, Europahal te Tielt. Iedereen welkom.

Onze VVF- afdeling wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

MONSTERROLLEN (vervolg)

Lichtervelde

Lijste ofte rolle vande wapenschauwynghe ghedaen by Bailliu ende Schepenen vande heerlickhede ende prochie van Lichtervelde in ghevolghe van het schriftelick ordre van mijne heeren Burchemeesters ende Schepenen vande Lande vanden Vryen van daten xxiii meye 1645 onderteeckent J. Rommel ende dat van alle de insetenen onder de voornoemde heerlickhede ter prochie wonende. Actum de 25° meye 1645.

Abeel Bertram	roer en capper	De Lycke Maerten	roer en capper
Abeele Jan	roer en capper	De Mets Antheunis	roer en rappier
Achtergale Mahieu	roer en capper	De Mets Christiaen	roer en capper
Adam Jooris	pieck en capper	De Mets Joos	roer en rappier
Aelmeesch Pauwels	roer en capper	De Meyere Jan	pieck en capper
Ameel Mahieu	roer en capper	De Moor Nicolaus	pieck en capper
Ampe Jan	pieck en rappier	De Moor Pieter	pieck en capper
Ampe Pieter	roer en capper	De Neckere Joos	roer en rappier
Antwerpen Jooris, meester	roer	De Noo Jacob	roer en capper
Baert Lyeman	roer en capper	De Pape Jan b.	roer en capper
Barlamont Fransoys	roer en capper	De Puijt Antheunis	picke en capper
Beele Maryn	roer en capper	De Roo Jan	roer en capper
Beernaert Laurentius	roer en capper	De Roo Pieter	roer en capper
Begeyt Pieter	roer en capper	De Ryckere Philips	pieck en capper
Beyts Guilliame	roer en capper	De Saffere Jooris	roer en capper
Bodee Christoffel	pieck en rappier	De Schryvere Jaques	roer en capper
Bogaert Jan	roer en capper	De Smet Maryn	picke en rapier
Bogaert Mailliaert	pieck en capper	De Smet Pieter	roer en capper
Bouckaert Jan	roer en capper	De Suca Charels, jonkheer	…
Boudewyn Joos	pieck en capper	De Vacht Marijn	picke en capper
Boutte Joos	roer en capper	De Vinck Matys	roer en capper
Brabant Adriaen	roer en capper	De Visschere Pieter	roer en capper
Brabant Pieter	roer en capper	De Vriendt Christiaen	roer en capper
Breemeersch Jan	roer en capper	De Wulf Steven	roer en capper
Bruggheman Maryn	pieck en rappier	Del Baere Jan	pieck en capper
Bussee Nicolaus	pieck en capper	Driepont Jan	roer en rappier
Cappeel Christiaen	pieck	Driepont Pieter	roer en rappier
Casteele Jaecques	roer en capper	Elselant Antheunis	roer en capper
Castelyn Gillis	pieck en capper	Erkelbout Chaerle	roer en capper
Cempinck Jacob fs Joos	roer en rappier	Erkelbout Geeraert	roer en capper
Cerf Steven	roer en capper	Espeel Pieter	pieck en capper
Claeys Jacob	roer en capper	Forqueyn Maryn	pieck en rappier
Cloet Matheus	roer en capper	Forqueyn Silvester	pieck en capper
Coevout Antheunis	roer en rappier	Fyers Jacob	roer en capper
Cool Jacob	roer en capper	Fyers Pieter fs Laureyns	musquet en rappier
Cool Olivier	roer en rappier	Fyers Pieter fs Pieter	roer en capper
Coopman Pieter	pieck en rappier	Geldof Guilliame	roer en capper
D'Antheyn Loys, jonkheer	…	Gevaert Lieven	roer en capper
Daems Jaecques	pieck en rappier	Goddyn Cornelis	pieck en capper
De Bert Jan	roer en capper	Goddyn Gillis fs Gilles	roer en rappier
De Bock Gillis	roer en capper	Goddyn Gillis fs Rogiers	roer en capper
De Bue Jan	roer en capper	Goddyn Jan fs Rogiers	roer en capper
De Busschere Fransoys	roer en rappier	Goddyn Pieter fs Gilles	roer en capper
De Cocq Daniel	roer en capper	Goddyn Pieter fs Rogiers	roer en capper
De Cuijt Adriaen	roer en capper	Haesaert Jan d'oude	roer en rappier
De Cuyt Cornelis	roer en capper	Herman Jacob	pieck en capper
De Deystere Wouter	roer en capper	Hillewaere Fransoys	roer en capper
De Duitsche Joos	roer en capper	Hillewaere Jan	roer en capper
De Geldere Gilles	roer en capper	Hooghe Jaecques	roer en capper
De Hulst Maerten	roer en capper	Huughe Boudewyn	roer en capper
De Jonghe Victoor	picke en capper	Ingelbeen Hubrecht	roer en capper

Joye Laureyns	pieck en capper
Kempinck Jacob fs Maryn	pieck en rappier
Kesteloot Maerten	pieck en capper
Kesteloot Pieter	pieck en capper
Ketele Gillis	pieck en capper
Ketele Joos	pieck en capper
Ketele Laureyns	pieck en capper
Ketele Maryn	roer en capper
Kilveijn Laureyns	…
Kuenynck Niclaus	roer en rappier
Kynt Antheunis	roer en capper
Lambein Nicolaus	pieck en capper
Lambert Jaecques	musquet en rappier
Lampsens Antheunis	roer en capper
Lampsens Guilliame	roer en capper
Lampsens Jan	roer en rappier
Lamsens Pieter	pieck en rappier
Lamssens Pauwels	pieck en capper
Lanssens Jan	roer en capper
Lauwers Jacob	roer en capper
Leencnecht Geleyn	roer en rappier
Leencnecht Rogier	roer en capper
Maes Guilliame	picke en capper
Martaine Pieter	pieck en capper
Mechelaere Jacob	roer en capper
Messiaen Jan	roer en capper
Mestdach Jan	roer en capper
Minne Jacob	roer en rappier
Moortele Charles	roer en capper
Mueninck Antheunis	…
Ooghe Maerten fs Roelant	roer en capper
Oore Joos	roer en capper
Oste Maerten	roer en capper
Pattyn Joos	roer en rappier
Patyn Guilliame	pieck en capper
Pollefeyt Jaecques	…
Profete Jan de jonghe	pieck en rappier
Provoost Guillibert d'oude	roer en capper
Provoost Guillibert jr.	roer en capper
Provoost Jan	roer en capper
Quartier Jan	roer en capper
Reicheivol Pieter	roer en capper
Remy Jan	roer en capper
Roelens Jan	roer en capper
Roggheman Heynderick	…
Rommelaere Andries	picke en capper
Rommelaere Jan	pieck en capper
RommelaereAntheunis	roer en capper
Sabbe Antheunis	roer en capper
Sabbe Pieter	roer en capper
Schoolmeestere Guilliame	roer en capper
Seynaeve Joos	roer en rappier
Seys Maryn	roer en capper
Slambrouck Pieter	…
Soete Joos	pieck en capper
Stevelinck Jan	roer en capper
Stevens Jan	roer en capper
Suerinck Mailliaert	roer en rapier
Sys Jacob d'oude	roer en rappier
Sys Jacob fs Joos	roer en rappier
Sys Laureyns	roer en capper
Sys Maryn	roer en capper
Sys Vincent	pieck en capper
Tant Carel	pieck en rappier
Tant Guilliame	roer en capper
Tant Joos	roer en capper
Tant Steven	roer en capper
Tellier Fransoys	roer en capper
Tellier Nicolaes	roer en capper
Tempelaere Heynderick	roer en capper
Tempelaere Lowys	roer en capper
Tempelaere Olivier	roer en capper
Truwant Joos	roer en capper
Van Casier Jaecques	roer en capper
Van Casteele Jan fs Pieter	roer en capper
Van Coppenolle Jan	roer en capper
Van Daele Gilles	roer en capper
Van Daele Jan	roer en rappier
Van Eeghene Gilles	roer en capper
Van Eeghene Jan	…
Van Gheluwe Guilliame	roer en capper
Van Gheluwe Jacob fs Niclaeys	roer en capper
Van Gheluwe Jan fs Niclaus	roer en capper
Van Gheluwe Niclais fs Niclais	roer en capper
Van Gheluwe Nicolaus sr.	roer en capper
Van Gheluwe Pieter	roer en capper
Van Gryspeere Vincent	roer en capper
Van Hee Pieter	roer en rappier
Van Hille Jan	roer en capper
Van Hille Joos	roer en capper
Van Hoorne Pieter	pieck en capper
Van Houtte Antheunis	roer
Van Houtte Cornelis	roer en capper
Van Houtte Gillis	roer en capper
Van Houtte Jacob fs Philips	…
Van Houtte Jan	roer en capper
Van Huele Pieter	roer en capper
Van Loo Fransois	roer en capper
Van Massenhove Jan fs Michiel	roer en capper
Van Massenhove Jan fs Thomaes	pieck en capper
Van Moere Jan	pieck en capper
Van Moere Jan d'oude	roer en rappier
Van Moere Raes	pieck en capper
Van Moortele Allaert	picke en roer
Van Quoillie Jan	pieck
Van Ryckeghem Jooris	roer en capper
Van Sieleghem Jan jr.	pieck en capper
Van Staen Joos	…
Van Stichele Pieter	roer en rappier
Van Sype Antheunis	roer en capper
Van Verdeloo Jan	roer en capper
Van Waleghem Hendric	roer en capper
Van Waleghem Matijs	roer en capper
Van Waleghem Pieter	roer en capper

Van Walleghem Jan	roer en capper	Vergote Jan	pieck en capper
Van Zieleghem Jan d'oude	roer en capper	Vergote Joos	roer en capper
Vande Casteele Jan	roer en capper	Vermandert Pieter	
Vande Kerchove Joos	roer en capper	fs Caerel	roer en capper
Vande Poele Jan		Vermandert Pieter	
fs Ghilebert	roer en capper	fs loonis	roer en capper
Vande Poele Joos	roer en capper	Vermeere Lieven	roer en capper
Vander Ghinste Michiel	…	Vermeesch Laureins	pieck en capper
Velle Joos	pieck en rappier	Vermoortele Carel	roer en capper
Velle Matys	pieck en rappier	Vermoortele Jan	roer en capper
Verbeke Gillis	roer en capper	Verscheure Jan	roer en capper
Verduynt Aernout fs Jan	picke en capper	Verscheure Maerten	roer en capper
Verduynt Fransoys	roer en capper	Verstraete Pieter	roer en capper
Vereenooghe Guilliame		Vulsteke Jan	pieck en capper
fs Aernouts	roer en rappier	Vyane Walrave	roer en capper
Vereenooghe Guilliame		Wittebroot Maerten	pieck en capper
fs Jooris	roer en capper	Woutermaertens Adriaen	…
Vereenooghe Jan	roer en capper	Woutermaertens Chaerles	roer en capper
Vereenooghe Joos	musquet en capper	Woutermaertens Jan	roer en capper
Vereerde Jan	pieck en capper	Woutermaertens Maryn sr.	roer en capper
Vereerde Jooris	roer en capper	Wyndryckx Jan	…
Vergote Gheleyn	pieck en capper		

Welcke bovenschreven wapenschauwijnghe Bailliu ende Schepenen midts d'absentie vanden Burchemeester verclaeren wel ende ten rechte ghedaen te zijne, sonder daerinne ghebruijct t'hebben eenighe dissimulatie ofte famulier ten persoonen naer beste wetenschap. Actum ende date als vooren mij als greffier.

Ruddervoorde

…. waepenschauwinghe … bailliu burchmeester ende schepenen vande prochie van Ruddervoorde inghevolghe vande briefven van heren burchemeesters ende schepenen van de lande vande Vrijen van daten xxiii meye 1645, ondertekent Romel. Ende dat van alle inwoondenen weerbare mannen, zijnde actum den xxviii meye 1645.

't Jonck Huubrecht	1 roer	De Cocq Franchois	1 pycke
… (beschadigd) Jan	…	De Cocq Jacques	1 pycke
….. (beschadigd)	…	De Dryfvere Coolaert	1 pycke
Aelmeersch Jan	1 pycke	De Haene Ollivier	1 pycke
Bastoen Guilliame	1 roer	De Hane Jan	1 roer
Beausier Charle	1 roer	De Hooghe Fransois	1 pycke
Beernaert Adriaen	1 roer	De Keijsere Jan	1 pycke
Beernaert Gabriel	1 roer	De Lijcke Simoen	1 pycke
Bisschop Bertholemeus	1 roer	De Meulemeester Gilles	…
Bonte Andries	1 pycke	De Meulemeester Philips	1 pycke
Bonte Jan	1 roer	De Rue Pieter	1 roer
Boudrez Jan	1 roer	De Sloovere Lieven	1 roer
Brous Joos	1 roer	De Smet Gilles	1 roer
Cailjau Jan de jonghe	1 pycke	De Smet Samuel	1 pycke
Carlier Guilliame	1 pycke	De Sure Pieter	1 pycke
Carlier Vincent	1 pycke	De Voldere Jacques	1 pycke
Cool Joos	1 pycke	De Vos Gilles	1 pycke
Coorne Pieter	1 roer	De Vriese Pieter fs Pieters	1 roer
Daleken Phlippe	1 pycke	De Vryese Pieter fs Joos	1 roer
De Baecke Aernout	1 roer	De Wilde Niclays	1 pycke
De Baecke Fransois	1 roer	De Wilde Vincent	1 pycke
De Beer Cornelis	1 roer	Dela Rue Jacques	1 pycke
De Beer Loys	1 roer	Denys Jan	1 roer
De Boot Aernout	1 pycke	Derwedue Pieter	1 roer
De Cant Aernout	1 roer	Dobbelaere Gheeraert	1 roer

Dobbelaere Lieven	1 roer	Van Aelst Fransois	1 pycke
Eeckaert Ollivier	1 roer	Van Aelst Steven	1 roer
Frays Cornelis	1 roer	Van Hazebrouck Guilliame	1 roer
fs Pieter	1 roer	Van Hazebrouck Henric	1 roer-
Goemaere Guilliame	1 pycke	Van Honnacker Adriaen	1 roer
Goemaere Joos	1 pycke	Van IJseghem Jan	1 roer
Houthooft Andries	1 roer	Van Keersse… Reynier	1 pycke
Huughe Gilles	1 roer	Van Nieuwenhuuse Jacques	1 pycke
Huughe Pieter	1 roer	Van Poucke Pauwels	1 roer
Ingraeve Gilles	1 pycke	Van Renterghem Pieter	1 roer
Ingrave Antheunis	1 roer	Van Watermeulen Roelant	1 roer
Janssens Gilles	1 pycke	Vande Kerckhove Jan	1 roer
Joos Charle	1 roer	Vande Walle Frans	1 roer
Ketele Jan	1 pycke	Vande Walle Ghysel	1 roer
Ketele Pieter	1 pycke	Vande Walle Jan	1 roer
La Croix Jan	1 pycke	Vande Walle Marijn jr.	1 roer
La Roye Rougier	1 pycke	Vande Walle Pauwels	1 roer
Landuut Charle	1 roer	Vanden Abbeele Joos	1 pycke
Landuut Cornelis	1 pycke	Vanden Abbeele Pieter	1 pycke
Lasoen Andries	1 ziecle	Vanden Abbeele Pieter	
Meersschaert Jan	1 roer	fs Joos	1 roer
Mortier Inghel	1 pycke	Vanden Broucke Adriaen	1 roer
Naeyaert Jacques	1 roer	Vanden Driessche Gilles	1 roer
Naeyaert Jan	1 pycke	Verbeke Michiel	1 roer
Osten Pieter	1 roer	Vercamer Antheunis	1 pycke
Pacquet Jan	1 pycke	Vercruice Ollivier	1 pycke
Pantens Pieter	1 roer	Verdonck Daniel	1 pycke
Papegaey Maerten	1 roer	Verelst Joos	1 roer
Percquij Gilles	1 pycke	Verlez Charle	1 roer
Pijpe Antheunis	1 pycke	Verloove Joos	1 pycke
Pijpe Charle	1 roer	Vermeulen Jan	1 roer
Pootaert Pieter	1 roer	Vermeulene Gilles	1 roer
Provost Charle	1 roer	Vermoortele Ghysel	1 pycke
Ramout Cornelis	1 roer	Vermoortele Maerten	1 roer
Rehas Melchior	1 roer	Verschoot Michiel	1 roer
Rycquaert Adriaen	1 roer	Vertriest Jacques	1 pycke
Sabbe Pieter	1 roer	Vlerijnck Charle	1 pycke
Schippens Daniel	1 roer	Wanseele Simoen	1 pycke
Slabbijnck Jan	1 roer	Wassein Alaert	1 roer
Spannooghe Joos	1 roer	Wasseyn Jan	1 pycke
Steen Pieter	1 roer	Waste Charle	1 pycke
Steens Jan	1 roer	Weerbrouck Joos	1 roer
Tanghe Simoen	1 pycke	Wildeman Joos	1 roer
Tuutens Guillem	1 pycke	Willaert Adriaen	1 roer
Tytgat Ghysel	1 roer	Willaert Joos	1 roer
Valckenaere Marijn	1 roer	Willaert Lauwers	
Vallez Jacques	1 roer	fs Lauwers	1 roer
Van Aelmeersch Jacob	1 roer	Willems Pieter	1 roer

STADSARCHIEF UITZONDERLIJK GESLOTEN

De leeszaal van het Stadsarchief van Brugge wordt een maand gesloten, nl. van 8 maart tot en met 11 april 2010. De opfrissings- en schilderwerken evenals het zorgvuldig wegnemen en terugplaatsen van de kunstvoorwerpen en schilderijen zullen deze hinder veroorzaken. Het archief blijft evenwel bereikbaar via telefoon en e-mail voor dringende vragen. www.brugge.be/archief - stadsarchief@brugge.be

DE TIJD VAN TOEN (2)

Jo Vandeghinste

VAN KLEUTER TOT TIENER

Liefde voor het kind

Men kan zich de vraag stellen of de ouders hun kinderen onvoorwaardelijk en ogenblikkelijk bij de geboorte omringden met dezelfde graad van genegenheid als nu. Er was namelijk de realiteit van de hoge mortaliteitcijfers. Onze voorouders wisten heel goed dat zij slechts de helft van hun kinderen in leven konden houden. Waarom zich dan meteen hechten aan een wezen dat binnen het jaar of na enkele jaren zou sterven aan pokken, paratyfus of een andere infectie? Dit neemt niet weg dat men zuigelingen vertroetelde zoals men heden ten dage nog doet met jonge huisdieren. De ouderliefde was dus niet onvoorwaardelijk maar groeide naarmate het kind meer kansen op levensbehoud vertoonde. Ons interesseert het hoe de overlevers hun jeugd doorbrachten, of ze al of niet onderricht kregen en van welke aard, wat ze met hun vrije tijd aanvingen.

De leeftijd van het kind waarover men het minst weet is deze van twee tot zeven jaar. Alleen over prinsenkinderen zijn geschreven verhalen bekend. Het is onbegrijpelijk dat in een wereld waar kinderen zo talrijk waren, zo weinig getuigenissen over hen zijn overgebleven. Daar we het hier in de eerste plaats over de kroost van gewone mensen willen hebben zoals de bakker, de boer, de dagloner of de wever, is het klaar dat we weinig geschreven bronnen vinden over het 'kleine grut'. Onnodige lastpostjes als ze waren, begrijpt men best dat ze lange tijd tot de meest verwaarloosde acteurs van het verleden behoorden. Ik vond een deel benamingen die geen verdere uitleg behoeven zoals kapoen, ravotter, sporrewaan, knechtebrakke, kerwaat, schobbejak, scharminkel, drilpaander, pietje fenijn, brakke, schavuit enz. Het voornaamste doel van de opvoeders was te voorkomen dat het kind de bedrijvigheid van de volwassene stoorde. Het is dan ook de leeftijd waarop men het kind de nodige schrik aanjaagt, gaande van van de duivel over de boze heks en de al even boze wolf tot kolle met de haak.

Volkskinderen amuseerden zich op de weiden of liepen mee met vader of knecht op de akkers zonder een specifieke opdracht uit te voeren. Ze zochten andere kinderen op om samen met de 'marbels' (knikkers) of de draaitol te spelen, om vogelnesten te gaan roven, meikevergevechten te organiseren, of om te gaan zwemmen in een dichtbij gelegen wal of beek en in de winter te schaverdijnen (schaatsen).

Liefde voor het kind is een sterk emotioneel geladen begrip dat pas in de laatste eeuw gecultiveerd werd en in die zin als een tijdsgebonden waarde te beschouwen is. De meeste ouders stelden zich daarvoor nogal egoïstisch op en offerden de ontwikkelingskansen van de kinderen op aan de noodwendigheden van de gezinsstrategie en de collectieve voorzieningen. Door de overheid, de kerkelijke zowel als de wereldlijke, werden ze daarin geholpen omdat hun werd voorgehouden dat de sociale problemen eerst in gezinsverband moesten worden opgevangen door een grotere betrokkenheid van de gezinsleden, zowel oudere als jongere. De kinderarbeid wordt in de eerste helft van de 19de eeuw aldus aanvaard als hulpmiddel om het gezin te onderhouden. Ook de wat oudere kinderen tussen de 15 en de 24 jaar waren meestal uithuizig om als meid of knecht een frankje bij te verdienen. Sommigen gaan ook een stiel leren bij een ambachtsman en krijgen daar kost en inwoning. De kinderen van 'de buiten' (het platteland) hadden ten opzichte van de stadskinderen nog het voordeel niet te hoeven werken in de beslotenheid van fabriekshallen waar het zonlicht niet kon doordringen maar in de vrije natuur waar ze veel over het ware leven konden opsteken.

In het begin van de 20ste eeuw komt dan de grote ommekeer. Het egoïsme van weleer, waarbij kinderen moesten opdraaien voor de belangen van de ouders, wordt ingeruild voor een sterk altruïstische houding: "mijn kind, schoon kind". Dit is ook het gevolg van de grote daling van kraambedsterfte en het aldus afnemen van het getal tweede huwelijken. De gezinsband versterkt en de structuur is meer besloten. Dokters en pedagogen gaan veel aandacht besteden aan het kind. Het is de tijd van dr. Spock en bij ons dr. Daels en de pedagoog Fröbel.

De invloed van het sociaaleconomisch milieu op de leefwereld van opgroeiende kinderen laat zich in tal van factoren blijken. Niet het minst – ook al zou men dat niet onmiddellijk verwachten - in de 'religieuze sfeer' en meer bepaald in de wisselende gebruiken omtrent de communie. Het tweeledige gebruik zoals

we het thans kennen en waarbij men op zeven jaar zijn eerste communie doet, gevolgd door een plechtige communie op twaalf jaar, is nog maar van vrij recente datum. Hiertoe werd voor de gehele katholieke kerk door paus Pius X in 1910 besloten met zijn encycliek *"Quam singulari"*. Wel kende men voorheen de nogal vage gewoonte om de kinderen ergens tussen hun zevende en tiende jaar te vormen, zodat men deze groep als 'lichtkinderen' betitelde. Echt systematisch gebeurde dit echter niet daar het volledig afhing van het bezoek van de bisschop en dit kon wel eens enkele jaren uitblijven. Na de vorming werd men bij de 'communicantes' gerekend, de categorie van semiadulten die zich aan de paasplicht van eenmaal per jaar biecht en communie moesten houden. Enkel de pastoor oordeelde of men inderdaad voldoende kennis van de catechismus had en tot de jaren van discretie en verstand was gekomen om communicant te worden.
De volgende stap waarbij men ten volle tot de volwassenheid werd gerekend deed zich voor op de leeftijd van 25 jaar. Dan was men 'zichzelf' zoals dat genoemd werd. Pas vanaf die leeftijd kon men aanspraak maken op een volwaardig loon en kon men autonoom handelen. Wie aan trouwen dacht voor hij of zij een kwarteeuw achter de rug had moest daartoe toestemming van ouders of voogden hebben.

Het onderwijs

De Franse Revolutie had in 1796 veel kloosterorden ontbonden wat een enorme weerslag had op het onderwijs, dat hoofdzakelijk in handen was van de kerk. De nieuwe indeling in departementen, arrondissementen en kantons gaf ook veel invloed aan de gemeenten, die dan ook de opdracht kregen het lager onderwijs op te richten. Bij gebrek aan lokalen en personeel en vooral aan goede wil, werd deze opdracht op de lange baan geschoven en het centrale gezag had onder Napoleon meer interesse in de verovering van Europa dan in klasjes voor lager onderwijs. Onder het Nederlands bewind (na 1815) werd er aan het onderricht meer aandacht besteed en vanaf 1821 kwamen nieuwe verordeningen, die bij de Belgische onafhankelijkheid in 1830 weer verloren gingen.

In 1842 wordt in België de wet op het lager onderwijs van kracht. Het was de bedoeling de katholieke invloed op het onderwijs wat te beteugelen. Die wet verplicht elke gemeente een lagere school op te richten in een degelijk lokaal. Gemeenten waar reeds een school gevestigd is worden van de verplichtingen ontheven. De katholieke gemeentebesturen die reeds een parochieschooltje hadden voelen zich dus niet verplicht tot bijkomende investeringen in het onderwijs. Andere gemeentebesturen doen dit wel maar maken geen bezwaar tegen contacten tussen die school en de pastoor zodat het onderwijs in grote mate in handen van de katholieken blijft. Er komt een minimumwedde voor de leraars maar die is nog steeds niet voldoende om van te leven. Daarom namen die er meestal nog een andere job bij zoals koster of grafdelver. Bij grote begrafenissen was er dan ook geen les!

In een oud boekje uit 1874 vonden we enkele richtlijnen voor de onderwijzers uit de katholieke scholen in de stad. Zij moesten iedere morgen een emmer water en een bak kolen meebrengen om de klas proper en warm te maken. Ze moesten de lampen bijvullen en de schoorstenen vegen. Er moest veel zorg worden besteed aan het maken van de pennen. De pennen moesten zo gesneden worden dat zij aangepast waren aan de schrijfkunst van de leerlingen. De leerkrachten moesten hun vrije tijd vullen met het lezen van de Bijbel of andere nuttige boeken. Mannelijke onderwijzers mochten één avond per week besteden aan het werven van een echtgenote, of twee avonden als ze geregeld ter kerke gingen. Vrouwelijke leerkrachten die huwden of zich op het slechte pad begaven dienden ontslagen te worden. Iedere onderwijzer die rookt, alcohol in enigerlei vorm tot zich neemt, kansspelen bijwoont, herbergen bezoekt, of zich laat scheren in een barbierswinkel, zal terecht aanleiding geven tot argwanende bedenkingen over zijn morele opvattingen, over de eerbaarheid van zijn oogmerken, over zijn onkreukbaarheid en rechtschapenheid. De leerkracht zal bij elke uitbetaling van zijn loon een behoorlijk deel van zijn verdiensten opzijzetten om ervan de genieten in de jaren dat hij aftakelt, zo wordt hij geen last voor de gemeenschap. Hij die vijf jaar lang plichtsgetrouw en zonder fouten zijn taak heeft vervuld, kan een loonsverhoging ontvangen van 25 cent per week na akkoord van het ministerie van Onderwijs.

In 1878 komen in België de liberalen aan de macht en ze bouwen een schoolnet uit dat geen godsdienstonderricht meer toelaat. Ook de benoemingspolitiek moet de afgestudeerden van de katholieke vleugel uitsluiten uit de zogenaamde 'staatsscholen'. Er komt natuurlijk hevig verzet en onder de leuze 'voor de schone ziel van 't kind' wordt een schoolstrijd ontketend waarin alle middelen goed zijn tot en met het weigeren van de sacramenten aan allen die bij het rijksonderwijs zijn

betrokken. Dit duurde tot men in 1895 een compromis bereikte en een nieuwe wet op het lager onderwijs werd goedgekeurd die de staat meer greep gaf in de oprichting van de gemeentelijke scholen. Het lager onderwijs werd opgedeeld in drie graden van telkens twee jaar. Later komt er nog een vierde graad als in 1914 de leerplicht ingesteld wordt tot 14 jaar.

Alhoewel er dus reeds scholen voor lager onderwijs waren opgericht werd naar school gaan bij ons pas verplicht gesteld aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog door de wet op de leerplicht van 1914. Door het uitbreken van die oorlog wordt de toepassing van de wet uitgesteld tot 1917 en begint de inspectie pas in 1920. Onder invloed van de gegoede burgerij (de liberalen) wordt het geen schoolplicht maar een leerplicht zodat het privéonderwijs verder kan functioneren. Het is vooral de economische situatie die aan de basis ligt van de leerplicht. Door de toenemende automatisering groeit ook de behoefte aan geschoolde en gespecialiseerde arbeidskrachten. De vierde graad (zevende en achtste leerjaar) waar algemene vorming samengaat met beroepsvoorbereiding, wordt een vast onderdeel van het lager onderwijs. Veel leerlingen komen na hun verplichte leertijd dan ook bijna onmiddellijk in de industrie terecht.

Na WO II laten steeds meer ouders hun kinderen na hun veertiende verder studeren. Door de verbetering van de economische draagkracht van de ouders zien ook de lagere sociale klassen zich veel minder genoodzaakt hun kinderen op 14 jaar van school te halen om te laten meewerken. Mede hierdoor kennen de secundaire scholen een grote toename van het aantal leerlingen en ontstaan ook nieuwe scholen en nieuwe studierichtingen.

Als de kinderen halfweg de 19de eeuw al naar school gingen moeten we ons daar niet al te veel van voorstellen. We stappen samen eens de gemeenteschool binnen van meester Verroest, rond 1860 in Handzame. We zien er twee klassen, nl. de kinderklas voor beginnelingen, in de keuken gehouden door de zoon van meester Verroest en de opperschool van de meester zelf op de 'voutekamer' (opkamer). Een keer per week kwam de pastoor les geven over de catechismus. De kinderklas kreeg vooral opvoedende verhalen met een zedenles en leerde schrijven, de opperschool bracht ook wat rekenkunde en kennis van maten en gewichten aan de man. Een bord was er niet. De leraar krabbelde op de gewitte muur en als die te vol was werd een nieuwe laag witsel uitgestreken.

Veel meisjes volgden zondagsschool waar ze naast praktische huishoudelijke zaken zoals wassen, strijken, poetsen en naaien ook leerden lezen, schrijven en kantklossen. Tijdens de economische crisis vanaf 1848 bleven heel wat kinderen thuis om mee te werken en aan het onderhoud van het gezin bij te dragen. Vandaar dat we in veel huwelijksakten van de burgerlijke stand moeten vastellen dat menig bruid en bruidegom niet meer in staat is hun naam te schrijven alhoewel hun vader en moeder het wel kunnen doen.

In ons diepkatholieke Vlaanderen was men in de agrarische middens, vooral dan bij de kleinere boeren, niet zo gelukkig met de leerplichtverlenging tot 14 jaar. Daar leefde de idee dat lezen, schrijven en rekenen wel noodzakelijk waren, maar dat de praktische kennis van landbouw en veeteelt allen maar kon opgedaan worden op de hoeve zelf, en hoe vroeger men eraan begon hoe beter. Ploeg en egge, zeis en sikkel hanteren was voor de boer veel meer waard dan alle schoolgeleerdheid. Landbouwers van grote hoeven konden het zich financieel wel veroorloven hun zonen te laten verder studeren op kostscholen zoals de land- en tuinbouwscholen maar lieten hun kinderen tijdens de vakantieperioden wel meewerken op de ouderlijke hoeve. In de steden was men gelukkig met de leerplichtverlenging want ze hield de kinderen van straat tot ze oud genoeg waren om te gaan werken of een stiel te gaan leren bij een vakman.
We weten dat sinds de 18de eeuw de wegen van rijke kinderen en de minder gegoeden ver uit elkaar lopen en met de totstandkoming van elitescholen op het einde van de eeuw en in het begin van de 19de eeuw zal dit scheidingsproces verder geactiveerd worden. Pas tijdens het interbellum gaan de beide opvoedingsmogelijkheden elkaar opnieuw benaderen als gevolg van de betere levensstandaard en het grotere belang van de burgerlijke gedragscode. Ook de betere beschikbaarheid van de moeder in de opvoeding ligt aan de basis van meer gelijkheid halfweg de twintigste eeuw. **wordt vervolgd**

EEN SPECIALE AKTE

Uit het doopboek van Dudzele, jaar 1703.

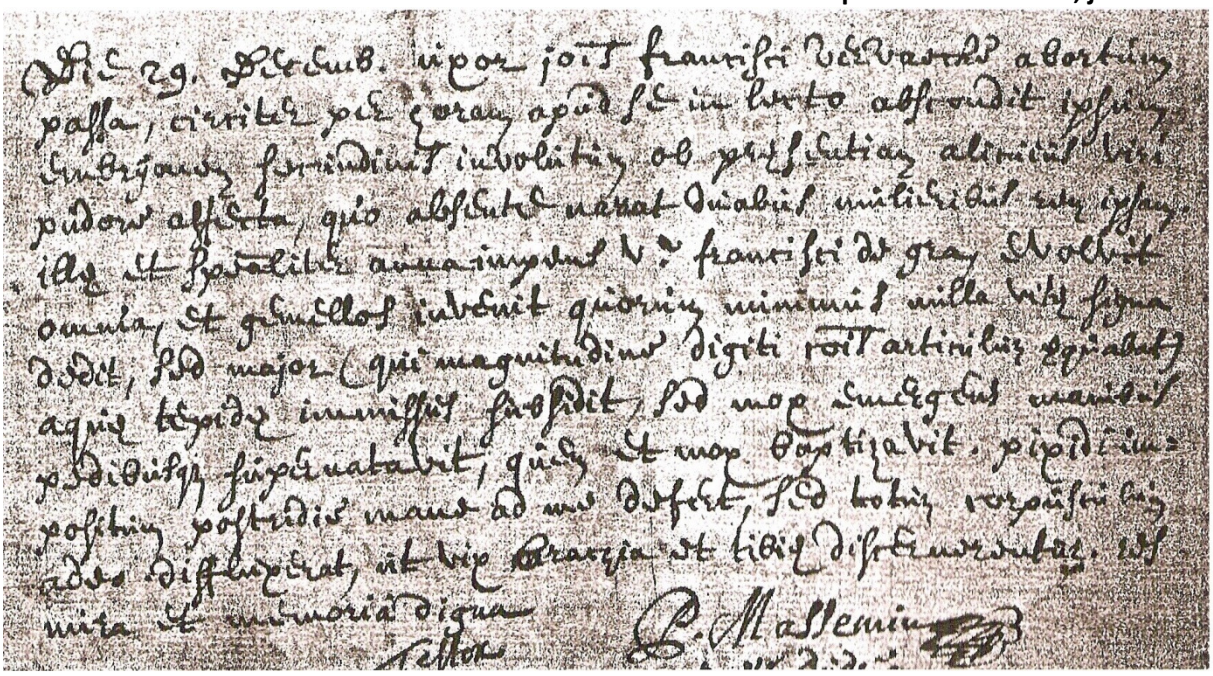

Die 29 decemb. uxor Jo(ann)is Francisci Vervaecke abortum
passa, circiter per horam apud se in lecto abscondit ipsum
embryonem secundinis involutum ob præsentiam alicuius viri
pudore affecta, quo absente nar(r)at duabus mulieribus rem ipsam
illæ et spe(ci)aliter Anna Impens, V(idu)a Francisci de Gra, evolvit
omnia , et gemellos invenit quorum minimus nulla vitæ signa
dedit, sed major (qui magnitudine digiti co(mmun)is articulum æquabat)
aquæ tepidæ immissus subsidit, sed mox emergens manibus
pedibusq(ue) supernatavit, quem et mox baptizavit pipidium=*
positum postridie mane ad me defert, sed totum corpusculum
adeo disfluxerat, ut vix brachia et tibiæ discernerentur, res
mira et memoria digna.

*In "Du Cange" vindt men het woord 'pipio' (Fr. Pigeon) dat 'duivenjong' betekent. Heeft de pastoor daar met pipidium een verkleinwoord van gemaakt? Het zou kunnen, want het past in de context.

OMZETTING

Op 29 december onderging de vrouw van Joannes Franciscus Vervaecke een miskraam (abortus ?) Ongeveer een uur lang verbergt zij bij zich in bed een embryo van een tweeling in doeken vanwege de aanwezigheid van een vreemde man en door schaamte aangedaan.
Wanneer die (man) weg was vertelt ze aan twee vrouwen die gebeurtenis. Vooral Anna Impens, de weduwe van Franciscus de Gra doet alles uit de doeken (letterlijk) en vindt een tweeling.
De kleinste gaf geen teken van leven maar de grootste (die de grootte van een lid van een gewone vinger geleek) werd in lauw water gelegd en zonk maar weldra kwam hij boven en zwom met handen en voeten.lDra doopte zij hem 'duivejongske' en de volgende dag 's morgens brengt zij hem bij mij, maar het ganse lichaampje was zo uit elkaar gevloeid dat armen en benen nog nauwelijks te onderscheiden waren. Een wonderbare zaak en het onthouden waard.

Verluidboek 1676 – 1727

Paul Coghe

F° 293 Jacob Dudaert

Fs. Joannes - 23 jaar - geboren te Brugge

Misdaad: gevagabondeerd binnen de stad en met enkele deugnieten het lood van verschillende goten van huizen gestolen. In het bijzonder de loden goot boven de kleine sakristie van de sakramentskapel op het kerkhof van de O.L.Vrouwkerk.
Op 10.07.1725 daarvoor veroordeeld voor vijf jaar tuchthuis. Samen met andere tuchtelingen heeft hij het plan gehad om uit te breken met het voornemen de meester van het tuchthuis met koorden vast te binden. Dat hebben ze dan ook op 12.06.1726 gedaan

Straf: In open vierschaar voor 12 jaar verbannen uit de stad en 12 mijlen in de omtrek op straf van geseling. De stad verlaten binnen zonneschijn en de 12 mijlen binnen de 48 uren.

11.01.1727

F° 294 Niclaijs Wyndekens

Fs. Jacob – 20 jaar – geboren te Brugge

Misdaad: In het rasphuis gesteld op verzoek van de ouders om zijn slecht gedrag en om zich te beteren. Met Joannes Lawaerde, Passchier Staes en anderen heeft hij samengezworen om uit te breken en de sleutels te nemen van de meester van het huis.
Op 19.03.1724 moesten ze rond zes uur gaan rusten. Ze zijn echter naar de keuken gekomen waar de meester was. Die keuken was afgesloten met een hek. Met een blok (die ze aan het been hadden) hebben ze ten dele het hek opengebroken. Ze hebben de meester overvallen en hem zijn sleutels afgenomen en zijn dan gevlucht. Lawaerde is, door de zwaarte van het blok en de keten, opnieuw aangehouden. Op 13.06.1724 is hij daarvoor veroordeeld tot geseling ten bloede en nog zes jaar tuchthuis bovenop. Maar opnieuw hebben ze samengezworen om uit te breken wat zij op 12.06.1726 zouden geprobeerd hebben. Maar de meester was ingelicht en alles mislukte.

Straf: Niclaeys Windekens werd in open vierschaar verbannen voor 8 jaar en acht mijlen in de omtrek op straf van publieke geseling.

11.01.1727

F° 295 Pieter Salemieters

Fs. Domijn – 21 jaar – geboren te Brugge – lakenspinner

Misdaad: Alhoewel hij gezond is van lichaam heeft hij sedert meer dan een jaar zijn ambacht niet meer uitgeoefend. Met enkele dieven en deugnieten is open en hebben ze gevagabondeerd . Daarbij waren o.a. Guille Slechtynck en Pieter Vercruijsse alias Angeline. Ze gingen bedelen en de samengebedelde ontvangsten gingen ze achteraf gaan "*vertuysschen*" en verspelen.

Straf: Verbannen uit de stad voor 6 jaar op straf van verdere arbitraire straf. De stad verlaten binnen zonneschijn en de zes mijlen binnen 24 uur na ontslag uit de gevangenis.

18.01.1727

F° 296 Cornelis Van den Lande

Fs. Jan – 31 jaar – geboren te Brugge – kent geen ambacht

Misdaad: Houdt zich bezig met blauwen van brandewijn en zo fraudeert hij de stadsrechten. Op 10.01.1727 is hij samen met Pieter Van Doorne, Jacob

Borre, Maerten Van Haecke, Adriaen DeSmidt en Jan …….. zijn schoonzoon, alle vijf fameuse blauwers naar het fort St.-Donaas bij Sluis getrokken, zogezegd om werk te zoeken bij het maken van een slijkdam. Zij zijn er echter vertrokken met elk een vracht brandewijn. Cornelis had 18 stoop (1 stoop = ± 2,2 l.) genever bij waarvan hij zegt dat de helft toebehoorde een Maerten Van Haecke en de andere helft aan Pieter Van Doorne. Gekomen aan het Maleveld hebben ze gerust in een klein boerenhuisje tot 12.30 uur 's nachts. Dan zijn ze samen tot aan de stadspoort gekomen in de herberg "den Olifant" op St.-Kruis. Hun brandewijn hadden ze verstopt omtrent het kasteel Rooigem.Enkelen zijn naar de buitenvesten gegaan om een teken te krijgen van deze in de stad of er geen garden daaromtrent waren. Dan hebben ze hun brandewijn gaan halen en die gebracht tot aan de stadswallen. Cornelis heeft zich ontkleed, alleen aanhoudend zijn linnen broek en een fusteinen lijf. Hij is gezwommen tot in de buitensingels om te zien of er geen garden kwamen om dan de brandewijn aan land te trekken. Hij is, tussen de Kruispoort en de Dampoort, door twee soldaten aangehouden. De anderen zijn weggelopen met de brandewijn.

Straf: Op schavot gegeseld ten bloede en verbannen uit de stad en de provincie Vlaanderen voor 15 jaar op straf van hergeselen en brandmerken.De stad verlaten binnen zonneschijn en Vlaanderen binnen 48 uur.

25.01.1727

F° 298 Cornelie De Bruyckere

Fa. Jacob – 36 jaar – geboren te Assebroek – huisvrouw van Christoffel Vrient

Misdaad: Niettegenstaande het verboden is te blauen en te frauderen van de rechten is ze op 19.12.1726 's morgens bij het opengaan van de poort de stad binnengekomen met een zak vol blazen brandewijn die ze zogezegd te Zevekote op straat heeft gekregen van een onbekend persoon waarvoor ze vier stuivers zou gekregen hebben om ze de stad binnen te brengen. Toen ze aan de Gentpoort kwam met 13½ stoop brandewijn werd ze die afgenomen door de garde.

Straf: In open vierschaar verbannen uit de stad en de palen voor 3 jaar op straf van verder arbitraire straf.

25.01.1727

F° 298v Jacob Robijn

Fs. Jaeques – 50 jaar – geboren te Brugge – zich geneirende met "schijven" voor de kost.

Midaad: Op 26 april 1726 heeft hij aan het college van de stad een vraag gericht onder de naam van Egidius Vanden Berghe en zich uigevend voor een "opperateur", om zijn medicijnen te mogen verkopen binnen deze stad. Dit moest echter gevraagd worden aan de deken en de eed van de "*cruydthalle*" en de "*baerdemaeckers*". Hij heeft ook zijn aanvraag gedaan bij het college van het Vrije om de medicijnen te mogen verkopen op het platteland. Dit werd niet toegestaan waarvan hij een schriftelijk bewijs kreeg. Hij heeft dat echter vervalst door de eerste letters van het woord "excuseert " te veranderen en er een N aan toe te voegen. Dan werd het "consenteert"

Straf: In open vierschaar verbannen buiten de stad en de provincie Vlaanderen voor 15 jaar op straf van publieke geseling. De stad verlaten binnen zonneschijn en Vlaanderen binnen 48 uur.

01.02.1727

-

VVF KRANT

België-Belgique
B.P.
8310 Sint-Kruis
3/5104

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE
Afdeling BRUGGE

UITGIFTEKANTOOR
8310 SINT-KRUIS
Prijs/jaar: € 9,00
TWEEMAANDELIJKS

URL: www.geneadub.net 42ste jaargang nr. 3: mei-juni 2010
Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Cultuurkuren

Op 16 mei 2010 van 14 tot 18 uur
in het
CONCERTGEBOUW te BRUGGE

Cultuurbeurs voor alle culturele verenigingen uit BRUGGE

Archiefbezoek in het Stadsarchief

In het "Jaarverslag 2009" van het stadsarchief vinden we de cijfers van het leeszaalbezoek:

"3005 bezoekers schreven hun naam in het register, een daling van 15% ten opzichte van het recordjaar 2008 (3530 bezoekers). De daling wordt veroorzaakt door een kleiner aantal masterstudenten en door ***minder inschrijvingen van genealogen****, die door de digitalisering vlugger over hun gegevens beschikken en dus minder moeten terugkeren. De 3005 inschrijvingen zijn te herleiden tot 801 unieke bezoekers (2008: 859). De daling is het grootst bij de groep van de genealogen (1189 inschrijvingen, in 2008: 1613). De lokale geschiedenis was goed voor 1164 inschrijvingen (2008:1307), waarvan 293 voor huizenonderzoek (2008:360). Het universitair wetenschappelijk onderzoek was goed voor 277 inschrijvingen. 351 bezoekers kwamen voor bouwdossiers. De overigen waren algemeen belangstellenden of scholieren die uitsluitend de bibliotheek raadpleegden.Bij de ingeschrevenen waren 2321 mannen en 684 vrouwen, 1670 Bruggelingen en 1335 niet-ingezetenen."* Tot hier het verslag.

We moeten opnieuw vaststellen dat de digitalisering oorzaak is van het zich minder verplaatsen van genealogen naar de archieven. Dit kan als een pluspunt beschouwd worden op voorwaarde dat men daardoor vlugger gediend is en een bepaalde zekerheid heeft omtrent de juistheid van de gegevens, zoals dat in het Stadsarchief het geval is.
Bij de gedigitaliseerde gegevens op internet liggen de zaken wel anders. Deze kunnen gebruikt worden om vlugger tot een totaalbeeld van een stamboom te komen maar fouten in de klappers en leesfouten door de ingevers kan men er slechts uithalen door zelf de akten te gaan bekijken in de archieven. Hetzelfde geldt bij de genealogische netwerken waar de ene ingever zondermeer van de andere overneemt.
Als VVF kunnen wij onze leden niet anders dan aanraden zelf naar de archieven te trekken om er hun opzoekingen te doen en er gelijkgezinden te ontmoeten.

VVF-KRANT
Afdeling Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
068-0668370-67
van VVF Brugge
Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
BIC: GKCCBEBB
IBAN: BE93-0680-6683-7067

Gratis voor VVF-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Sint-Kruisstraat 11
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 33,00
op rekening
414-1171221-79
o.n.v.: VVF
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Patteeuw
&
Jo Vandeghinste
Monsterrollen

Jo Vandeghinste
De tijd van toen…(2)

Paul Coghe
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk op maandag 3 en 17 mei, alsook op 7 en 21 juni van 14 tot 17 uur en op vrijdag 7 en 21 mei en 11 en 25 juni van 19.30 tot 22 uur. Met andere woorden: iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week.

Let wel: Sedert september 2009 is er op elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computer-problemen. Volgende openstellingen op 12 mei en 9 juni 2010.

LES OUD SCHRIFT

Op maandag 17 mei om 20 uur in het lokaal. Thema: **Wezerijakten**. (o.l.v. P. Coghe) Na het samen ontcijferen krijgen de deelnemers de omzetting om thuis nog wat te oefenen.
Oud schrift leren lezen is een zaak van regelmatig oefenen. Het is klaar dat men in het begin niet zonder begeleiding kan, niet alleen om het schrift te ontcijferen zelf, maar ook om de geijkte uitdrukkingen te leren kennen die aan de soort akte verbonden zijn.
Komt daar nog bij dat doop-, trouw- en begraafboeken (de parochieregisters) vooral in het latijn zijn opgemaakt en daar niet iedereen latijn heeft gestudeerd is ook hier het aanleren van de gebruikte terminologie van belang.

Vanaf het najaar komen weer lessen die beginnen bij die parochieregisters en dan later de andere belangrijke akten voor de genealoog.
De lessen ‘oud schrift’ zijn dus zeker een aanrader, ik zou zeggen een must, voor iemand die ernstig met genealogie wil bezig zijn.

Onze VVF- afdeling wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

MONSTERROLLEN (vervolg)

Roksem

Monsterijnghe ghehouden voor my Michiel Ronse hooftman vande prochie van Rocxem up den 26e meije 1645.

		Stevenoot Pieter	picke ende capper
Amets Jan	roer ende capper	Tanghe Jaques	picke ende capper
Baeckeroot Heijndrijck	roer ende capper	Van Elslande Clais	roer ende capper
Cools Cornelis	picke ende capper	Van Giluwe Jan	picke ende capper
Coppens Jan wde	roer ende capper	Vande Pitte Joos	picke ende capper
De Corte Anthuenis	picke ende capper	Vande Poele Jaques	picke ende capper
De Gheijter Cornelis	roer ende capper	Verhulst Adriaen	roer ende capper
De Langhe Cornelis	picke ende capper	Verhulst Thomas	roer ende capper
De Muelenare Flijppe	picke ende capper	Verschuere Guilliame	roer ende capper
De Veldere Jan	roer ende capper	Versijpt Pieter	roer ende capper
Dhuivetter Lieven	roer ende capper	Verulst Pieter	picke ende capper
Don Cour Antwijn	picke ende capper	Vervote Jan	roer ende capper
Droillion Jan	roer ende capper	Vijncke Fransois	roer ende capper
Gaijet Jan	roer ende capper	Vijncke Laureijns	picke ende capper
Houtman Touseyn	picke ende capper	Vijncke Pieter	picke ende capper
Kijnt Adriaen	picke ende capper	Vyncke Geeraert	roer ende capper
Roose Jan	picke ende capper	Wielman Clais	roer ende capper
Sampsoen Pieter	roer ende capper		

Schoore

Dit naervolghende is de lyste van alle de weerbare mannen ghemonstert binder prochie van Schoore op den xxvii meye 1645 bij beslyssinghe van mijnheeren Burchemeesters ende schepenen Slants vanden Vrien. In de presentie van Jan Maelstaf als hoofman en de notable prochianen.

Aubres Maerten	roer en capper	Hardeman Jacques	roer en capper
Baillieu Frans	roer en capper	Hardeman Jan	roer en capper
Bauwen Claeys	roer en capper	Leys Jaques	roer en capper
Beyts Jan	roer en capper	Loridan Pieter	roer en capper
Billiau Daniel	pycke en capper	Maelstaf Jan	roer en capper
Boucherij Denys	roer en capper		
Bruneel Jan	roer en capper	Massiet Jaques	roer en capper
Canin Pieter	roer en capper	Michiel Frans	roer en capper
Cortewyle Jan	roer en capper	Outermans Jan	pycke en capper
Crabbe Andries	pycke en capper	Paesschesse Jaques	roer en capper
De Collere Guille	roer en capper	Piera Jaques	roer en capper
De Hoossche Pieter	roer en capper	Qaersins Andries	roer en capper
De Keysere Lauwers	roer en capper	Rypellie Nicasin	pycke en capper
De Langhe Charel	roer en capper	Saysoen Pieter	roer en capper
De Langhe Jan	roer en capper	Scynekels Cornelis	roer en capper
De Langhe Maillart	pycke en capper	Snick Jan	roer en capper
De Masiere Pieter	roer en capper	Van Ackere Jan	roer en capper
De Poortere Frans	roer en capper	Van Ackere Pieter	pycke en capper
De Smet Laureyns	pycke en capper	Van Hove Jooris	roer en capper
Geldof Omaer	roer en capper	Vande Fonteyne Rog.	roer en capper

Vander Meukke Lambrecht	pycke en capper
Vereecke Frans	pycke en capper
Verhaghe Jooris	roer
Verhelst Jan	roer en capper
Vermeesch Lieven	roer en capper
Vlaminck Frans	roer en capper
Willaert Passchier	roer en capper
Wydou Jaques	roer en capper
Wyllie Charel	pycke en cappe

Slijpe

Lijste van monsterynghe gedaen binnen de prochie van Slijpe op den 26^{e} meije 1645, zoo hier naer volght:

Aernouts Adriaen	vierroer ende rapiere
Aernouts Jaeques	pijcke ende rapiere
Allaert Jan	vierroer ende deghen
Andries Fransois	snaphaene ende rapiere
Aneeze Lauwers	pijcke ende rapiere
Beusaert Jaeques	lontroer ende deghen
Beyts Joos	vierroer ende rapiere
Boijden Passchier	lontroer ende capper
Bolno Huybrecht	pijcke ende capper
Boraet Jan	lontroer ende rapiere
Boverelle Pieter	lontroer ende rapiere
Bruneel Bertholomeus	vierroer ende capper
Burchgraeve Maerten	lontroer ende capper
Burey Marant	vierroer ende rapiere
Cardoen Mars	capper ende vierroer
Carel Omaer	lontroer ende rapiere
Carnael Jan	pijcke ende capper
Carpentier Jaeques	musschet ende rapier
Caurae Jan	vierroer ende deghen
De Bommer Lowys	lontroer ende capper
De Coonynck Ghillilmus	vierroer ende capper
De Deijstere Adriaen	vierroer ende deghen
De Deijstere Amant	vierroer ende deeghen
De Deystere Pieter	vierroer ende rapiere
De Hee Jan	pijcke ende capper
De Man Antheunis	lontroer ende capper
De Moldere Thomaes	pijcke ende capper
De Planke Jaeques	vierroer ende deghen
De Pottere Passchier	vierroer ende rapiere
De Raeve Jaekues	lontroer ende rapiere
De Veyn Jan	picke ende rapiere
De Vynck Jan	vierroer ende capper
De Witte Pieter	vierroer ende rapiere
Erx Bertholomeus	pijcke ende capper
Fortrie Maryn	vierroer ende capper
Geeraert Pieter	vierroer ende capper
Gryzon Mathys	vierroer ende rapiere
Gryzon Philippe	snaphaene ende capper

Houck Joos	rapiere ende roer
Huysen Jan	pijcke ende capper
Izaert Jan	capper ende pycke
Jansen Antheunis	vierroer ende rapiere
Jansen Christiaen	capper en een picke te coopen
Jansen Dierick, later Rueben Jan	picke ende rapiere
Jansen Geeraert	roer ende rapiere
Jansen Jaeques	pijcke ende capper
Jansen Loodewijck	vierroer ende rapiere
Jansencooter Pieter	vierroer ende deghen
Juede Mailliaert	pijcke ende capper
Julien Maerten	musschet ende capper
Kenjelbeel Pieter	vierroer ende rapiere
Lams Jan, meester	vierroer ende rapiere
Le Breu Jaekes	pijcke ende capper
Lesseel Leijnaert	deghen ende pijcke
Lesseel Pieter	pijcke ende rapiere
Levecq Fransois	vierroer ende rapiere
Lobieu Jaeques	roer ende capper
Longerspeie Antheunis	vierroer ende rapiere
Longerspeie Christiaen	vierroer ende rapiere
Longerspeie Jan	lontroer ende capper
Lootens Fransois	snaphaene ende rapiere
Mamye Anthoone	pycke ende capper
Marisael Chaerel	rapiere ende vierroer
Markette Carel	vierroer ende cappere
Marsvalyze Jan	vierroer ende deghen
Merlijnck Mahieu	musschet ende capper
Mus Ghillems	vierroer ende rapiere
Nadze Jaeques	pijcke ende rapiere
Pauwaert Jaeques	lontroer ende capper
Pieters Adriaen	vierroer ende rapiere
Pieters Jan	picke ende capper
Pittilion Jaekues	vierroer ende cappere
Polaert Jan	pijcke ende rapiere
Quaetgebuer Clais	lontroer ende capper
Reye Carel	snaphaene ende capper
Rueben Antheunis	rapiere ende pijcke
Rueben Pieter	rapiere ende pijcke
Sarle Jan	pijcke ende capper
Schaere Adriaen	vierroer ende capper
Schoonaert Michiel	vierroer ende rapiere
Strael Jan	vierroer en rapiere te coopen
Stragier Ingel	pijcke ende capper
Tijteceae Jaekues	snaphaene ende rapiere
Timmerman Fransois	raepiere ende lontroer
Tousayn Ghillebert	vierroer ende rapiere
Van Caelis Jan	pijcke ende rapiere
Van Damme Jan	vierroer ende rapiere

Van Eesen Clais	snaphaene ende rapiere
Van Wambeeke Andries	vierroer ende rapiere
Van Wambeeke Clais	musschet ende capper
Vanden Bilcke Pieter	vierroer ende deghen
Vanden Bussche Gheleyn	vierroer ende rapiere
Vanden Bussche Ghille	pijcke ende capper
Vanden Bussche Jan	pijcke ende rapiere
Vander Woude Jaeques	vierroer ende rapiere
Verbolle Jan	snaphaene ende rapiere
Vercaemer Guilleame	musschet ende capper
Verhaege Pieter	vierroer ende capper
Vermesch Cornelis	musschet ende rapiere

Aldus deeze lyste gemackt ende monsterynghe gepasseert, prezent hoofmannen ende notabele prochianen van Slijpe, torconde daete alsvooren.

Snaaskerke

Lyste vande … van … ofte monsterijnge ghedaen den xx.. van meije 1645

Bouvery Jaques	pycke	Myle Pieter	roer en deghen
Burchgraeve Lauweryns	roer	Patyn Geeraert	roer en deghen
Claeijssens Jan	roer en deghen	Pierens Fransoeys	roer en deghen
Costers Claeys	roer en deghen	Pieters Symoen	roer en deghen
De Fevere Jan	pycke en deghen	Pietersin Pieters	roer en deghen
De Muenink Jan	roer en deghen	Sabbe Carel	pijcke en deghen
De Pree Jooris	pycke en deghen	Serpieters Maerten	roer en deghen
Dieryckx Claeys	roer en deghen	Sijmoen Jan	roer en deghen
Geersins Geerbrandt	pycke en deghen	Soudeijn Fransoeys	roer en deghen
IJsack Mychiel	roer en deghen	Spierynck Andries	roer en deghen
Jansens Jan	roer en deghen	Symoens Claeys	roer en deghen
Juede Joris	pycke en deghen	Valewaert Claeys	roer en deghen
Kyeckens Abram	roer en deghen	Van Damme Franse	roer en deghen
Lammens Passchier	roer en deghen	Van Thienen Joos	roer en deghen
Lano Claeys	roer en deghen	Vande Velde Joos	roer en deghen
Mijle Franse	roer en deghen	Verelst Jan	pycke en deghen
Monsevelde Flype	roer en deghen	Verschoote Cristiaen	pycke en deghen
		Vrege Anthone	roer en deghen

(wordt vervolgd)

---

pycke……. puntige stok, al dan niet met ijzer beslagen en ook pikhaak
deghen……. degen
rapier…… lange puntige degen
capper……. bijl, groot mes
roer …….. geweer met een lange loop
musschet en lont(e)roer…. geweer waar het buskruit met een lont werd aangestoken
snaphaene en vierroer…… geweer dat door middel van een 'haan' met vuursteen werd afgeschoten

DE TIJD VAN TOEN (3)

Jo Vandeghinste

VRIJEN EN TROUWEN

Minnen, vrijen en trouwen zijn de voorrechten die in de eerste plaats de jonkheid toebehoren. Het huwelijk is nu eenmaal de essentie van de meeste maatschappelijke processen, de hoeksteen van de beschaving werd er lang gesteld. Eeuwenlang was het bovendien de enige instelling waar seks thuishoorde of alvast getolereerd werd. Het herhaalt zich van generatie op generatie, elk om beurten maakt men het mee om het nadien als een stille herinnering weg te stoppen en af en toe nog eens te koesteren.

Trouwen binnen de eigen stand en zelfs binnen de eigen beroepscategorie was veruit de meest gangbare procedure. Vrouwen lieten zich soms nog wel eens door een sociaal minderwaardige partner verleiden, maar de mannen werden er dagelijks met hun neus op gedrukt dat ze geen affectieve overwegingen boven materiële berekeningen mochten verkiezen. “Schoonheid zonder deugd verleent maar korte vreugd” zei de volkswijsheid. Schoonheid en geleerdheid waren zowat de twee belangrijkste topics in de gangbare waarschuwingen die de jongens bij hun beginnende vrijages te horen kregen. Meisjes hadden zogezegd vooral behoefte aan een praktische opleiding, geenszins aan boekenwijsheid. Verontruste ouders, die ook wel wisten hoe gemakkelijk hun telgen te lijmen waren, zullen die raadgevingen en waarschuwingen zeker niet tegengesproken hebben.

Romantiek en affectie werden beschouwd als een exclusiviteit van de lagere klassen. Al wie min of meer vermogend was liet zijn partnerkeuze door heel andere argumenten bepalen. Jongelui uit een gegoed milieu werden geacht verstandiger te zijn of op zijn minst rationeler te werk te gaan. Trouwen werd voor hen eerder als het sluiten van een koopmanscontract gezien. August Snieders laat in een van zijn romans de boer tot zijn zoon zeggen: “een vrouw zoeken is niet moeilijker dan een koe kopen ... ’t is koopmanschap gelijk een ander. Als men er ergens een weet staan, gaat men er op af”.

In de burgerlijke en aristocratische middens heerste dezelfde mentaliteit maar dan misschien iets verfijnder en meer omfloerst. Welgestelden huwden uit puur eigenbelang en vanuit zuivere berekening; geld domineerde hun liefdesleven en ze kozen hun partner uit economische overwegingen. Trouwen uit liefde is een voorrecht dat men in betere kringen pas heel laat, tegen het einde van de negentiende eeuw en dan nog onder veel voorbehoud zal mogen genieten.

Dat die berekende huwelijken wel voor interne moeilijkheden gezorgd zullen hebben ligt voor de hand, maar men hield die potjes angstvallig gedekt. Toch stellen we vast de akten van de burgerlijke stand reeds huwelijksscheidingen aantonen vanaf het begin van de jaren 1800. Daarnaast weten we maar al te goed dat er veel van die opgedrongen verbintenissen als het ware tot de totstandkoming van een dubbele moraal moesten leiden met maîtresses en prostituees die het gefrustreerde gevoelsleven konden opfleuren.

In 1920 schreef een pater volgende goede raad voor boerenzoons en -dochters:

Waarop heeft een boerenzoon te letten die in het huwelijk wil treden ?
1° Hij blijve in zijnen stand. Zoekt hij elders eene vrouw, dan zal hij in aanraking komen met eene familie die hem niet past en zijne vrouw zal, met een boerenhuishouden en met boerenwerk gansch onbekend, geen geluk en vrede aanbrengen.

2° Hij lette vooral op hare begaafdheden, haar godsdienstzin, haren vlijt, properheid en zuinigheid. Zij moet geschikt en bereid zijn alle zorgen en moeite van het boerenbedrijf te deelen. Men moet zich niet laten vangen door schoonheid, praal en vleierij, die slechts zoolang duren als er op een man geloerd wordt.
3° Hij moet ook op haar vermogen letten. Het huishouden kost geld en als armoede in huis komt is de liefde gauw verdwenen.
4° Men moet echter geen vrouw nemen alleen om het geld want:
"Al wie een bruid neemt om de buit, verliest de buit en houdt de bruid".
5° Ook de gezondheid komt in aanmerking, niet alleen van de toekomstige bruid maar ook van hare familie. Een zwakke vrouw zal voor het huiselijke boerenwerk niet geschikt zijn, zal ziekelijke kinderen voortbrengen, zal veel onkosten veroorzaken en alzoo de heele familie ongelukkig maken.

Waarop heeft een boerendochter te letten ?
Voor een dochter is de keuze veel moeilijker, vooreerst omdat zij eigenlijk weinig of geen keuze heeft. Ten tweede omdat zij vooral den last des huwelijks dragen zal en zich als een gehoorzaam kind zal moeten schikken naar alles wat de man van haar zal vorderen.
Tot hier dit uittreksel uit een heel katholiek boek.

Meestal ging men zijn bruid zoeken in de buurt (grote afstanden maakten het vrijen moeilijker) en in de zelfde sociale klasse. "Soort zoekt soort" zei men. Dit gold niet alleen voor wat de financiele ruilvoet aanging en waarbij de 'spaarkous' van beide partijen zowat even groot moest zijn. Men erfde om zo te zeggen ook het beroep van vader op zoon en hetzelfde herhaalde zich ten opzichte van de schoonouders. Bij voorkeur zocht en vond men de latere partner binnen dezelfde of aanverwante beroepstak. Zeker onder de lagere klassen en de minst geschoolden zocht men zijn levensgezel zelden verder dan onder de eigen dorpskerk. Rijkere mensen vertoonden wel een grotere mobiliteit en hun kieskeurigheid dwong hen soms verder te zoeken dan onder de eigen kerktoren.
Wanneer in het dorp een vreemde vrijer opdaagde had die het niet onder de markt. Hij stelde zich bloot aan heel wat hilariteit en zelfs lijfelijk verzet. Voor zo'n vermeende opdringerigheid moest men zich tegenover de plaatselijke huwelijkskandidaten bij wijze van spreken met ettelijke pinten vrijkopen. Ook tussen de verschillende parochies van een stad bestond dezelfde vijandige verhouding wat de vreemde vrijers betrof. Veel vrijages kwamen op kermissen of bals tot stand in een sfeer van bier en plezier, dit tot grote ergernis van de zielenherders die om de haverklap het frivole leven van de jeugd en alle vormen van gemengde ontspanning aanklaagden. Veel haalde dit verzet niet uit. Opmerkelijk is dat een niet-onaardig aantal vrijages in het verlengde lagen van kerkelijke feesten. Veel processies, ommegangen of bedevaarten kenden een profaan slot. Het aangename aan het nuttige paren kende men dus vroeger ook al. Het minste wat men kan zeggen is dat deze vrijages onder een goed gesternte waren tot stand gekomen.

Dit wil dan ook zeggen dat op het platte land veel partners elkaar al jaren kenden alvorens ze met hun vrijage uitpakten en zich op het huwelijksleven voorbereidden. Binnen de toenmalige agrarische maatschappij betekende trouwen zowat hetzelfde als de beschikking hebben over, of zijn intrek nemen op een landbouwbedrijf. Introuwen kwam zelden voor. Pas wanneer men zich autonoom kon vestigen en zelf de kost verdienen werd aan trouwen gedacht. We mogen dus aannemen dat de latere huwelijkssluiting op het platteland heel grondig werd voorbereid en dat men er ruimschoots zijn tijd nam om elkaars gebreken en kwaliteiten te leren kennen. De vrijage was een 'bezigheid' waar men jaren over deed en er was dus weinig reden dat een van de partners zich later bekocht zou voelen. Daartegenover staat evenwel de belangrijke

nevenbedenking dat men als vrijer niet zoveel faciliteiten toebedeeld kreeg. Lijfelijk contact en seksueel verkeer moesten immers, althans naar de letter van de kerkelijke voorschriften, tot het echtelijke bed gereserveerd blijven maar het aantal vroeggeboorten uit die tijd wijst er op dat men die letter moeilijk kon lezen. Soms was het een middel om toch maar getrouwd te raken.

Als dan in de tweede helft van de jaren 1800 de crisis heerste moeten we niet verwonderd zijn dat van uitstel soms afstel kwam en veel mensen niet meer getrouwd raakten. Omstreeks 1850-1870 bleven zowat een kwart tot een derde van de mannen en vrouwen in het Vlaamse land hun leven lang ongehuwd. Het is de glorietijd van de suikertantes en -nonkels. Het is ook de tijd dat het overschot aan jongedochters naar de stad uitweek om er te gaan dienen. De mannen konden op het land werken als dienstbode of knecht. De precaire omstandigheden waaronder die vrouwen in de steden moesten werken, kende men wel. Het was een pubkiek geheim dat het gros van de ongehuwde moeders en de prostituees uit de dienstmeiden gerekruteerd werd. Dat ook in de steden de ongehuwde vrouwen en weduwen met kinderen het moeilijk hadden te overleven blijkt uit de disrekeningen, de voorlopers van het OCMW.

Het platteland en zijn overwegend agrarische bewoners ontsnapten niet aan de invloed van de sociaaleconomische ontwikkelingen op het einde van de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Sommige gebeurtenissen, zoals de omschakeling in de Vlaamse landbouw naar minder graanteelt en meer veehouderij, de oprichting van boerenorganisaties en de eerste migraties van boerenfamilies naar Noord-Amerika, Argentinië en Frankrijk waren het gevolg van de crisistoestand die sinds 1848 in onze streken heerste. Tegen de invoer van goedkoper graan uit de Verenigde Staten en Canada vanaf 1880 kon de Vlaamse graanteler niet op. Eerst daalden de graanprijzen met zowat de helft en nadien de prijzen van vlees en zuivel met 15 tot 30%. Deze periode van prijsdalingen duurde ongeveer vijftien jaar en betekende voor veel boeren de ondergang van hun bedrijf. Deze ontwikkelingen zorgden er voor dat het werk in de landbouw niet meer primeerde en we zien bij de opkomst van de industrialisatie de huwelijksleeftijd dalen. Er komen dan zelfs tienerhuwelijken voor.

Het interbellum, de periode tussen de twee wereldoorlogen, schijnt een bloeiperiode geweest te zijn voor het aantal huwelijken. Nooit werd er meer getrouwd dan toen. Ook de periode kort na de Tweede Wereldoorlog oorlog was nog gunstig, maar daarna is de mentaliteit beginnen veranderen. Het aantal echtscheidingen nam ook toe. Het brengt ons tot de eigentijdse situatie, waarin het huwelijk meer en meer wordt in vraag gesteld en door andere vormen van samenwonen wordt vervangen.

Een ander gevolg van de in de Eerste Wereldoorlog doorstane gruwel was de spontane collectieve geloofsbeleving, enerzijds als een soort dankbaarheid dat de oorlog voobij was en anderzijds dat de vier jaar bezetting oversloeg naar een roes van blikverruiming en een verzwakking van de gewetensnormen. De kerkelijke overheid voelde dat goed aan en zag dit als een bedreiging. De pastoors ijverden dan ook om de plaatselijke gelovigen bij het parochiale leven te betrekken en samen te houden. De fabrieksarbeid had ook de tewerkstelling rond de kerktoren verdrongen. De daaraan verbonden gevaren werden vanaf de preekstoel uitvergroot.

Een van de eerste pogingen was de oprichting van de patronaten voor de ‘aankomende jongelingen’ zoals die toen nog vaak werden genoemd. Zo werden voor de jeugd op zondagmiddag en -avond ontspanningsactiviteiten georganiseerd onder het waakzame oog van de pastoor of de onderpastoor. Alcohol en tabak waren uit den boze en geldspelen waren strikt verboden. Kaarten, biljarten, dammen of gezelschapsspellen en later af en toe een film lokten wekelijks een grote schare naar die patronaten.

Voor de volwassenen werd ook een belangrijk initiatief genomen maar dit kwam een beetje later. Op 3 maart 1929 werden nl. de 'bonden van het Heilig Hart' opgericht. Ze waren bedoeld om volwassen mannen, vooral huisvaders over te halen zich in te zetten voor een voorbeeldig geloofsleven. Als voornaamste argument werd vooropgesteld: eerherstel voor de smaad het H.-Hart aangedaan tijdens en na de oorlog. De maatschappij was losser geworden en de zedelijke normen een beetje vervaagd en daar moest iets aan gedaan worden. Er was ook een beloning aan verbonden voor hem die als lid zich verbond om negen opeenvolgende eerste vrijdagen te biechten en te communiceren, namelijk een volle aflaat; met andere woorden, de zekerheid in de hemel te komen. Als men zijn plicht als lid van de Heilig Hartbond voldaan had kreeg men op zijn lidkaart een stempeltje. Deze bonden waren zuiver godsdienstige en streng parochiale instellingen, niet uitgaande van van de bisschoppelijke colleges of geestelijke orden. Ze stonden boven de politiek en richtten zich tot alle maatschappelijke standen.

VOEDING

De negentiende eeuw wordt in België altijd geassocieerd met de industriele revolutie, fabrieken die overal opduiken, economische groei en dergelijke: een echt succesverhaal in economisch opzicht. Voor het eerst konden grote groepen mensen hun brood verdienen buiten de landbouw. Had dat zijn weerslag op de levensstandaard? We kunnen dit voor een deel afmeten aan de voeding.

Vroeger besteedden de mensen een veel groter deel van hun budget aan primaire behoeften zoals voeding, huisvesting en kleding dan nu. Gemiddeld gaven ze rond 1850 zowat 60% van hun budget aan voeding, nu is dat ca. 12%. Dit wil misschien wel zeggen dat we nu minder eten maar in de eerste plaats is ons budget aanzienlijk gestegen. Ook de kwaliteit van de voeding stijgt in de loop van de negentiende eeuw.

Kijken we eens wat de pot schafte in de pre-industriele periode vóór die negentiende eeuw. De bevolking was zeer dicht en de landbouwgronden schaars zodat er slechts een beperkte hoeveelheid brood, alsook weinig vlees en zuivelproducten beschikbaar waren. Daarom moest de voeding aangevuld worden met groenten uit de moestuin. Zo was groentemoes, de 'potagie', de dagelijkse hoofdschotel. Het was een dikke soep van gehakte groenten, ofwel een stamppot van rapen, wortelen of kolen, met wat bonen en erwten, die aan de potagie een zekere voedingswaarde moesten geven. Samen met een homp roggebrood, maakte de potagie het middagmaal en avondmaal uit van de grote meerderheid van de bevolking. De pot met potagie werd in het midden van de tafel gezet en iedereen schepte eruit met een houten lepel of doopte er zijn homp brood in.
Met de opkomst van de aardappel vanaf het einde van de 17de eeuw verloren rapen en kolen hun bevoorrechte plaats in de volksvoeding. De aardappel begon stilletjesaan de dagelijkse schotel te vormen. Na de beruchte aardappelplaag werd het gemiddeld verbruik ca. een kilogram aardappelen per dag per persoon, aangevuld met het goedkope roggebrood en wat gestoofde tuingroenten. Groenten waren niet echt in trek. Het was maar water en vulde niet genoeg. Vanaf 1850 komt het erop aan genoeg te eten wat blijkbaar vroeger niet altijd het geval was. Op het einde van de eeuw kon men zich ook af en toe wat luxe permitteren en eenmaal per week, de zondag, wat vlees (meestal varkensvlees) of vis serveren. Op feestdagen of met de kermis werd niet op een frank gekeken. Als men oude menukaarten onder handen krijgt moeten we vaststellen dat er een assortiment van heerlijke gerechten opgediend werd.

wordt vervolgd

Verluidboek 1676-1727

Paul Coghe

F° 301 Cornelis Hallé

40 jaar – geboren te Brussel – zegt soldat te zijn in dienst van de Staten Generaal van de Verenigde Nederlanden onder het regiment van Monteze

Misdaad: Zeven jaar geleden heeft hij dienst genomen onder de troepen van Zijne Keizerlijke Majesteit en de katholieke majoor markies de Pancaille onder bevel van luitenatnt-kolonel Colieu. Daar heeft hij 7 maanden gediend.
Op 25 januari 1719 heeft hij een paspoort gekregen die hem toeliet te gaan waar hij wou, ondertekend door markies de Pancaille. Sedert vijf jaar diende hij onder de troepen van de Staten Generaal in de compagnie van luitenant-kolonel Daro, liggend te Ieper.
Daar is hij sedert 9 à 10 maanden gedeserteerd. Toen hij hoorde dat er algemeen pardon was gepubliceerd voor alle soldaten die naar hun dienst terug wilden, zou hij naar Gent gaan in Hollands gebied. Vandaar naar Sas van Gent en naar zijn regiment.
In december 1726 had hij in Gent door een bedelaar bij wie hij logeerde een vals paspoort laten schrijven op zijn naam, ondertekend door Pancaille en gedateerd 25.01.1726

Straf: Tien jaar verbannen uit de stad en de provincie Vlaanderen op straf van verdere arbitraire straf. De stad moet hij verlaten binnen zionneschijn en en Vlaanderen binnen 3 dagen na zijn ontslag uit de gevangenis

15.02.1727

F° 302v Jan Blomme

Fs. Pieter – 19 jaar oud – geboren te Dudzele

Misdaad: Verdacht van een publiek blauwer te zijn. Op 3.01.1726 bevond hij zich samen met andere blauwers op de stadsbinnenvesten omtrent de Claeremolen om daar een partij brandewijn op te wachten die door andere blauwers door het water van de vesting werden gebracht. Christiaen De Mulder, garde van de provincie heeft het ontdekt. De garden Marijn Garemijn en Vanderbeken hebben getracht de brandewijn af te nemen. De blauwers en een menigte van wel honderd mensen die toegestroomd waren hebben geroepen “smyt dood”, waarop zij en voornamelijk de beschuldigde met stenen smeten. Om hun leven te behouden hebben de garden de brandewijn moeten achterlaten.
Daarvoor is hij op 7 september 1726 in open vierschaar verbannen voor zes jaar buiten de stad en zes mijlen in de opmtrek. Maar hij heeft zijn ban gebroken en is op 25 februari 1727 opnieuw in de stad aangehouden.

Straf: Verbannen voor 12 jaar buiten de stad en 12 mijlen in de omtrek op straf van geseling. De stad moet hij verlaten binnen zonneschijn en de twaalf mijlen binnen twee maal 24 uur.

01.03.1727

We kregen volgende vraag aan onze leden.

Ik zoek verdere gegevens over mijn voorvader **Jacobus (le) Monier** uit Brugge. Ook kom ik hem (in de documenten) tegen met de voornaam Jacques en de familienaam Lemonier.
Hij moet met zijn gezin vóór 7 oktober 1582 uit Brugge (vermoedelijk vanwege zijn gereformeerd zijn) gevlucht zijn.
Op die datum wordt in Frankenthal (Pfalz) zijn zoon Pieter door ds. Petrus Dathenius gedoopt. Zijn vrouw heet Grietken (NN) en zij hebben dan al twee dochters, een dochter Maria, geboren rond 1579 en een dochter Anna, geboren rond 1580. De doop van die beide dochters heeft elders plaats gevonden (ik vermoed in Brugge) want die worden in Frankenthal niet vermeld.
Jacobus (Jacques) zal geboren zijn rond 1555 en getrouwd voor 1579. Hij was goudsmid. Ik vermoed dat hij hij voor 24.12.1615 is overleden.
In de archieven van Brugge komt de naam Monier en Le Monier wel voor maar geen Jacob of Jacques.

Misschien heeft iemand van uw leden die naam gelezen of ergens tegengekomen in oude geschriften uit Brugge. Ik zou dat graag vernemen.

Met vriendelijke groet
TON VAN REEKEN
a.j.vanreeken@home.nl

Een speciale akte… een aprilgrap ?

In ons voorgaande nummer brachten we u een speciale akte. Bij de lezing van de akte werd echter een leesfout gemaakt: er staat niet *" quem et mox baptizavit **pipidium** positum postridie…"* maar *"quem et mox baptizavit **pixidi im=positum** postridie manu…"*
wat betekent dat het kind (of wat er op leek) gedoopt werd, **in een doos gelegd,** en de volgende morgen…
Het 'duivejonkske' is gaan vliegen!
Geen aprilgrap dus, maar een leesfout. Het kan gebeuren maar het blijft een bijzondere akte.

Cultuurkuren

"Cultuurkuren" is de naam van een tweejaarlijkse cultuurbeurs op initiatief van de Stedelijke Culturele Raad, die de sociaalculturele verenigingen uit Brugge de kans biedt zich aan het grote publiek kenbaar te maken en hun specifieke werkingsterrein voor te stellen.

Deze beurs vindt plaats op zondag 16 mei 2010 in het Concertgebouw te Brugge van 14 tot 18 uur. Vanaf 14.30 tot 18.30 vinden in de grote concertzaal ook optredens plaats. Na een korte onderbreking vangt om 19 uur het tweede deel van de optredens aan. Het laatste optreden start om 20 uur.

VVF-Brugge neemt ook weer deel met een publicitaire stand. De bestuursleden die zich hiervoor inspannen zullen uw bezoek ten zeerste appreciëren.

VVF KRANT

België-Belgique
B.P.
8310 Sint-Kruis
3/5104

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE
Afdeling BRUGGE

UITGIFTEKANTOOR
8310 SINT-KRUIS
Prijs/jaar: € 9,00
TWEEMAANDELIJKS

URL: www.geneadub.net 42ste jaargang nr. 4: juli-augustus 2010
Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

We wensen al onze leden een prettige zomervakantie…

… op de fiets ?

De maand juli is zo 'n beetje de maand van de fiets vanwege de 'Ronde van Frankrijk' en de vele fietstrips die in de vakantie uitgetest worden. Wij genealogen, die gewoon zijn in de tijd terug te gaan tot het begin van de zeventiende eeuw, zijn soms verwonderd dat de uitvinding van de fiets eigenlijk zo recent is.

Pas in 1817 werd de eerste fiets ontwikkeld door Baron Karel Drais. Het was een fiets waarop men zat en zich voortbewoog met de benen, dus zonder trappers, een zg. loopfiets. Men noemde hem naar zijn uitvinder de *'Draisine'.* Pas in 1865 kwam een fiets op de markt die we de voorloper van onze fietsen kunnen noemen. Het was een tweewieler, gebouwd door de fransman Pierre Michaux en zijn zoon Ernest. Hun '*vélocipède',* van het Latijn *velox* (snel) en *pes* (voet), had een ijzeren kader en twee wielen. Aan het voorwiel waren trappers bevestigd en om een beetje snelheid te maken moest dat dus een groot wiel zijn. Dit laatste heeft men pas in 1870 ingezien en toen verscheen de fiets die wij nog van oude afbeeldingen kennen met een groot voorwiel en een klein achterwiel. Men noemde hem de *'Hoge Bi'* en het was een creatie van James Starley uit 1871.

Reeds in 1868 zocht men naar een overbrenging van de kracht van de trappers naar het wiel door middel van een ketting maar pas in 1885 bracht John Kemp de *'Safety'* op de markt, een fiets uit stalen buizen met twee gelijke wielen, de trappers aan het frame en de overbrenging naar het achterwiel met een ketting. De naam moest aangeven dat die fiets veel veiliger was dan zijn voorgangers. Kort daarop werden de luchtbanden gerealiseerd en werd dit voertuig redelijk confortabel.

Buiten de ligfiets is aan het ontwerp van de fiets niet zoveel meer veranderd. Wel worden tegenwoordig bij de constructie andere materialen gebruikt zoals aluminium. Bij duurdere sportfietsen worden veel lichtgewicht materialen gebruikt zoals glasfiber en koolstofvezel.

naar Wikipedia/fiets

VVF-KRANT
Afdeling Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
068-0668370-67
van VVF Brugge
Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
BIC: GKCCBEBB
IBAN: BE93-0680-6683-7067

Gratis voor VVF-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Sint-Kruisstraat 11
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 33,00
op rekening
414-1171221-79
o.n.v.: VVF
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Patteeuw
&
Jo Vandeghinste
Monsterrollen

Jo Vandeghinste
De tijd van toen…(slot)

Eddy Dubruqué
Straatsschouwing Sint-Kruis

Paul Coghe
Schouwboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk op maandag 5 en 19 juli alsook op 2 en 16 augustus van 14 tot 17 uur en op vrijdag 9 en 23 juli en 6 en 20 augustus van 19.30 tot 22 uur. Met andere woorden: iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week.Vanaf september ook op elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computer-problemen. Volgende openstelling op 8 september 2010.

LES OUD SCHRIFT VOOR BEGINNENDE ZOEKERS o.l.v. P. Coghe.

Op maandag 20 september van 20 tot 22 uur in het lokaal. Causerie: **Wat zijn parochieregisters en wat halen we er uit.**

Op maandag 27 september van 20 tot 22 uur **Oefening oud schrift:** doop-, huwelijks- en overlijdensakten. Na het samen ontcijferen krijgen de deelnemers de omzetting om thuis nog wat te oefenen.

NIEUWE PUBLICATIE

We willen nogmaals verwijzen naar onze recentste publicatie:
Volkstelling 1748, deel 2. Omvat de parochies Beernem, Houtave, Jabbeke, Meetkerke, Nieuwmunster, Oedelem, Oostkamp, Ruddervoorde, Sint-Jan-op-de-Dijk, Sint-Joris-ten-Distel, Snellegem, Stalhille, Uitkerke, Varsenare, Zerkegem en Zuienkerke. 250 paginas.
Prijs: € 16,00. Kan besteld worden op het secretariaat.

KADASTRALE LEGGERS

Onlangs is onze vereniging in het bezit gekomen van kadastrale leggers behorende bij de plannen Popp. Deze leggers bevatten voor ieder perceel de grootte ervan en wie er de eigenaar van was. Die leggers dateren allen van 1841-1846, behalve Brugge, die dateert van 1862. Wie omstreeks die tijd voorouders heeft in een van de hierna vermelde gemeenten kan dus daarin vinden of zijn voorouder eigenaar was van een bepaald perceel. Als men dan de kaart Popp raadpleegt weet men waar het perceel juist gelegen was. We bezitten de leggers, die op de computer in ons lokaal te raadplegen zijn, van:
Adinkerke, Assebroek, Beernem, Bredene, Brugge, Damme, Ettelgem, Heist, Hoeke, Houtave, Jabbeke, Klemskerke, Knokke, Koekelare, Koolkerke, Lapscheure, Lissewege, Loppem, Mannekensvere, Meetkerke, Moerkerke, Nieuwmunster, Oostkerke, Oudenburg, Ramskapelle, Sijsele, Slijpe, Snellegem, Stalhille, Sint-Joris ten Distel, Sint-Pieters op den Dijk, Uitkerke, Varsenare, Vlissegem, Waardamme, Wenduine, Westkapelle, Zedelgem, Zerkegem en Zuienkerke.

Onze VVF- afdeling wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

MONSTERROLLEN

Woumen

Lijste ende waepenschauwynghe ghedaen bijnne de prochie van Woumen up den xxvi° meije 1645 by orders van mijne edele heeren mijnne heeren burchmeesters ende schepenen Slants vande Vrien volghens de ordinantie daer vande zijnde, in daeten den …. 1644 ondertekent den selven monsteringhe ende visitatie van waepenschauwijnghe ghedaen by den edelen hochman ende nottabelen der voorseyde prochie ende zy de gonne van weerbare mannen zoo hier naer volghen:

Allart Fransois	roer en capper
Amery Gilles	roer en capper
Amery Mahieu	roer en capper
Amery Passchier	roer en capper
Ammery Pieter	roer en capper
Arelbout Cornelis	pycke en capper
Arnout Hendric	pycke
Becqu Jan	roer en capper
Bekaert Charel	roer en capper
Beurpres Michiel	pycke
Blanckensier Antheunis	roer
Blanckensier Pieter	…
Blaucquart Melcheoor	roer en capper
Bogart Charel	pycke en capper
Bonnet Gilles	…
Borrij Pieter fs Jooris	roer
Boury Charel	pycke
Bouvry Joos	roer en capper
Bouvry Pieter de jonge	roer en degen
Bovijn Pa…	roer en capper
Bovry Jooris	roer en capper
Bovry Passchier	pycke en capper
Breant Pieter	roer en capper
Brouckart Maryn	roer
Buijseynne Jacques	roer en capper
Buraert Mathys	roer en capper
Buret Jan	roer en capper
Canu Jaeques	roer
Caron Jan	pycke en capper
Carpentier Jan	capper
Carpentier Michiel	…
Claus Jaspar	pycke
Clijnkeet Bernart	…
Clijnket Maillart	…
Contant Jaeques	roer en capper
Cornille Thomaes	pycke en capper
Coruille Clays	roer en capper
Costenobel Jan	roer en capper
Costenobel Pieter	roer en capper
Courtsemme Passcier	roer
Covereur Boudewijn	…
Cromelin Jan	roer
Dammetter Jan	roer
De Boos Claijs	pycke
De Cherf Fransois	…
De Clerre Adriaen	pycke en capper
De Cock Jan	roer en capper
De Coock Jan de jonge	pycke
De Cramer Gilles	roer en capper
De Croo Jan	pycke
De Four Nicola	pycke en capper
De Fruijt Frans	pycke en capper
De Gryson Jan	pycke en capper
De Hont Jan	roer en capper
De Hont Jan de jonge	roer en capper
De Keijser Jooris	roer en capper
De Lahaije Frans	roer en capper
De Lahaije Jan	roer en capper
De Lij Carel	roer
De Mats Claijs	pycke en capper
De Moen Cornelis	roer
De Perre Adaem	roer en capper
De Perre Mahieu	pycke en capper
De Piere Thomaes	pycke en capper
De Poortere Andries	pycke en capper
De Poortere Gilleijn	roer
De Portere Claijs	roer
De Portere Ferdynande	roer
De Portere Gilles	roer en capper
De Portere Jan fs Joos	roer en capper
De Portere Joos de jonge	roer
De Puijt Claijs de jonge	roer en capper
De Puijt Jan fs Clays	roer en capper
De Puijt Jan fs Mahieu	pycke
De Puijt Pieter	roer en capper
De Puyt Antheunis	pycke
De Ries Pieter	roer en capper
De Roo Jan	roer en capper
De Smet Pauwels	pycke en capper
De Swarte Pieter	roer en capper
De Vildere Michiel	roer
De Vildre Cornelis	pycke en capper
De Voos Jan	pycke, roer en capper
De Voos Joos	roer
De Waeghewercker Jan	capper
De Wulf Jan	pycke
De Wulf Matheus	pycke en capper
Delbeeke Jaeques	pycke
Delbeke Jan	roer en capper
Deudeco Jan	…
Du Four Jan	roer en capper
Du Four Pieter	roer
Dumee Martheyn	…
Duto Roelant	…
Ellebuck Ollivier	roer en capper
Flameu Adriaen	roer en capper
Forret Gilles	roer en capper
Gekiere Andries	…
Gijs Adriaen	roer en capper
Greijlet Passchier	roer
Grouseijn Christiaen	roer en capper
Helkijn Allart	roer en capper

Hemeken Jan	roer	Streel Jan	pycke en capper
Hugheloo Jan	roer en capper	Tijbaut Michiel	…
Inghelbrecht Jaeques de jonge	…	Toupe Gilles	…
Janssen Hendric	roer en capper	Van Blaeren Roelant	pycke en capper
Kiellet Jan, meester	roer en capper	Van Elslande Daneel	roer en capper
Lahaije Jaeques	roer en capper	Van Elslande Gilles	roer en capper
Lahaije Pieter	pycke en capper	Van Elslande Jan	roer en capper
Lahaye Pieter fs Touseijn	…	Van Elslande Pieter fs Danneel	pycke en capper
Lamere Jan	roer en capper	Van Elverdijn Jan	roer
Lantseme Michiel	roer en capper	Van Heede Jaecques	roer en capper
Lantsemme Frans	roer en capper	Van Isacker Bernaert	roer en capper
Le Douche Jaeques	musket en capper	Van Peeperstraete Pieter	pycke en capper
		Van Slembrouck Pieter	pycke en capper
Legier Clays	roer	Van Slembrouck Pieter de jonge	roer en capper
Lesieu Pieter	…	Van Troijen Jan	roer en capper
Lesseveyn Gilleijn	pycke en capper	Vande Lanotte Joos	roer
Leye Jan fs Jan	pycke en capper	Vande Lanotte Rougier	pycke en capper
Maes Jan	roer en capper	Vande Velde Claijs	roer en capper
Marite Pieter de jonge	capper	Vande Velde Jan	roer en capper
Marten Frans	pycke	Vande Walle Lauwys	roer
Marten Gilles	roer	Vande Wiere Passchier	pycke en capper
Messeman Joos	pycke en capper	Vanden Abelle Corneles	roer
Messiaen Joos	roer	Vanden Bussche Anchel	pycke
Meussenne Carel	pycke en capper	Vanden Ostijnne Augustijn	…
Michiels Pieter	roer	Vercamere Jan	roer en capper
Milleurt Antheunis	roer	Verelst Jan	roer en capper
Mobouck Jan	roer en capper	Verelst Maillaert fs Maillart	roer en capper
Montoij Jan	pycke en capper	Verelst Maillart fs Jooris	roer en capper
Nowe Adriaen	roer en capper	Verhaeghe Michiel	pycke
Nys Antheunis	pycke	Verleye Pieter	roer en capper
Nys Lauwijs	…	Verlijnck Caerel	pycke
Outermon Jaeques	degen	Vermeerres Pieter	roer en capper
Outers Jan	pycke en capper	Vermesch Gilles	roer en capper
Outers Joos	pycke	Vermesch Sarel	roer en capper
Pierelaen Jan	pycke en capper	Verplaetse Adriaen	roer en capper
Pierelaen Maillart	…	Versippe Steven	roer en capper
Pierelaeys Pieter	roer	Verslijpe Fransois	pycke
Pletsier Jan	pycke en capper	Vertegans Gilles, heer	roer en capper
Provoost Robert	roer	Vlamijnck Jan	roer
Ramaut Philips	pycke en capper	Voorloop Jan	roer
Re Ries Christiaen	roer en capper	Voorloop Jan doude	roer en capper
Remery Pieter	roer en capper	Vulsteke Marten	roer
Riems Jan	…	Vulsteke Pieter	pycke en capper
Robijn Jaeques	roer en capper	Vynchent Jaeques	roer en capper
Salemoen Pieter	pycke en capper	Waermous Philips	roer en capper
Sassier Jan	…	Wallays Frans	roer en capper
Savate Anthone	…	Warmous Jan	pycke en capper
Schoonnaert Jan	roer en capper	Willart Jan	…
Seru Joos	roer en capper	Willart Jan, zijn perdeknaepe	…
Sesier Joos	pycke en capper	Willerije Frans	roer en capper
Spierijnck Michiel	roer en capper	Wyddoghe Pieter	roer en capper

Aldus desen waepenschauwijnghe ghedaen bij mij onderschreven als hooghman der prochie van Woumen inghevolghe van de ordinantie aen verleent met advis van heeren en nottabelen ende anderen up den xxviii meije 1645 torconden daete als vooren
Jan Cattaren.

Zarren

Wapenschauwijnghe vande weirbaer mannen inwoonders der prochie van Zarren, gedaen present hooftman ende ander prochianen bij laste ende ordannanties van mijne Edele ende Waerde heeren Burghemeesters ende Schepenen Slants vanden Vrijen, op heden 27e meij 1645. Elc persoon bevonden met wapenen naervolghende gheteeckent de oude in margien:

Bateman Claeis, 33 j	picke en capper
Bateman Jaecques, 28 j	picke en capper
Bateman Jan, 25 j	roer en capper
Bauden Jan, 27 j	roer en capper
Bavele Pieter, 40 j	roer en degen
Bekaert Pieter, 33 j (belast te coopen)	…
Beruel Frans, 24 j	picke
Beruel Walrand, 26 j	musquet en capper
Bruijnooghe Joos, 29 j	roer en degen
Buret Pieter, 19 j	roer en capper
Carre Jan, 32 j	capper
Cavereel Jan, 48 j	hellebaerde
Chasteau Jean, 53 j	picke
Chijs Kaerle, 37 j	roer en degen
Chijs Michiel, 33 j	roer en degen
Chombaere Jan, 34 j	picke en degen
Chys Guilleame, 23 j	roer en degen
Cochet Antheunis, 53 j	roer en degen
Colpaert Joos, 44 j	picke en capper
Couttreel Jooris, 45 j	roer en capper
Couvreur Jan, 30 j	roer en capper
De Bert Jan, 45 j	picke en capper
De Boutte Jan, 48 j	roer en capper
De Boutte Marijn, 40 j	picke en capper
De Cock Simon, 35 j	roer en capper
De Coninck Antheunis, 68 j	roer en capper
De Coninck Jaecques, 24 j	roer en capper
De Goe Roelandt, 35 j	roer en capper
De Ley Noe, oft syn zone	picke en capper
De Ligny Jean, 51 j	picke en capper
De Lij Jaecques, 25 j	roer en capper
De Man Karel, 36 j	roer en capper
De Meestere Joos, 33 j	musquet en degen
De Necker Marijn, 46 j	roer en degen
De Poeter Jan, 38 j	roer en capper
De Puijdt Pieter, 40 j	picke en capper
De Roo Jacob, 20 j	roer en capper
De Vlamync Pieter, 42 j	roer en degen
De Vos Matheus, 36 j	musquet en degen
De Vriendt Jan, 45 j	pycke en degen
De Vriendt Pieter, 36 j	musquet en degen
De Wale Joos, 44 j	roer en capper
De Wilde Dierick, 24 j	roer en capper
De Wulf Jan, 43 j	picke en capper
Debbout Jan, 54 j	roer en capper
Denijs Jan, 38 j	picke en capper
Dermaut Jaecques, 29	roer en degen
Dermaut Jan, 36 j	roer en capper
Desbuchon Maerten, 31 j	picke en capper
Du Pré Jan, 40 j	roer en capper
Du Pré Louijs, 35 j	roer en degen
Du Prez Mathijs, 30 j	roer en capper
Fermentyn Jan, 30 j	roer en degen
Fierens Andries, 36 j	roer en capper
Flameng Pieter, 36 j	picke en capper
Hagetuijtte Antheunis, 27 j	picke en capper
Herlein Antheunis, 41 j	picke en capper
Huerzele Frans, 24 j	roer en degen
Huijsseune Cornelis, 27 j	roer en degen
Huijssuene Jaecques, 44 j	picke en degen
Huijssuene Philips, 24 j	roer en degen
Jacob Jan, 50 j	roer en capper
Ketele Jaecques, 36 j	picke en capper
Lasael Charles, 22 j	picke en degen
Le Febure Mahieu, 23 j	picke en capper
Le Febure Phlips, 40 j,	roer en capper
Le Jofne Jan, 28 j	roer en capper
Le Noire Caerle, 20 j	roer en capper
Le Roij Jaecques, 49 j	roer en capper
Looten Claeis, 40 j	roer en capper
Looten Gilles, 22 j	roer en capper
Lueridam Antheunis, 45 j	roer en capper
Maes Arnout, 28 j	roer en capper
Mahieu Charles, 53 j	roer en capper
Marescau Gratien, 44 j	picke en capper
Meingheer Victor, 53	roer en degen
Messault Michiel, 34 j	roer en capper
Minne Frans, ontfangher, 31 j	roer en degen
Moque Gillis, 61 j	picke en capper
Nevejan Mahieu, 42 j	picke en capper
Nuijtten Jan, 34 j	roer en capper
Oosterlijnck Maerten, 37 j	picke en coapper
Packel Claeis, 27 j	roep en capper
Parsijs Thomas, 36 j	picke en capper
Pauwels Jan, 36 j	picke en capper
Pauwels Marijn, 52 j	picke
Pauwels Pauwels, 45 j	roer en capper
Provengier Joos, 49 j	roer en capper
Ramault Frans, 33 j	roer en capper
Ramault Jan, 38 j	roer en capper
Reinaert Joos, 28 j	roer en capper
Seis Andries, 49 j	roer en degen
Seis Marcelis, 25 j	roer en capper
Staelen Frans, 24 j	picke en capper
Staelen Jan, 40 j	picke en capper
Staelen Pieter, 32 j	picke en capper
Tijtteca Jan, 49 j	picke en capper
Tuenijnck Michiel, 37 j	roer en capper
Van Cheinhage Claeis, 45 j	roer en capper
Van Cheinhage Jan, 40 j	roer en capper
Van Daele Pieter, 38 j	capper

Van Hille Jan, 38 j picke en degen
Van Overschelde Jaecques, 65 j picke en capper
Van Overschelde Mahieu, 36 j roer en capper
Van Overschelde Woutter, 30 j roer en degen
Van Raes Pieter, 33 j roer en capper
Vande Casteele Marcelis, 40 j roer en capper
Vande Kerckhove Pieter, 44 j musquet en degen
Vanden Broucke Alardt, 34 j roer en degen
Vanden Bussche Antheunis, 22 j roer en capper
Vanden Driessche Gillis, 25 j picke en capper
Vanden Driessche Maximiliaen, 39 roer en capper
Verbienst Pieter, 24 j roer en degen
Verelst Hendric, 40 j roer en capper
Verelst Jaecques, 45 j roer en degen
Verfaille Joos, 26 j roer en capper
Waeyaert Mathijs, 45 j roer en degen
Wallaert Jan, 24 j picke en capper
Wallijn Claeis, 45 j roer en capper
Wallijn Clement, 26 j roer en capper
Wulbrecht Jaecques, 43 j roer en capper

Generaelick 121 mannen
Mdt Reverenau
Beliefde mijne voornoemde heeren te ansiene en datter in dese lijste syn diversche prochiaenen boven de oude van vyftich jaeren, nochtans cultiveerders van elcke hofstede bij hemlieden bewoondt ende te noteren dat wij niet en hebben opghenomen onder de oude van achtien jaeren. Considerende as dat in cas van onse quote hebben zeeer sterckelijk belast geweest van topsenden van mannen ter Leye, de voorgaende diversche jaeren. Blijfvende nochtans altijt mijn edele heeren en de de getrauwicheyt vande lande bewaerijnghe ten dienste toirconden
Gheeradt Van Raes
Nicolays Van Seynhage
Matheus De Vos
Jacques Laleman

Zedelgem

Lijste vande weerbaere mannen vande prochie van Sedelghem voor de jaere 1645 in meije den xxvii°, overgebrocht by den hooftman der zelver prochie ten comptoire vande Lande vanden Vrijen par camerbrief van daten xxiii° dito, ondertekent dele Flye

Allaert Niclaeis
Bervelt Walrandt
Beuffele Jan
Bosquet Anthone
Brabant Pieter
Buuck Jan
Calle Joos
Calleau Carel
Cambraij Loijs
Caroen Claeis
Cornelis Adriaen
De Clercq Jan
De Cloet Adriaen
De Cnock Adriaen
De Cupere Pieter
De Ketelaere Anchelms
De Ketelaere Pieter
De Knock Claeis
De Mulstere Joos
De Raedt Joos
De Rijde Michiel
De Rommelaere Jan
De Ruddere Lucas
Faeijs Pieter
Fleurqueijn Jan
Ghijs Pieter
Goethals Pieter
Grauwe Francois
Henaert Jan
Hollevoet Jan
Houthooft Michiel
Houzee Jaecques
Hovelynck Pieter de jonghe
Hughebaert Franchois
Koucke Joos
Le Maire Thomas
Lievens Jacob
Lievens Jan
Lievens Joos
Logghe Anchelme
Logghe Cornelis
Logghe Matheus
Logghe Pieter de jonghe
Maertens Jan fs Jacob
Maertens Jan fs Lambrecht
Maertens Lambrecht de jonghe
Maertens Lucas
Maertens Pauwels
Pijcke Jacques
Porreye Guilliame
Saige Daniel
Saige Jacob
Schaessens Pieter
Schallier Jaecques
Slembrouck Francois
Slembrouck Jan
Slembrouck Joos
Spijnt Lucas
Spynt Jan de jonghe
Storme Jan
Van Aken Gilles
Van Daele Joachim
Van Dycke Jaecques
Van Hecke Jan
Van Houtte Jaecques
Van Maele Adriaen
Van Maele Aernout fs Aernout
Van Robaeijs Pieter
Van Steenkiste Laureins
Van Torre Joos
Van Torre Lambrecht
Van Torre Pieter
Vande Casteele Andries
Vande Kynderen Laureins
Vanden Bussche Cornelis
Vermaut Jan
Vermote Guilliame
Verplancke Christiaen
Verplancke Guilliame fs Jan
Verplancke Guilliame fs Pieter

Zerkegem

Lyste van alle de prochijanen in Zerkeghem ten jare 1645

Beydts Melfioor	1 picke
Beydts Pieter	1 roer
Blaeysy Pieter	1 pycke
Boone Claeys	1 roer
Borne Jan, niet by foute van myn heere Rodins Soens, wandt in dhofstede hebben doen afbreken	
Carre Jan	1 picke
Copyn Ruebert	1 roer
De Bevere Guilliame	1 roer
De Bevere Outer	1 picke
De Gry Jan	1 roer
De Pratere Joos	1 roer
De Soppere Carele	1 roer
De Vrient Lucas	1 roer
Deurwaerder Adryaen	1 roer
Dierens Cornelis	1 roer
Du Foier Flyppe, offesier	
Geuns Jaques	1 pycke
Gilloot Jan	1 roer
Gryseel Machiel	1 roer
Houvenagele Jaques	1 pycke
Kesteloot Cornelis, ofte een in sin platse	
Lievens Gilles	1 roer
Pierens Daneel weduwe	1 roer
Plamcock Fransoeys, ofte een in sin platse	1 roer
Raseyne Fransoeys, vervangen	
Rodts Fransoeys	1 roer
Roseel Toomaes, vervangen	
Ryckx Pouwels	1 roer
Ryncquaert Jan	1 picke
Siele Adryaen	1 roer
Tallier Guilliame, hooftman Gistelamboch	
Van Husen Pieter	1 roer
Vande Ryspaellie Andries	1 roer
Vander Poorte Gheleyn	
Vander Poorte Gheleyn, hooftman	
Veralle Jan, een man quaelick te beene	
Walie Gulliame, over de 45 jaren	
Wieboot Bastiaen	1 roer

Hiermede is de reeks monsterrollen uit het Westkwartier van het Brugse Vrije en enkele appendante heerlijkheden afgesloten.

DE TIJD VAN TOEN (vervolg en slot)

Jo Vandeghinste

In een enquête uit 1840 vinden we de wekelijkse voeding van een gemiddeld gezin met vier kinderen: 3 roggebroden van 4 kg, 1 wit brood van 2 kg, 1 liter boekweitmeel, 36 kg aardappelen, 0,350 kg vlees, 1,2 kg boter en vet en 0,7 kg koffie. Dit was onbetwist nog aangevuld met een flinke portie groenten zoals kool, wortelen, prei e.a.

Die zelfde bron geeft ons een idee van de prijzen rond 1850.

-1 kg Varkensvlees	0,90 fr.
-1 kg Rundsvlees	1,00 fr.
-1 kg Aardappelen	0,80 fr.
-1 kg Boter	1,60 fr.
-1 kg Koffie	2,00 fr.
-1 kg Chicorei	0,50 fr.
-1 Ei	0,04 fr.
-1 liter Bier	0,08 fr.

Er was zeker een verschil tussen het voedsel van stedelingen en plattelandsbewoners, vooral in het begin van de negentiende eeuw omdat stad en platteland toen nog echt twee gescheiden werelden waren. Op het platteland had men een calorieënrijk voedsel. In de stad werd verfijnder gegeten. De landarbeiders aten vooral basisproducten. De meer luxeproducten zoals rundvlees en zuivel – die wel op het platteland werden geproduceerd – werden verkocht op de stadsmarkt. In de steden kwamen ook internationale producten binnen via de grote handelsroutes. Waarschijnlijk waren echter alleen de middenklasse en de burgerij rijk genoeg om die luxegoederen te kunnen betalen. Het vleesverbruik op het platteland bedroeg zowat 5 à 6 kg per jaar per persoon waar dit in de steden als Gent, Brugge en Brussel 42,3 kg bedroeg. Het jaarverbruik van boter en vet bedroeg in de steden ca 12 kg per persoon maar op het platteland was dit niet zóveel minder nl. 8,4 kg per persoon. Het melkverbruik lag op 13 à 14 liter per persoon per jaar en het karnemelkverbruik op 25 à 30 liter. Op het platteland werd weinig melk gedronken.

Men dronk bier omdat er geen goed water voorhanden was. Waterleiding is bij ons slechts na de Eerste Wereldoorlog aangelegd en was pas overal beschikbaar in de jaren vijftig van de twintigste eeuw. Er werd veel gedronken maar het bier van toen was niet zo sterk als het bier van vandaag.

Eten bereiden is in de eerste plaats een zaak van handenarbeid die veel scholing en oefening vergt. Al in de eerste helft van de 19de eeuw stak de techniek de koks een handje toe. Allerlei keukengerei moest het werk verlichten en vooral versnellen (kloppers, was- schil- en maalapparaten). Ovens en fornuizen werden efficiënter, ruimer en handiger. Gas en later elektriciteit vergemakkelijkten het koken door fijnere afstelling van de warmtebron. Koelkasten in hout met natuurlijk ijs waren de voorlopers van de koelkasten die met gas of elektriciteit werden aangedreven en die we nu nog kennen.

In de negentiende eeuw zijn ook de conserven uitgevonden, vooral onder impuls van het leger. De eerste conserven werden bewaard in glas zoals ook onze grootouders en zelfs onze ouders nog groenten steriliseerden. In 1880 startte in Leuven de beroemde conservenfabriek ‘Marie Thumas’. In datzelfde jaar kwam ook de margarine op de markt van het ons allen bekende merk ‘Solo’. Er werd toen intensief reclame voor gemaakt en het product ging in de steden bij de gewone man al vlug de dure boter vervangen. Dit herinnert ons ook aan de grote Soloparade die

na de Tweede Were-ldoorlog met een tent de dorpen en gemeenten afliep omdat men vreesde dat het succes van de margarine na de oorlog voorbij zou zijn.

OVERLIJDEN EN BEGRAFENIS

Aan alles komt een einde, ook aan een mensenleven. Zelfs als men het einde ziet aankomen blijft toch het verdriet van de scheiding. Het is voor eeuwig hoewel de kerk ons al eeuwen voorhoudt dat we elkaar ergens daarboven zullen terugzien. Zij geeft met de sacramenten der stervenden een begeleiding naar dit eeuwige leven.

Vroeger zagen we ze door het veld naar een stervende trekken, de pastoor in witte albe en een misdienaar met kruis en bel. Het was een zo vertrouwd beeld dat menig kunstenaar het 'gekonterfeit' heeft. De berechting heette het of de laatste sacramenten. Het was ook een troost en geruststelling voor de nabestaanden, net zoals het gregoriaans gezang van de begrafenismis de pijn poogde te verzachten. Na het overlijden werd een kruis tegen de gevel geplaatst en op het platteland werd soms een kruis van strobundels voor het huis gelegd.

De overledene werd thuis opgebaard, meestal in de beste kamer. Gordijnen werden dichtgemaakt of de vensterluiken gesloten. Op een nachttafeltje werd naast de aflijvige een brandende kaars geplaatst en een glas gewijd water met een palmtakje erin.

Als de overledene ver van de kerk woonde werd zijn kist op een huifkar naar de kerk gevoerd, als de afstand klein was werd de kist gedragen. Na de uitvaartdienst trok men met familie, vrienden en kennissen in stoet naar het kerkhof waar de kist neergelaten werd in het gapende gat in de grond dat de grafdelver had klaargemaakt. Later nam men afscheid van de kist en de familie bij het kruis in het midden van het kerkhof. Nu is daarvoor zelfs een speciaal gebouwtje opgetrokken. De kist wordt dan achteraf gezonken door de grafdelver.

Na de begrafenis ging men zich te goed doen aan een stevige maaltijd met 'bouilli en bouillonpatatjes' of 'koeitong in tomatensaus met champignons' afgerond met een lekker stuk taart met veel 'crême au beurre' en een potje 'troost'. Een enige gelegenheid om eens heel de familie samen te krijgen, waar dan beloftes gedaan werden om elkaar spoedig weer te zien, maar waarvan toch nooit iets in huis kwam.

EEN SENTIMENTELE AFSLUITER

Wie heeft nog herinneringen aan de Leuvense stoof, die plattebuiskachel waarop dagelijks gekookt werd en af en toe pannenkoeken gebakken, met aan weerszij een oven om te bakken of een baksteen te warmen die, in een doek gewikkeld, kon dienen om warme voeten te behouden in bed. Rond de gloeiende vuurpot kon men zijn voeten warmen tot men koud had op zijn rug. De asla onder die pot moest dagelijks geledigd worden, liefst op het weggetje in de 'lochting' (moestuin). Boven de kachel waren de draden gespannen om de was te drogen. De stoof werd aangestoken met klein gesprokkeld hout en dan gevuld met steenkolen, het deksel half open om klaarte te hebben. Aan de stoofleuningen hingen de haak en de tang. In de ene hoek naast de stoof stond vaders zetel met de spuugbak voor zijn tabakspruim, in de andere hoek de kinderwieg en onder de kachel lag de kat. Heerlijke nostalgie met de geur van 'kerrepap' (karnemelkpap), in smout gebakken 'patatjes' en van dampende kousen...

BIBLIOGRAFIE

BERTELS K. “Vrouw, man, kind. Lijnen van vroeger naar nu”. Baarn – 1978.
Bulletijn van de Centrale Commissie voor Statistiek.
CASTELAIN R., “Kinderen en hun opvoeding in de Kasselrij Oudenaarde tijdens het Ancien Régime.” V.V.M. Oudenaarde – 1979.
DASBERG L. “Grootbrengen door kleinhouden als historisch verschijnsel” Boom – 1980
DUMON W. “Het gezin in Vlaanderen” Leuven – 1977.
HAESRYN R., “Eerste en plechtige communie, vroeger en nu” in *Oostvlaamse Zanten ,*- 1972.
LINDEMANS P., "Geschiedenis van de Landbouw in Belgie" D I & D II. Antwerpen - 1952.
SCHROOTEN L., “Landelijk leven in Vlaanderen”. Davidsfonds Leuven - 2004.
SEGERS Yv., “Economische groei en levensstandaard. De ontwikkeling van de particuliere consumptie en het voedselverbruik in België, 1800-1913”. ICAG, K.U. Leuven.
VANDENBROEKE Chr., “Vrijen en trouwen van de Middeleeuwen tot heden”. Elsevier, Brussel-Amsterdam - 1986. - “Hoe rijk was arm Vlaanderen” Genootschap voor Geschiedenis, Brugge - 1994.
VAN DEN ELSEN G., “Sociologie der Boeren”. 3 Delen, Helmond - 1920
VAN REMOORTERE J. “In de tijd van de kleine patatten; Vlaanderen 1900-1945” Haelewijck , Leuven - 2007
VRANCKEN L. “Vrijen en Trouwen; Aspecten van het volksleven in Europa” Antwerpen – 1965.

Cultuurkuren

Enkele bestuursleden op de stand van VVF-Brugge tijdens de beurs ‘Cultuurkuren’ op 16 mei jl. ub het Concertgebouw te Brugge.

STRAATSCHOUWING te SINT-KRUIS

In het ancien regime was het de taak van de bajuw en schepenen om nazicht te doen van de wegen en waterwegen. Schouwing doen was een recht van de heerlijkheden. Niet ieder jaar werden de wegen geschouwd maar om de zoveel jaar. Zo zijn er nog documenten van schouwingen in 1740, 1744 en 1786 Die schouwingen van straten vermelden soms heel wat namen van lieden die langs de weg woonden, geven aanduidingen over herbergen, molens, hofsteden. Wie langs een weg woonde moest de weg ook onderhouden, Putten moesten opgevuld, grachten gedolven, hagen geschoren, enz….. Wie het aanging werd verwittigd door afroeping van op de kerktegel na elke mis. Daarna werd er een naschouwing gehouden om te zien of alles goed uitgevoerd werd. Wie de herstelling niet uitgevoerd had werd beboet.
In het R.A. te Brugge bevinden zich heel wat schouwingen , o.a. in de verzameling "Brugse Vrije: fonds Sanders.. daar vind je schouwingen van o.a. Aartrijke, Ichtegem, Gistel, Baronnie Male, Middelkerke, Assebroek (heerlijkheid Sijsele) en nog vele andere

Als voorbeeld volgt hier de straatschouwing van St. Kruis onder de heerlijkheid van Sijsele.

By my onderschreven hoofdman der prochie van
Ste Cruys by ordonantie van den heere ende weth
der ambachte ende heerlyckhede van Zyssele geschauwt
alle de quaede putten ende slaegen inde straeten
die liggen onder het ressort van myn hoofdmanschap
op den 8 julius 1786

Actum ter naerschauwinge op de
Prochie van Ste Cruys present
d'heeren schepenen Dammerin en
Van Zuylen desen 14 july 1786 mij
present als griffier
Ond(erteeken)t P. Gilliodts

<u>In de Polder straete</u>

Alvooren ordonneren aen Jan Hespaille
te vermaecken acht quade
putten van westen der straete
de helft ter langde van 20^{tig}
roeden te beleggen met groot
hout en aerde daer op

Voorts ordonneren aen Jan de
Backer te vermaeken van weder
zyden der straete acht quaede
putten ter langde van 12 roeden
en te beleggen met groot hout
en aerde daer op

Ordonneren ook aen Joannes
Coppens te vermaeken ne-
gen quade putten van we-
derzyden de straete ter langde
van 22 roeden, en te beleggen
met groot hout en aerde
en van oosten den voet dam
den gracht te delven, om den
voet dam daermede te verhoogen
ontrent twee voeten

Ordonneren nog aen Jan Debacker
te vermaeken van wederzeyden
de straete negen quaede putten
ter langde van 30 roeden te
beleggen met groot hout en
aerde daerop

Ordonneren nog aen Joannes De Decker
in de zelve straete te vermae-
ken drye putten van oosten
de zelve straete ter langde van
6 roeden met groot hout en
aerde daer op

<u>Langs de Maele leye</u>

Ordonneren ook aen mynheer
D'herbe te vermaeken vyf
quaede putten ter langde van
3 roeden en te beleggen met
groot hout en aerde daer op nevens
d'hofstede van de gewesen paters
Chartreusen in Brugge

niet voldaen maer is bezig

Ordonneren nog aen den zelven
mijnheer D'herbe te vermaeken
van westen dito leye in
het beginnen van den leegen
wegh twee quaede putten
lang 5 roeden, ende nog drye
putten langst dito leye ter langde van 6
roeden van oosten het landt
van Jacobus Coppens, te beleggen
met groot hout en aerde daer op

voldaen

Ordonneren nog aen Jacobus Coppens
te vermaeken in den selven Leege
weg van zuyden de selve straete
te vermaeken twee leegten ter
langde van seven roeden

voldaen

Ordonneren nog aen dito Coppens
te vermaeken twee putten in
de zelven straete ter langde
van vijf roeden , te beleggen
met hout en aerde daer op

voldaen

Ordonneren aen Philippus
Van de Rostyne van noorden
de selve straete te vermaeken
twee putten lang vier roeden
met hout en aerde daer op

niet gedaen ende geboet op drye …

Ordonneren aen Martinus
Timmerman van noorden dee
selve straete te vermaeken

voldaen

twee putten lang vyf roeden
te beleggen met
hout en aerde daer op

Ordonneren aen François Van
der Donck te vermaeken van
wederzyden de straete drye
putten lang 6 roeden, en te
beleggen met groot hout en aerde daer op

Desen en heeft geen hout geleyt
ende geboet op vyf ponden parisis

Ordonneren voorts aen Pieter Werre-
brouck oock van noorden , de
straete te vermaeken vier
quaede putten ter langde van
acht roeden te beleggen
met hout en aerde daer op

Pieter Werbroek heeft voldaen

Ordonneren nog aen Francois
Diedounck van zyden de
straete te vermaeken negen
putten lang 18 roeden te
beleggen met groot hout en aerde daer op

Deezen heeft geen hout geleyd
ende geboet op 7 ponden parisis

Ordonneren oock aen
Pieter Hoste te vermaeken
van noorden de selve
straete vij quaede putten
lang thien roeden te be
leggen met groot hout en aerde daer op

~~niet gedaen ende geboet op 15 ponden parisys~~ note is proosche dus roeye

Aldus gevisiteert ende gevonden als vooren
gespecifieert staet ten jaere, maende ende
presenten ut supra, my toirconden, ende was
onderteekent Pieter De Backer
Affirmo den inhout deser gepubliceert ter kerck-
stichel der prochie van Ste Cruys naer de vroeg
ende hoogmisse op den 9 juy 1786 was
ond(erteeken)t Pieter Goethals

Actum den 14 julij 1786 present
co(mm)issen Dammerin ende Van Zuylen

Eodem exhibeerde den heer Bailliu de voorenstaende
naerschauwinge met de daer op gedecreteerde boeten
verzoekende decreteniers der selven
schepenen adhic gecommiteert decreteren de ge
neerde boeten hier vooren geacteert tot laste vande
defaittanten Data ut supra my present
P. Gilliodts

Affirmo den inhout deser gepubliceert
ter kerckstigel ter prochie van Ste Cruys
naer de vroug en hoogmisse op den
16^{en} julij 1786 Pieter Goethals

Schouwboek 1754 – 1770

Stadsarchief Brugge reeks 191 nr. 26 **Paul Coghe**

F° 36v 05.10.1759

Carel Roelandts fs. Bertholomeus – 34 jaar –geboren te Nieuwerkerken bij Aalst en wonende te Brugge – biervoerder – ziek in bed liggend
Gevraagd naar de oorzaak zegt Caerel dat hij, samen met zijn makker Jacob Schelstraete, een ton bier moest leveren ten huize van Jo. Pauwels. Hij moest de ton in de kelder dragen en hij is geslipt waardoor hij gevallen is en de ton is op hem gevallen.
Er werd besloten dat, in geval hij zou komen te sterven hem te laten begraven zonder verder schouwing daar het geval als een ongeluk moet aangezien worden.

F° 37 06.10.1759

Ten huize van de weduwe Michiel Sierkens
Marie Hoste fa. Gaspar – weduwe van Michiel Sierkens – 70 jaar – geboren en wonend te Brugge – te bed liggend wordt gevraagd naar de oorzaak en ze zegt dat ze
19 dagen geleden rond 9 uur 's morgens naar haar huis is gegaan en is ter hoogte van het huis van Sr. Hannicq door een paard of door de dissel van een kar werd geduwd en zo is gevallen. De kar was geladen met zakken graan. De kar is vervolgens over haar arm gereden en die is op twee plaatsen gebroken. De naam van de boer kent ze niet, maar er is een zak van de kar gevallen. Die staat in haar huis en de naam van de boer staat er op. Die boer heette Jacob Verlinde en ze heeft gehoord dat hij in Westkapelle woonde
De zaak wordt gesuspendeerd.

F° 37v 22.10.1759

Joanne Soete – fa. Jacob – 36 jaar – geboren en wonend te Brugge
Geschouwd het dode lichaam van Joanne Soete. Er zijn geen kneuzingen, wonden,dislocaties of breuken vastgesteld, maar ze is versmacht door het water.
Als getuigen treden op in het stadhuis:
- Anthone Hostens fs. Joseph – 40 jaar – een tijd metselaarsknaap geweest en nu bedelend. Hem wordt gevraagd wat hij weet over de dood van Joanne Soete
- Augustyn Fijaert fs. Anthone – 26 jaar – spinner – geboren en wonend te Brugge
- Paulus Heckaert fs. Gillis – 50 jaar – geboren en wonend te Brugge
- Adriaen De Keijser fs. Jan – 35 jaar – spinner - geboren en wonend te Brugge
De zaak wordt aangezien als een ongeluk

F° 38v 10.11.1759

…….. Therese huisvrouw van Jan Mouton
Geschouwd het dode lichaam van Therese …… Er werden geen kneuzingen, wonden of breuken vastgesteld . Alleen dat ze versmacht is door het water
Verhoor ten huize van Jacobus Caerette
- Jacobus Caerette fs. Pieter – 37 jaar – geboren te Torhout – vleeshouwer van het regiment Collenedo in de stad
- Joannes Fonteijne fs. Dominicus – 26 jaar – baas bleker – wonend te Brugge
- Anna Margriete Insebau huisvrouw van Jacobus Caerette – 41 jaar
Toelating tot begraven

F° 39v 11.11.1759

Geschouwd het dode lichaam van een pasgeboren kind, zijnde een meisje, gevonden in het water in de Kom aan het Fort Lapin
- de navelstreng was niet afgebonden
- handen en vingers zijn ineen gehaakt
- het kind moet levend geboren zijn en levend in het water terecht gekomen zijn.
- het was reeds bedorven en men vermoedt dat het reeds 8 dagen in het water lag.

Worden ondervraagd in het stadhuis op 11.09.1759
- Joseph Rosset fs. Jan – 39 jaar – geboren en wonend te Brugge – metselaarsknecht
- Jan Baptiste Russefel fa. Laureyns – 39 jaar – geboren te Buggenhout
Er wordt toelating gegeven om te begraven in het hospitaal. Tevens wordt er een premie beloofd van 50 patakons aan wie de moeder zal komen aangeven

F° 40v 26.11.1759

Augustinus Druck

Geschouwd het dode lichaam van Augustinus Druck – 7 maanden
Het kind is verbrand in het aangezicht, meest aan de rechter kant. Maar de wonden zijn niet diep. Het is ook verbrand aan het rechter oor en de rechter zijde van de hals. Daardoor kreeg het stuiptrekkingen (convulsies) wat de dood veroorzaakte
Getuigen:
- Anthonius Druck fs. Franciscus – 16 jaar – geboren te Brugge – soms werkend als kleermakersgast bij Joannes Druck, zijn oom
- Marie Vanhecke – 37 j. - ° Brugge - huisvrouw van Jan Druck
Verklaren dat het kind al spelend kokend water over zich heen kreeg
Er wordt besloten dit voorval te aanzien als een ongeluk

F° 41 13.12.1759

Cornelis Dhulst

Geschouwd het dode lichaam van Cornelis Dhulst – 50 j.
Er waren vier wonden in de linker zijde van de borst aan de tweede rib, schuin naar boven toe tot aan het sleutelbeen. Daarbij drie wonden aan het hoofd:
1ste : boven het linker oog
2de : linker zijde van het hoofd naar boven toe
3de : rechter zijde van het hoofd penetrerende tot het vlees
De wonden worden niet dodelijk gevonden en de chirurgijnen oordelen dat de wonden, de ene kappende en de andere al kappende stekende. De convulsies waren de doodsoorzaak.
Er wordt besloten een verder schouwing te laten doen met nog twee chirurgijnen.
Verder onderzoek wijst uit dat de wonden niet de oorzaak zijn van de dood. De longen hadden vlekken en waren van slechte kleur. Er was veel water in de borst en dat zal de oorzaak van de dood geweest zijn.

F° 41v 31.12.1759

Geschouwd het dode lichaam van **Marie Ampe** – weduwe van Jan Vervaecke - 63 jaar.
Niets gevonden, noch kneuzingen, noch wonden noch breuken. Enkel versmacht door het water.
Ondervraging ten huize van Lodewyck Priem.
Getuigen:
- Adriaen Ampe fs. Jan – 61 jaar – geboren en wonende te Brugge – fusteinwever
De overledene woonde bij hem – zij heeft samen met hem thee gedronken – tussen 2 en 3 uur is ze vertrokken voor het sermoen en het lof in de O.L.Vrouw kerk
- Augustinus De Busschere fs. Gillis – 30 jaar – geboren en wonende te Brugge – mestschipper heeft het lichaam in het water gevonden
- Amatus De Busschere fs. Jan – 32 jaar – geboren en wonende te Brugge – mestraper
Heeft samen met Augustinus het lichaam gevonden in het water
Toelating tot begraven wordt goedgekeurd

F° 42v. 13.01.1760

Geschouwd het dode lichaam van **Marie Anne Timmerman** in het godshuis van Groot Sint-Jan – 84 jaar
Zij was verbrand aan haar 2 benen en billen tot op het been en de buik tot aan de navel verbrand door de huid tot op het vlees.
Getuigen:

- Pieternelle De Vriendt fs. Steven , weduwe van Pieter Mulier – 68 jaar – wonend in het godshuis. Zij heeft ze zo gevonden.

F° 43 19.01.1760

Geschouwd het dode lichaam van **Anna Noordinck** – 74 jaar – weduwe Jacobus De Keuckelaere

Gevonden met een wonde op de rechterzijde van het voorhoofd tot aan het begin van de neus tot op het been en zelfs een teken op het been makend. Een wonde aan de linkerzijde van het voorhoofd en enkele lichte krabbeltjes. Op het achterhoofd een kleine wonde en een grote conclusie met daaronder een fractuur van het been. Daardoor is er bloed gekomen in de hersenen wat de oorzaak was van de dood.

Ondervraging ten huize van Jacobus De Keuckelaere

Getuigen:

- Jacobus Keuckelaere fs. Jacobus – 48 jaar – geboren en wonende te Brugge – zoon van de overledene – zangmeester van St.-Salvotorskerk. Zegt dat zijn moeder van de trappen is gevallen.
- Anna Tytgat, huisvrouw van Jacoba De Keuckelaere verklaart hetzelfde
- Pieternelle Lene, huisvrouw van Cornelis Heindricx , wonende naast het huis verklaart dat haar “sluffers” of slechte pantoffels wellicht de oorzaak zijn van de val.

Aanzien als een ongeval.

F° 44 28.01.1760

De stedegarsoen komt bij de pensionaris De Blauwe zeggen dat er een man gekwetst lag in het St.-Janshospitaal en in doodsgevaar was.

Joseph De Vos – 33 jaar – geboren te Brugge – in bed liggend in het hospitaal zegt dat hij altijd zeer kortborstig is geweest en dat hij gewerkt heeft aan de boekweitmolen van Maeyers aan de Vlamingbrug. Dat daar de ziekte zeer verslechterd is. Hij is gewond maar zegt niet te weten waardoor.

- Hij werd verder onderzocht door Carel Van Quaillie fs. Jan – 64 jaar – chirurgijn die zegt dat Devos geslagen werd en pijn had van binnen op de plaats waar hij geslagen werd.
- Francisca Hertelbout fs. Joos verklaart dat het gezin niet goed overeen kwam en dat zijn vrouw hem geslagen had.
- Marie Gheens fa. Christoffel – 27 jaar huisvrouw van Jan Maessens zegt dat beiden niet deugen
- Jan Heerstelynck fs. Francois – 52 jaar – kleermaker wonende aan het Vuil Reitje zegt dat Joseph van zijn vrouw geslagen werd
- Joannes Wats fs. Joannes – 15 jaar – zegt dat hij met Joseph naar de pastoor geweest is en dan naar zijn vrouw. Hij zei dat ze een hoer was en daarop heeft ze hem geslagen.
- Joanne De Latte fa. Jan – 17 jaar – geboren te Brugge – spellewerkster zegt ook dat zijn vrouw hem geslagen heeft.

Op 29.01.1760 geschouwd het dode lichaam van Joseph De Vos

Oorzaak : water in de borst en van een onnatuurlijke kleur maar geen de minste schending van vaten of van gestort bloed

F° 47v 31.01.1760

Geschouwd het dode lichaam van een jongen van 14 à 15 jaar oud, gekleed in een casacke en een gestreepte calemande veste, een rode gebloemde zijden neusdoek om de hals, zilveren gespen aan de schoenen, wanten aan de handen.

Hij moet reeds een 14-tal dagen in het water gelegen hebben?. Er zijn geen wonden noch breuken gevonden.

Getuigen:

- Pieternelle De Busschere fa. Marin – 39 j. – geboren te Brugge – weduwe van Anthone Tetaert, heeft het lijk gevonden aan de deuren van het sas van het minnewater
- Jacobus Lanssens fs. Theodor – 50 jaar – geboren te Brugge heeft het lijk helpen bergen

De zaak wordt aangezien als een ongeval. **wordt vervolgd**

VVF KRANT

België-Belgique
B.P.
8310 Sint-Kruis
3/5104

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE
Afdeling BRUGGE

UITGIFTEKANTOOR
8310 SINT-KRUIS
Prijs/jaar: € 9,00
TWEEMAANDELIJKS

URL: www.geneadub.net 42ste jaargang nr. 5: september-oktober 2010
Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

"Wat zijn parochieregisters en wat halen we er uit?"

Causerie op 20 sep. 2010 om 20 uur in ons lokaal door Paul Coghe

Herfst

"De herfst blaast op den horen, en 't wierookt in het hout; de vruchten gloren.
De stilten weven gobelijnen van gouddraad over 't woud, met reeën, die verbaasd verschijnen uit varens en frambozenhout, en sierlijk weer verdwijnen..."

Met deze woorden beschreef Felix Timmermans het seizoen dat metereologisch op 1 september is gestart. In onze jonge jaren leerde men ons dat de herfst begon op 21 september, de astronomische herfst dan, maar ook hier is nu discussie of dit niet op 23 september moet zijn.
Timmermans trok zich van deze wetenschap weinig aan en beschreef fijnzinnig met mooie beeldspraak wat hij voelde en zag als hij in dit jaargetijde naar buiten trok.

De mooiste bloei van bloemen kan niet opwegen tegen de honderden kleuren van bomen en planten in de herfstmaanden die nochtans de voorbode zijn van het komende vergaan en afsterven. Die stille schoonheid moet ons op het onvermijdelijke voorbereiden en ons leren berusten in het komen en gaan van alles wat leeft. Guido Gezelle voelde dit ook zo aan toen hij schreef: *" 'k Hoore tuitend' hoornen en de navond is nabij"*. In de 14de eeuw heeft de kerk dan ook het feest van Allerzielen, dat onze overledenen herdenkt, op 2 november, een herfstmaand, geplaatst.

Soms spreekt men ook van 'de herfst van het leven' als men het over senioren heeft. Inderdaad kan dit een periode zijn van stil genieten. Men doet dan wat men wil, wanneer men wil. Men geniet gemakkelijker van de vreugden van het leven, van de liefde van eventuele kleinkinderen en achterkleinkinderen en bij velen van de warmte van de Spaanse zon als hier de winter in het land is.

Het is anderzijds ook de periode van een nieuw begin voor allen die studeren en ook voor ons genealogen wordt het dan weer de tijd om de archieven op te zoeken en onze hobby, of moet ik passie zeggen, herop te nemen.

VVF-KRANT
Afdeling Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
068-0668370-67
van VVF Brugge
Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
BIC: GKCCBEBB
IBAN: BE93-0680-6683-7067

Gratis voor VVF-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Sint-Kruisstraat 11
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 33,00
op rekening
414-1171221-79
o.n.v.: VVF
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
Volkstelling 1695 van Zwevezele

Eddy Dubruqué
Opvarenden bij de VOC regio Brugge-Oostende

Paul Coghe
Schouwboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk op maandag **6** en **20 september, ook** op **4** en 1**8 oktober** van 14 tot 17 uur en op vrijdag **10 en 24 september,** en **8** en **18 oktober** van 19.30 tot 22 uur. Met andere woorden: iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week.
Verder elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computer-problemen. Volgende openstellingen op 8 september en 6 oktober 2010.

LES OUD SCHRIFT VOOR BEGINNENDE ZOEKERS o.l.v. P. Coghe.

Op maandag 20 september van 20 tot 22 uur in het lokaal. Causerie: **Wat zijn parochieregisters en wat halen we er uit.** Deze causerie voor beginnende zoekers brengt klaarheid in de vorm en de formules van akten uit de doop-, trouw- en begraafboeken.
Op maandag 27 september van 20 tot 22 uur **Oefening oud schrift:** doop-, huwelijks- en overlijdensakten. Na het samen ontcijferen krijgen de deelnemers de omzetting om thuis nog wat te oefenen.

VOORDRACHTEN

Op **maandag 25 oktober**, om 20 uur, spreekt Dhr. **Johan Ryheul** over de Vlaamse kust en het hinterland tijdens de Eerste Wereldoorlog onder de titel: **Marinekorps Flandern.** De Eerste Wereldoorlog betekende op militair gebied veel meer dan de stellingenoorlog in de Westhoek. Over een territorium van het IJzerfront tot de Nederlandse grens regeerde het illustere Marinekorps Flandern dat vanuit de havens van Oostende en Zeebrugge de bevoorradingsroutes van en naar Groot-Brittannië bestookte.
Deze voordracht gaat door in samenwerking met de heemkundige kring Maurits van Coppenolle in het Lokaal **'De Zorge'**, Moerkerkesteenweg 194, -8310 St-Kruis.

ROUWBRIEVEN KLASSEREN

Wij klasseren de binnengekomen rouwbrieven op donderdag 30.09 en 7.10.2010 in het lokaal, vanaf 1.30 uur. Als iemand wil komen helpen zal dit in dank aanvaard worden.

Onze VVF- afdeling wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

VOLKSTELLING 1695 TE ZWEVEZELE

-

RAK, Bruine pakken nr.: 5599

Rolle ende declaratie van alle de inwoonders van de prochie van Zwevezele ende subject sijnde inde betaelynghe van de rechten vande maelderie den selven ghedaen maecken by bailliu, burghemeestere ende schepenen van de selven prochie…

Naam	Beroep	Medebewoners	Tot.	Soc. Toest.	Gebruiker
De Vos Joos	arb.	vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Bousson Andries	arb.	vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Priem Pieter	arb.	vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Bousson Michiel	arb.	vr.	2	arm	kleine
Fontaine Adriaan		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Wwe Du bois Charles		zn +2 kl.kinderen	4	arm	kleine
Ostyn Joos		vr. +1kind+koewacht	4	arm	kleine
Wwe De Weert Lieven		5 zonen en dochters	6	arm	kleine
De Castelein van Sr. Aerts Jooris		vr. +dienstboden	7	goed	grote
Van Exhe (?) Andries	molenaar	vr. +4 kinderen	6	middelbaar	kleine
Wwe Tanghe Gillis		zoon en dochter	3	arm	kleine
Van Eeckhoutte Jacques	arb.	vr. +4 kinderen	6	arm	kleine
Van Isseghem Carel		dochter	2	arm	kleine
De Busschere Guilliaume		vr. + kind	3	arm	kleine
Wwe De Bruyne Aernout		3 dochters	4	arm	geen
De Barbier Pieter	herbergier	vr.+kind. +dienstb.	7	middelbaar	grote
Vane (Vanhee) Steven		1 kind	2	arm	kleine
Van Hasbecque Guilliame	winkelier	vr. + kind	3	middelbaar	kleine
Rubbens Jan	officier	vr. +kind	3	arm	kleine
Wwe De Gruytter Joos		dochter	2	arm	kleine
Vandekeere Isack	tavernier	vr. +4 kinderen	6	middelbaar	kleine
Van Dierendonck Pieter			1	arm	kleine
Van Leerberghe Jan	wagenmaker	vr. +3 kinderen	5	middelbaar	kleine
Vande Wiele Michiel		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Fontaine Marijn		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Fontaine Joos		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Delaere Steven			1	arm	kleine
Delaere Gillis		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Wwe Lanssens Gillis		2 kinderen	3	arm	kleine
Steyaert Pauwels		3 kinderen	4	arm	kleine
Ghoetghebeur Adriaen	timmerman	vr. +2 kinderen	4	middelbaar	kleine
Mestdagh Germain			1	arm	kleine
Vannoordende Carel	schoenlapper	vr. +3 kinderen	6	arm	kleine
Vande Casteele Guilliame		vr. +4 kinderen	6	arm	kleine
Wwe De Busschere Joos		1 kind	2	arm	geen
Zoete Carel	parmentier[1]	vr. +1 kind	3	arm	kleine
Wwe Venie Marijn		4 kinderen	5	arm	kleine
Dumortier Marijn		vr.+ kind.+boden	7	middelbaar	grote
Debusschere Pieter		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	kleine
Maertens Carel Wouter		vr. +4 kinderen	6	middelbaar	kleine
Van Dierendocnk Christian		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Plovie Lieven		vr. +2 kinderen	4	middelbaar	kleine
Wwe Tanghe Guilliaume		3 kinderen	4	arm	kleine

[1] Parmentier is een verbastering van paramentier. Iemand die paramenten maakt.

Wwe Blomme Cornelis		4 kinderen	5	middelbaar	grote
De Nolf Gillis		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	grote
Lamsen Adriaen		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Laerberghe Pauwels			1	arm	kleine
Wwe Falcounier Martijn		2 kinderen	3	arm	kleine
Rups Gillis		+ zuster	2	middelbaar	kleine
Vande Voorde Gillis		vr. +kind.+boden	5	middelbaar	grote
Becuuwe Laureyns		kinderen + boden	5	goed	grote
Wwe Bostijn Seraphin		4 kinderen	5	arm	kleine
Rubbens Andries		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Verplancque Cornelis		dochter	2	arm	kleine
Verstraete Jacques		2 kinderen	3	arm	kleine
Bouchout Philips		vr. +5 kinderen	7	goed	grote
Bousson Pauwels		vr. +5 kinderen	7	goed	kleine
De Sloovere Adolf		vr. +3 kinderen	5	goed	kleine
Wwe Plovie Jooris		dochter	2	arm	kleine
Hovaere Anthone		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Riemakere Adriaen		vr. + boden	4	middelbaar	grote
De Riemaker Adriaen jr.		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
De Riemakere Jan		vrouw	2	middelbaar	kleine
Moeyaert Jacop		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Expeel Lauereyns		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	kleine
Expeel Pieter		vr. + kind. + boden	7	goed	grote
De Rycke Pieter		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Lanssens Joos		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Van Sieleghem Jan		vrouw	2	arm	kleine
Lamsens Michiel	parmentier	vr. +2 kinderen	4	middelbaar	kleine
Wwe Vande Weghe Michiel		3 kinderen	4	middelbaar	grote
Claerbout Jan		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
De Lamillieure Marijn		kinderen en boden	5	goed	grote
De Lamillieure Philips		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Wwe Beel Jan		kind	2	arm	kleine
Plovie Marijn	tavernier	vr. + kind	3	middelbaar	kleine
Oosterlinck Lauwreys		vr. + kind	3	middelbaar	kleine
Wwe Claerbout Jacques		2 kinderen	3	arm	kleine
Joeye Marijn		vr. +3 kinderen	5	arm	grote
Wybo Nicolays		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	grote
Joeye Lauwreyns	molenaar	vr. +5 kinderen	7	middelbaar	grote
Houtekier Charel		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Vande Walle Gillis		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Ketele Cornelis		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
De Blonde Jacob		vrouw en zuster	3	arm	kleine
Wybo Gilles		vr. +boden	4	middelbaar	kleine
Wwe Vermoortel Maerten		4 kinderen	5	arm	kleine
Vereenooghe Gillis		vr. +1 kind	3	middelbaar	kleine
Wwe Vervaet Jan		2 kinderen	3	arm	kleine
Clays Jan jr.		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
De Jaghere Pieter		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	kleine
Wwe Eeckhout Gillis		2 kinderen	3	arm	kleine
Dubois Anthone		vr. + kind	3	arm	kleine
Kersgieter Cornelis		vrouw	2	arm	kleine
Cappeel Guilliaume		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Pincket Jan		vr. +2 kinderen	4	middelbaar	kleine
Dhaene Gillis		vr. +3 kind. + 1 knape	6	middelbaar	grote

Van Marcke Guillielmus		vr. + 1 kind	3	arm	kleine
De Vroede Pieter		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Cappel Jacop		zuster	2	arm	kleine
Vanneste Gillis		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Wwe Vansteelandt Gillis		broeder	2	arm	geen
De Grande Adriaen			1	middelbaar	kleine
Van Haelemeersch Frans		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
De Voldere Jan		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Wwe De Nolf Jan		kinderen en boden	7	middelbaar	grote
Faut Pieter		3 kinderen	4	middelbaar	grote
Tellier Pieter		vr. +2 kinderen	4	middelbaar	grote
Van Steelandt Pieter		vr. +2 kinderen	4	middelbaar	kleine
Wwe Dhont Jan		dochter	2	middelbaar	kleine
Van Steelandt Anthone		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	grote
Vande Weghe Joos		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Van Steenhuyse Lauwereyns		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Vervaecke Guilliaume		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
Sernuys Joos		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Wwe Weemers Pieter		dochter	2	arm	kleine
Wwe Vermeers Jan		2 kinderen	3	arm	kleine
Wwe Vande Walle Jan		4 kinderen	5	arm	kleine
Herreman Jacques		vr. +1 kind	3	arm	kleine
Fontaine	baljuw	vr. + kind. + boden	5	middelbaar	grote
Wwe Gildeman Pieter		zoon	2	arm	geen
Wwe Gevaert Charel		dochter	2	arm	geen
Pollet Jan	tavernier	kinderen en bode	5	middelbaar	kleine
De Donckere Jan	schoenmaker	vr. +2 kinderen	4	arm	geen
De Busschere Rougier	winkelier	vr. +3 kinderen	5	middelbaar	kleine
Wwe Verstraete Jacop		2 kinderen	3	arm	geen
Verstraete Adriaen	officier	vrouw en meid	3	middelbaar	geen
De Nolf Jan fs. Jan		kinderen en boden	6	goed	grote
De Brauwere Pieter	tavernier	vr. + boden	5	middelbaar	kleine
Van Renterghem Joos		vr. + kinderen +knecht	6	middelbaar	grote
Van Steelandt Gillis	griffier	vr. +2 kinderen	4	middelbaar	grote
Wwe De Clercq Guilliaume		2 kinderen	3	arm	geen
De Busschere Pieter		vr. +2 kinderen	4	arm	kleine
De Scheemaker Carel		vr. + kind	3	arm	geen
De Scheemaker Jan		vr. +kind	3	arm	geen
De Scheemaker Adriaen		dochter	2	arm	kleine
De Vos Anthone, Wybo Clays en Wybo Guilliaume			3	arm	kleine
Heytens Judocus	kuiper	vrouw	2	arm	geen
Buysse Janneken		zoon	2	arm	geen
Bonte Gillis	molenaar	vr. +kind. +boden	6	goed	kleine
Wwe De Vos Jacques			1	middelbaar	kleine
Bernaert Anthone		kind en meid	3	goed	kleine
Van Huylenbrouck Joos	burgemeester	vr. + dochter	3	middelbaar	kleine
De Scheemakere Marijn		vr. +3 kinderen	5	arm	kleine
Damman Adriaen		vr. +4 kinderen	6	middelbaar	kleine
Van Middelem Jan	schoenlapper	vrouw	2	arm	kleine
Bonte Gillis		vr. +3 kinderen	5	middelbaar	kleine
De la Faille Jois	meneer pastoor	meid	2	goed	kleine
Van Keyunes Guilliaume	winkelier	vrouw	2	middelbaar	geen

Opvarenden bij de VOC uit de regio Brugge - Oostende

Periode 1700 - 1794

Eddy Dubruqué

De VOC staat voor Verenigde Oost-Indische Compagnie en is opgericht op 30 maart 1602. Met dringend verzoek van de Staten-Generaal besloten Hollandse en Zeeuwse kooplieden samen te gaan werken en begonnen een handel met Oost-Azië. Zij kregen van de Staten-Generaal het alleenrecht op de handel met Oost-Azië. Ook kregen zij het recht om verdragen te sluiten en als het nodig was oorlog te voeren.

In de 17de en 18de eeuw was de VOC de grootste handelsvereniging ter wereld. Het was een vloot met meer dan honderd schepen, duizenden werknemers, tientallen kantoren in Azië en 6 vestigingen, oftewel 6 kamers in Nederland: Amsterdam, Enkhuizen, Delft, Zeeland, Hoorn en Rotterdam. Bijna alle personen uit regio Brugge-Oostende uit de lijst waren door de kamer in Zeeland aangeworven.

De scheepssoldijboeken bewaard in het Nationaal Archief van Nederland vormen de basis van de personeelsadministratie van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC). Per uitreis van elk schip worden daarin alle betaalde opvarenden vermeld, in totaal een 655.000 personen in de periode 1700-1794. In de boeken worden ook de mutaties op de salarisrekening genoteerd. Uiteraard wordt de salarisrekening afgesloten als de betrokkene overlijdt of de VOC-dienst verlaat en zodoende is zowel het begin als het einde van het dienstverband bekend.
Voor het gemak enkele veel voorkomende beroepen of functies die niet in onze dagelijkse woordenschat voorkomen.

Opperkuiper: toezicht op en openen van kuipen, vaten, emmers e.d.; helper van de bottelier
Matroos: waak- en roergang; laden en lossen; reinigen, teren en kalfaten van het schip; af- en aanslaan van de zeilen; helpers van de onderofficieren. Ook wel bootsgezel
Scheepstimmerman: verantwoordelijk voor de romp, pompen en ander houtwerk
Ondertimmerman: helper van de oppertimmerman
Huistimmerman: in tegenstelling tot scheepstimmerman
Oploper: helpers van de matrozen, Zeeuws voor hooploper
Hooploper: helpers van de matrozen
Bosschieter: ervaren matroos, ook belast met het afvuren van een kanon
Jongmatroos: lichtmatroos
Jongen: jonger dan 17 jaar, deed allerlei karweitjes aan boord
Leggermaker: maker van leggers d.w.z. houten vaten
Provoost: zorg voor orde en tucht aan boord
Schiemansmaat: helper van de schieman, verantwoordelijk voor de boegspriet
Scheepskorporaal: belast met het toezicht en onderhoud van de wapens, wapensmid
Konstabel: verantwoordelijk voor wapens
Bootsgezel: waak- en roergang; laden en lossen; reinigen, teren en kalfateren van het schip; af- en aanslaan van de zeilen; helpers van de onderofficieren
Kwartiermeester: directe controle op groepen manschappen, ronddeling warm eten en ordehandhaving tijdens het schaften
Commandeur van de Soldaten: heeft het bevel over de militairen aan boord, meestal een sergeant
Adelborst: rangbenaming van militairen die tot zeeofficier worden opgeleid
Lanspassaat: onderofficier, rang onder korporaal

Roerslotenmaker of Huisslotenmaker: een slotenmaker, een fijnsmid die het slot d.w.z. afvuurinrichting van en handvuurwapen maakt van een roer, musket.
Affuitmaker: affuit: onderstel van een kanon, handwerkwerkman
Grofsmid: handwerkwerkman
Lademaker: maker van een geweer- of pistoolladen d.w.z. de houten delen van een handvuurwapen

Maandbrief: door middel van een maandbrief konden werknemers bij de VOC maximaal drie maandlonen per jaar bestemmen voor verwanten in de 1e graad: ouders, echtgenote of kinderen. In het soldijboek wordt alleen vermeld dat er een maandbrief is met de naam van de begunstigde. Bij onvoldoend saldo werd de maandbrief met voorrang uitbetaald. Betalingen op de maandbrief worden vermeld. De maandbrief was in het bezit van de begunstigde.

Schuldbrief: een werknemer van de VOC kon een schuldbrief /obligatie ondertekenen tot maximaal ƒ300, afhankelijk van de rang. De schuldbrief was veelal op naam gesteld, maar overdraagbaar en werd aan de toonder uitbetaald. Bij onvoldoend saldo werd de transportbrief bij voorrang voldaan, na de maandbrief. In het soldijboek wordt alleen vermeld dat er een schuldbrief is en ook de terugbetaling, voor zover dit is gebeurd.

Gegevens van Frans Verbauwe uit Brugge

Datum indiensttreding:	12-03-1737	Datum uit dienst:	00-00-1746
Functie bij indiensttreding:	Jongmatroos	Reden uit dienst:	Gerepatrieerd
Uitgevaren met het schip:	Arnestijn	Plaats of schip:	Spanderswoud
Maandbrief:	Nee	Schuldbrief:	Ja

Gegevens van de vaart

Schip:	Arnestijn	Vertrek:	12-03-1737
Kamer:	Zeeland	Kaap:	20-06-1737
Inventarisnummer:	12947		06-07-1737
Folio:	83	Aankomst:	17-09-1737
DAS-en reisnr.:	3062.1		Batavia

Van alle personen die aangeworven werden door de VOC heeft het Nationaal Archief Nederland een database online. Met hierboven een voorbeeld van een inschrijving.
http://www.nationaalarchief.nl

Lijst: zie volgende bladzijde.

LET WEL:
'van…, vande… en de… ' zijn in de lijst weggelaten , alleen de naamstam blijft. Vb: Van Lierde wordt Lierde!

Gelezen in de Standaard:

Vorig jaar vroegen 1670 mensen aan het ministerie van Justitie om hun naam te veranderen. Dat is 7,6 procent meer dan in 2008. Al jaren gaat het aantal aanvragen in stijgende lijn. Dat blijkt uit het jaarverslag 2009 van de federale overheidsdienst Justitie.
Ongeveer de helft wil allleen zijn/haar familienaam veranderen, de andere helft alleen zijn/haar voornaam. Slecht een minderheid, 145 mensen, verandert zowel voor- als familienaam.
Het aantal aanvragen ligt in Vlaanderen ongeveer even hoog als in Wallonië. (ig)

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Aarts	Pieter	Oostende	1757	Jager	Matroos	Nee	7-7-1758	Overleden	Azië	Opvarende
Aarts	Thomas	Oostende	1749	Vosmaar	Soldaat	Nee	26-2-1751	Overleden	Azië	Opvarende
Ackdam	Pieter	Brugge	1720	Berbices	Soldaat	Nee	15-1-1721	Laatste vermelding	Azië	
Ackdem	Pieter	Brugge	1719	Steenhoven	Soldaat	Nee	1729	Gerepatrieerd	Schip Everswaart	
Acker	Adriaan	Oostende	1732	Nieuw Walcheren	Timmerman	Nee	24-2-1733	Vermist	Schip Nieuw Walcheren	Opvarende
Ackeren	Cornelis	Brugge	1717	Valkenisse	Soldaat	Nee	1721	Gerepatrieerd	Schip Steenhoven	
Adriaan	Pieter	Oostende	1734	Steenhoven	Matroos	Nee	5-6-1735	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Adriaansen	Docus	Brugge	1704	Huis ter Duine	Soldaat	Nee	1714	Gerepatrieerd	Schip Marienbos	
Adriaansen	Pieter	Brugge	1721	Meijenburg	Soldaat	Nee	1-7-1721	Overleden	Schip Meijenburg	
Agendt	Pieter	Oostende	1764	Pallas	Bosschieter	Nee	1766	Gerepatrieerd	Schip zuid-beveland	Opvarende
Aken	Joseph	Brugge	1715	Hoedekenskerke	Onderkuiper	Nee	17-7-1716	Overleden	Azië	
Alberts	Anthonij	Oostende	1715	Ter Nisse	Soldaat	Nee	15-10-1721	Vermist	Azië	Opvarende
Allaerd	Dominicus	Brugge	1702	Suikermolen	Matroos	Nee	13-12-1702	Overleden	Schip suikermolen	
Aloo	Thomas	Brugge	1722	Slot Aldegonde	Soldaat	Nee	1729	Gerepatrieerd	Schip klarabeek	
Alters	Carel	Oostende	1732	Meijenburg	Bosschieter	Nee	11-7-1742	Overleden	Azië	Opvarende
Ameij	Francois	Brugge	1717	Vaderland Getrouw	Matroos	Nee	1721	Gerepatrieerd	Schip rotterdam	
Ameij	Pieter	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip Ravestein	
Anderade	Guiljaem	Brugge	1721	Heinkenszand	Soldaat	Nee	29-11-1721	Overleden	Schip Heinkenszand	
Andrada	Guijljaem	Brugge	1707	Huis ter Duine	Soldaat	Nee	1720	Gerepatrieerd	Schip Vrieswijk	
Andriesz.	Thomas	Oostende	1716	Herstelde Leeuw	Matroos	Nee	22-9-1725	Overleden	Azië	Opvarende
Annikaart	Lodeweijk	Oostende	1717	Vaderland Getrouw	Jongmatroos	Ja	1722	Gerepatrieerd	Schip raadhuis van Vlissingen	Opvarende
Ardou	Johannes	Oostende	1766	Pallas	Matroos	Nee	1768	Gerepatrieerd	Schip Pallas	Opvarende
Arentsz:	Frans	Brugge	1717	Valkenisse	Onderkuiper	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip Strijkebolle	
Arling	Matthijs	Oostende	1737	Klarabeek	Bosschieter	Nee	18-1-1738	Overleden	Azië	Opvarende
Asseloord	Philip	Oostende	1767	Admiraal de Ruyter	Botteliersmaat	Ja	22-4-1767	Overleden	Schip Admiraal de Ruyter	Opvarende
Assen	Pieter	Oostende	1704	Oosterstein	Matroos	Nee	17-3-1706	Overleden	Azië	Opvarende

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Auters	Jan	Oostende	1759	Keukenhof	Bosschieter	Nee	31-8-1781	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Baane	Olivier	Brugge	1701	Concordia	Soldaat	Nee	5-4-1787	Overleden	Azië	
Babtist	Jan	Brugge	1717	Valkenisse	Soldaat	Nee	1719	Gerepatrieerd	Schip Valkenisse	
Bade	Willem	Brugge	1721	Samson	Soldaat	Nee	15-6-1730	Laatste vermelding	Azië	
Baere	Anthonij	Brugge	1713	Waarde	Soldaat	Nee	1718	Gerepatrieerd	Schip gansenhoef	
Bajou	Anthonij	Oostende	1739	Duifje	Bosschieter	Nee	24-4-1740	Overleden	Azië	Opvarende
Bake	Gillis	Oostende	1716	Raadhuis van Vlissingen	Matroos	Nee	1720	Gerepatrieerd	Schip Vrieswijk	Opvarende
Bake	Jacobus	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Nee	27-9-1734	Overleden	Azië	
Bakeland	Mathias	Oostende	1767	Huis te Boede	Grofsmid	Nee	5-3-1768	Overleden	Schip huis te boede	Opvarende
Bakker	Adriaan	Brugge	1706	Donau	Provoost	Nee	1710	Gerepatrieerd	Schip waarde	
Balkam	Joseph	Oostende	1738	Vlissingen	Matroos	Nee	1741	Gerepatrieerd	Schip Goidschalxoord	Opvarende
Balkan	Joseph	Oostende	1737	Huis te Rensburg	Bosschieter	Nee	1738	Gerepatrieerd	Schip patmos	Opvarende
Ballenberg	Gabriel	Brugge	1716	Limburg	Soldaat	Nee	8-11-1719	Overleden	Azië	
Baptista	Jan	Brugge	1712	Popkensburg	Soldaat	Nee	1717	Gerepatrieerd	Schip Strijkebolle	
Bare	Pieter	Brugge	1719	Steenhoven	Soldaat	Nee	31-8-1722	Overleden	Azië	
Bart	Jan	Oostende	1720	Berbices	Soldaat	Nee	30-7-1720	Overleden	Schip berbices	Opvarende
Bart	Leendert	Oostende	1716	Herstelde Leeuw	Jongmatroos	Nee	2-12-1717	Overleden	Azië	Opvarende
Bartels	Francois	Brugge	1705	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	2-2-1710	Vermoord	Azië	
Bartels	Pieter	Brugge	1709	Hoedekenskerke	Soldaat	Nee	23-1-1732	Overleden	Azië	
Bastiaensz	Maxmiliaen	Oostende	1705	Diemen	Matroos	Nee	31-5-1707	Overleden	Azië	Opvarende
Bats	Jacob	Brugge	1719	Steenhoven	Soldaat	Nee	11-10-1727	Overleden	Azië	
Baule	Ferdinandus	Oostende	1763	Huis Om	Hooploper	Nee	1768	Gerepatrieerd	Schip ouderamstel	Opvarende
Bave	Jacob	Brugge	1712	Zuiderbeek	Soldaat	Nee	11-8-1717	Overleden	Azië	
Bave	Jacob	Brugge	1722	Klarabeek	Soldaat	Nee	7-10-1728	Overleden	Azië	
Beeckaart	Philippus	Brugge	1718	Berbices	Koksmaat	Nee	1730	Gerepatrieerd	Schip Steenhoven	
Beek	Martijnus	Oostende	1710	Rijssel	Matroos	Nee	18-8-1711	Vermist	Azië	Opvarende
Beekman	Jan	Brugge	1710	Raadhuis van	Soldaat	Nee	12-6-1712	Overleden	Azië	

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
				Middelburg						
Beer	Leendert	Brugge	1718	Zuiderbeek	Adelborst	Nee	1726	Gerepatrieerd	Schip valkenisse	
Behagele	Jan	Brugge	1721	Nieuwvliet	Soldaat	Ja	5-1-1723	Overleden	Azië	
Beijle	Johannes	Oostende	1730	Windhond	Bosschieter	Nee	1-3-1733	Weggelopen	Azië	Opvarende
Beijser	Jacob	Brugge	1718	Kockengen	Onderkuiper	Nee	31-10-1720	Vermist	Azië	
Benet	Jan	Brugge	1720	Raadhuis van Middelburg	Hooploper	Nee	5-4-1722	Overleden	Azië	
Berg	Michiel	Oostende	1738	Noordwijkerhout	Onderzeilmaker	Nee	4-11-1739	Vermist	Azië	Opvarende
Berge	Pieter	Oostende	1766	Pallas	Matroos	Nee	26-10-1767	Overleden	Azië	Opvarende
Bergen	Pieter	Brugge	1708	Waarde	Matroos	Nee	29-11-1708	Overleden	Schip waarde	
Bergh	Lodewijk	Oostende	1726	Hof niet Altijd Zomer	Soldaat	Nee	7-8-1728	Overleden	Azië	Opvarende
Bernard	Adriaen	Brugge	1717	Valkenisse	Soldaat	Nee	16-9-1727	Overleden	Azië	
Bertrand	Bartholomeus	Oostende	1767	Zuid-Beveland	Matroos	Nee	1772	Gerepatrieerd	Schip bartha Petronella	Opvarende
Beste	Francois	Brugge	1719	Valkenisse	Matroos	Nee	1723	Gerepatrieerd	Schip meijenburg	
Beveren	Pieter	Oostende	1714	Vaderland Getrouw	Matroos	Nee	28-2-1715	Weggelopen	Kaap de Goede Hoop	Opvarende
Bilgaarde	Nicolaas	Oostende	1767	Willem de Vijfde	Matroos	Nee	15-2-1768	Overleden	Kaap de Goede Hoop	Opvarende
Bitterman	Pieter	Oostende	1708	Waarde	Soldaat	Nee	20-2-1710	Overleden	Azië	Opvarende
Black	Willebordus	Brugge	1723	Anna Maria	Kok	Nee	1727	Gerepatrieerd	Schip Slot Aldegonde	
Blanckaart	Jan	Oostende	1716	Westhoven	Matroos	Nee	24-12-1716	Overleden	Azië	Opvarende
Blaupain	Michiel	Oostende	1715	Schellenberg	Soldaat	Nee	31-8-1721	Overleden	Azië	Opvarende
Blockeel	Adriaan	Oostende	1704	Assendelft	Soldaat	Nee	28-3-1705	Overleden	Azië	Opvarende
Blod	Pieter	Oostende	1752	Gerechtigheid	Matroos	Nee	1755	Gerepatrieerd	Schip Oranjezaal	Opvarende
Blom	Francois	Brugge	1719	Samaritaan	Soldaat	Nee	1733	Gerepatrieerd	Schip Steenhoven	
Bock	Jan	Oostende	1737	Schellag	Bosschieter	Nee	15-2-1738	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Boeij	Carel	Brugge	1710	Rijssel	Soldaat	Nee	8-2-1717	Overleden	Azië	
Boeije	Jan	Brugge	1703	Abbekerk	Soldaat	Nee	5-6-1708	Vrijburger	Azië	

SCHOUWBOEK

Paul Coghe

F° 48v 09.03.1960

Geschouwd het dode lichaam van **Marie Jacobi** – 3½ jaar –
Verbrand aan de hals boven het borstbeen – niet diep – de mond bezet met aften
Verhoor ten huize van Jaesques Jacobi
Getuigen:
- Jan Baptiste Mysevelt fs. Laureyns – 38 jaar – geboren te Buggenhout en wonend te Brugge – werkend aan de fortificatie.
Zegt dat het kind uitgegleden is en gevallen met zijn borst op een vuurbrander.
Stemmen toe in de begrafenis. De zaak wordt aangezien als een ongeval.

F° 49 25.03.1760

Geschouwd het dode lichaam van **Alexander Van Honacker** – in de 60 jaar.
Heeft een kneuzing aan het hoofd boven het rechter oor. Een aanzienlijke breuk van de schedel bove het slaapbeen tot in het achterhoofdbeen. Er is een opening waardoor er veel bloed kwam wat op de hersenvliezen was uitgestort en de oorzaak van de dood was.
Verhoor in de herberg "De Kalckhoven"
Getuigen:
- Isabelle Van Pachtenbeke fa. Joannes Baptiste – 20 jaar – geboren te Brugge – dienstmeid in de voornoemde herberg, zegt dat Alexander gisterenavond rond 8 uur naar boven is gegaan om een hond weg te jagen en dat hij halfweg is gevallen. Twee uur later is hij gestorven.
Wordt aangezien als een ongeval

F° 49v 11.04.1760

Geschouwd het dode lichaam van **Jan De Cock.**
Heeft een wonde aan het achterhoofd met ontbloting van het been maar zonder fracturen. Aan de linker zijde van de borst van achter naar de rug toe een aanzienliike kneuzing. Er zijn 5 à 6 ribben gebroken met de scheuring van de pleura, scheuring van de bloedvaten en het uitstorten van het bloed in de borstholte. Dat is de oorzaak van de dood.
Getuigenverhoor op het stadhuis
Getuigen:
- Nicodemus Mestdagh fs. Guille – 51 jaar – geboren te Sint-Andries en wonend te Brugge – timmermansknecht. Hij verklaart dat de overledene als timmermansknecht bezig was met werken aan het huis van baas Ookerhout in de Spanjaardstraat. Hij is achterover gevallen van een laddertje , eerst op een muur en dan op de grond
- Joannes De Telder fs. jan – 31 jaar – geboren en wonende te Brugge – metselaars-diener. Hij zegt dat hij de overledene heeft horen vallen
- Joannes Govaert fs. Hubrecht – 30 jaar – geboren en wonende te Brugge – metselaars-diener. Hij zegt dat Hij hem heeft horen vallen. Hij heeft de pater ontboden en de overleden heeft gebiecht.
De zaak wordt aangezien als een ongeval.

F°50v 29.05.1760

De schepenen zijn ten huize van Arnoldus Sinave gekomen alwaar Anna, het dochtertje van Arnoldus, 9 jaar oud, gekwetst aan het hoofd en buiten kennis in haar bed ligt.
- Joanna De Haese fa. Caerel, weduwe van Lauwereyns Verhaeghe, 65 jaar, wonend in dit huis, spellewerkster en grootmoeder van het kind.
Zij verklaart dat het kind van de trap is gevallen en aan het hoofd gekwetst werd.
(Het kind is volgens de klappers op 23.06.1760 gestorven in het Sint-Janshospitaal)

F° 51 04.06.1760

In de nacht geschouwd het dode lichaam van **Guilliaeme De Mets** – 40 jaar.
Er werd een kneuzing met een lichte wonde aan het voorhoofd boven het linkeroog vastgesteld . De handen waren ten dele gesloten en op de maag drukkend kwam de doorgezwolgen materie (drek) in de mond, waardoor hij zou overleden zijn.
Getuigenverhoor ten huize van Bernaerd Noë.
Getuigen:
- Livinus Noë fs. Beernaerd – 25 jaar – geboren en wonend te Brugge – lijnwaad-wever.
Hij verklaart dat de overledene gisterenavond om 10 uur begonnen is het "vertrek" (WC) te ruimen met Andries Versé die gewoonlijk met de overledene meegaat om te ruimen en met een boer van Oostkamp voor wie hij ruimde. Om de put volledig te ruimen heeft hij, nadat hij enkele emmers water in de put gegooid had om hem te blussen, zich in de put laten zakken. Hij heeft nog enkele emmers drek geschept en is toen gevallen en verdronken. Een van de helpers heeft zich, geholpen door de anderen die zijn benen vasthielden, omgekeerd in de put laten hangen om de overleden er uit te halen.
- Andries Versé fs. Andries 24 j. – geboren en wonende te Brugge – metselaarsdiender
- Adriaen Tanghe fs. Joannes – 53 jaar – landsman te Oostkamp waarvoor hij werkte
- Leonardus Vandenberghe – weversknecht
De zaak wordt aangezien als een ongeval

F° 52v 10.7.1760

Ondervraging ten huize van Jacob Van Ham
Jacob Peire fs. Francois – 53 jaar, geboren en wonend te Brugge, wolkammer wordt gevraagd wat hij weet van de wonde van **Jo^e^ Marie Craecke**, oud 49 jaar.
Hij zegt dat zij sedert drie maanden mijmert en in en uit spreekt, zeggend dat er geen zaligheid is voor haar. Hij heeft iets horen vallen terwijl hij aan het werk was. Hij is gaan zien en op de binnenkoer heeft hij haar gevonden aan de achterdeur. Zij zei dat ze uit het zolderraam gevallen was.
- Marie Gijon de Boval fa. Heindrijck, 23 jaar, geboren te Ruddervoorde en wonende in het huis verklaart ongeveer hetzelfde. Ook Marie Baval fa. Jan Baptiste , huisvrouw van Jacobus Van haver, geboren te Cales (Calais) en wonend te Brugge doet de zelfde verklaring.

F° 53v 31.07.1760

Geschouwd het dode lichaam van **Joannes Gerardus Hollebeke,** 3½ jaar. Bij het onderzoek werden geen kneuzingen, wonden, ontwrichtingen noch breuken vastgesteld. Enkel verstikking door het water, oorzaak van de dood.
Ondervraging ten huize van Geerard Van Hollebeke fs. Francois, 40 jaar, geboren en wonende te Brugge, meester bleker.
Het kind was met andere kinderen gaan spelen en toen ze terugkeerden zagen ze het kind niet meer. Hij is het gaan zoeken en heeft het kind gevonden in het water in "het spoelkot".
Getuigen: Joanne De Knuydt fa. Paulus, huisvrouw van Adriaen Reyngodt, 61 jaar, geboren te Ronse en wonend te Brugge, spinster alsook Anna De Schryvere fa. Joannes Baptiste, 30 jaar, geboren te Wingene en wonend als meid in het huis van Geerard zijn mee gaan zoeken en getuigen hetzelfde.
Er wordt toestemming gegeven tot begraven. Wordt aangezien als een ongeval.

wordt vervolgd

==========

RIJKSARCHIEF

Vanaf september is het rijksarchief te Brugge, speciaal voor de genealogen, weer open op zaterdag van 9 tot 16 uur met een middagpauze van 12.30 tot 13 uur. Maak van deze door VVF bedongen openingsuren gebruik voor uw opzoekingen.

VVF KRANT

België-Belgique
B.P.
8310 Sint-Kruis
3/5104

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE
Afdeling BRUGGE

UITGIFTEKANTOOR
8310 SINT-KRUIS
Prijs/jaar: € 9,00
TWEEMAANDELIJKS

URL: www.geneadub.net 42ste jaargang nr. 6: november-december 2010
Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Erfgoed 'fake'

Voordracht op maandag 29 november om 20 uur in zaal De Zorge door MARK RYCKAERT

Dhr.
Dubruqué Eddy
Vestingstraat 71 / 17
8310 SINT-KRUIS

Dhr.

Het Brugse Vrije

Alhoewel het archief van het Brugse Vrije zich in het Brugse Rijksarchief bevindt, toch bevat het Brugse Stadsarchief, dat sinds 1988 gevestigd is in het Landhuis van het Brugse Vrije, nog voldoende materiaal om de geschiedenis van het Brugse Vrije te illustreren. Zo loopt er tot begin januari 2011 in de grote zaal van het stadsarchief een kleine tentoonstelling over het patrimonium van het Vrije dat op 6 oktober laatstleden door het provinciebestuur aan de stad Brugge werd overgemaakt.
Het Brugse Vrije was tot 1795 een zeer uitgestrekt gebied rond Brugge. Het besloeg de noordelijke helft van de huidige provincie West-Vlaanderen tot aan de IJzer, een gedeelte van het huidige Oost-Vlaanderen (ongeveer het huidige Meetjesland) en tot ca 1600 ook het huidige West-Zeeuws-Vlaanderen, het latere 'Vrije van Sluis'.

Als instelling was het Brugse Vrije ouder dan de stad Brugge. Het gebied was in het begin van de 11de eeuw uitgegroeid tot een kasselrij, een onderdeel van het graafschap, met een eigen bestuur en rechtspraak onder het bestuur van een burggraaf of kastelein, de vertegenwoordiger van de graaf.

In de loop van de middeleeuwen kreeg het Vrije, net als de stad een eigen bestuurscollege met burgemeesters en schepenen. Het bestuur van het Brugse Vrije was gevestigd op de Burg, aanvankelijk aan de westzijde, naast het Steen. In de 15de eeuw verhuisde het naar de oostzijde waar het zijn aanwezigheid tot in de 18de eeuw nadrukkelijk manifesteerde door de uitbouw van een indrukwekkend gebouwencomplex en kunstpatrimonium. Het Brugse Vrije was dan ook de rijkste en belangrijkste kasselrij van het graafschap.

Het wapenschild van het Brugse Vrije, in zilver een schuinbalk van lazuur (blauw), is door zijn eenvoud een aanwijzing voor de hoge ouderdom van deze instelling. Het komt nog her en der voor in onze streek. In Brugge zelf is het schild uiteraard vooral aanwezig in het Landhuis van het Vrije op de Burg.

naar N. Geirnaert in Archiefleven

VVF-KRANT
Afdeling Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00

Gratis voor VVF-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Sint-Kruisstraat 11
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 33,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.: VVF
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Patteeuw
Monsterrollen 1640

Eddy Dubruqué
Opvarenden bij de VOC regio Brugge-Oostende

Jo Vandeghinste
DNA project

Paul Coghe
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk op maandag 8 en 22 november, ook op 6 en 20 december van 14 tot 17 uur en op vrijdag 12 en 26 november, en 10 december van 19.30 tot 22 uur. Met andere woorden: iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week.

Verder elke **tweede woensdag** van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computer-problemen. Volgende openstellingen op 10 november en 8 december 2010.

LES OUD SCHRIFT VOOR BEGINNENDE ZOEKERS o.l.v. P. Coghe.

Op maandag 13 december van 20 tot 22 uur **Oefening oud schrift:** doop-, huwelijks- en overlijdensakten uit de eerste helft 18e eeuw. Na het samen ontcijferen krijgen de deelnemers de omzetting om thuis nog wat te oefenen.

VOORDRACHT

Op **maandag 29 november**, om 20 uur, leert ons Dhr. **Marc Ryckaert** onder de titel: **"Erfgoed fake",** hoe het gesteld is met het Brugse erfgoed en wat al dan niet 'fake' is. Wie goed oplet vindt in het Brugse stadslandschap vele zaken waar het etiket 'fake' van toepassing is en vaak zit daar nog een boeiend verhaal aan vast.

Deze voordracht gaat door in samenwerking met de heemkundige kring Maurits van Coppenolle in het Lokaal 'De Zorge', Moerkerkesteenweg 194, - 8310 St-Kruis. Voor leden is de toegang gratis, anderen betalen 2,50 €.

OPROEP

Op donderdagnamiddag 18 november alsook op 2 december klasseren we in het lokaal rouwbrieven van 13.30 tot 16.30. Ieder die vrij is en onze beruchte trappen niet ontziet is welkom om te helpen. Dank bij voorbaat.

Onze VVF- afdeling wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

MONSTERROLLEN 1640

Jo Patteeuw

De afgelopen twee jaar publiceerden we de monsterrollen van 1645 van 39 parochies uit het zuiden van het Brugse Vrije. Ze zijn enorm belangrijk omdat ze een verkapte volkstelling zijn uit die periode. In een totaal ander archiefonderdeel vonden we de monsterrollen van 1640 van ongeveer evenveel, meestal dezelfde, parochies (bron: RAB, Brugse Vrije Fonds Sanders, nr. 330). Aanvankelijk dacht ik dat vijf jaar verschil niet veel andere namen zou opleveren. We namen de proef op de som met Ardooie. Tot onze verwondering bleek meer dan de helft van de namen verschillend (voor de namen beginnend met de letters A-B en C, kwamen 14 keer dezelfde namen voor en 20 andere!). Je zou dan kunnen veronderstellen dat er verschillende auteurs aan de slag geweest zijn, maar het was twee keer baljuw Jaspar Algoet die de lijsten samenstelde. Dezelfde namen schrijft hij dan ook op een analoge wijze en over wie op de lijsten moest staan zal hij ook wel op dezelfde wijze omgesprongen zijn. We waren meteen overtuigd dat deze reeks ook moest gepubliceerd worden.
U kan vergelijken met het laatste nummer van VVF-Krant 6 van 2009.

Ardooie
Lijste vande monsterbaere mannen gevonden cappable binnen de prochie van Hardoije up den letsten meije 1640, soo volght:

Aelbrecht Philips	pijcke
Ampe Christiaen	roer
Ampe Marten	pijcke
Anseau Jan	pijcke
Anseau Marten fs Jans	pijcke
Baert Adriaen fs Adriaens	roer
Baert Adriaen fs Jans	roer
Baert Maerten	roer
Banckaert Jacob	roer
Beernaert Pieter	pijcke
Belaen Jaecques	roer
Blijckeijn Frans	roer
Boddelin Jaecques	pijcke
Bossuut Rougier	pijcke
Brouckaert Jan	pijcke
Bruynsteen Joos	roer
Caulier Pieter d'oude	roer
Caulier Pieter de jonghe	roer
Cauwe Andries	roer
Cauwe Jacob	roer
Cauwe Laureyns	roer
Cermonijs Anthone	pijcke
Cloet Jaecques	roer
Cloet Jan fs Jans	roer
Cloet Marten fs Jans	roer
Cloet Marten fs Rougaers	roer
Cloet Maryn	roer
Cloet Pyeter fs Rougaert	roer
Cloet Rougier fs Jans	roer
Cloet Rougier fs Rougiers	roer
Cool Antheunis	pijcke
Cool Pieter fs Willems	mt
Coolpaert Jooris	roer
Cosaert Matthias	pijcke
Croes Antheunis	pijcke
Danins Franchoys	roer
De Boutte Pieter	pijcke
De Busscher Jan fs Gilles	roer
De Busschere Adriaen fs Gilles	roer
De Busschere Jan fs Jans	roer
De Caluwe Charles	pijcke
De Ceunynck Guilliaeme	mt (?)
De Clerck Gilles	mt (?)
De Clercq Gillis fs Frans	roer
De Clercq Marten	roer
De Dene Pieter	roer
De Gheldere Passchier	roer
De Gheldre Marijn	roer
De Hondt Daneel	roer
De Hondt Guilliaeme	roer
De Hulst Laureyns	roer
De Hulstere Gilles fs Jacobs	roer
De Hulstere Jan	pijcke
De Hulstere Pieter	pijcke
De Konynck Jan	pijcke
De Man Jan	pijcke
De Meulenaere Joos	pijcke
De Meulenaere Loonis	roer
De Meulenaere Maryn	roer
De Meulenare Pieter fs Martens	roer
De Ran Jean	pijcke
De Reu Adriaen	roer
De Roij Guilliaeme	roer
De Roij Jean	roer
De Sanghere Gillis	roer

De Sanghere Jan	Roer
De Vacht Denys	pijcke
De Vacht Lieman	roer
De Vaere Guilliaeme	pijcke
De Vaere Pauwels	roer
De Vaere Pieter	roer
De Vlamynck Andries	pijcke
De Vos Gheeraert	pijcke
De Vos Jan, meester	roer
De Vos Passchier	roer
De Vos Pieter	roer
De Witte Antheunis	roer
De Wulf Jan fs Pieters	roer
De Wulf Pieter fs Pieters	pijcke
Denijs Pieter	mt (1)
Du Buere Admirael	roer
Du Buere Claeys	roer
Eechoutt Jan	roer
Ferrij Marcus	roer
Florein Pieter	roer
Foye Michael	pijcke
Gilliots Pieter de jonghe	pijcke
Hoornaert Maerten fs Jacobs	roer
Hoornaert Marten fs Michiels	roer
Hoornaert Willem fs Jacobs	pijcke
Kindt Guilliaeme	roer
Kindt Jaecques	roer
Kindt Jooris	roer
Kindt Marten	roer
Ladesouw Andries	roer
Ladesouw Jaecques de jonghe	roer
Le Leu Pieter	roer
Lesys Boudewyn	pijcke
Maddin Jan	roer
Maddin Jooris	pijcke
Meulenisere Jooris	roer
Meulenisere Martyn	roer
Morel Jean	pijcke
Mortaigne Marten	roer
Neels Antheunis	roer
Nollet Jaecques	pijcke
Perneel Gilles	roer
Perneel Jan	roer
Perneel Pieter	pijcke
Perneel Pieter	roer
Perneel Rougier	pijcke
Polye Frans	pijcke
Polye Pieter	pijcke
Popelier Joos	roer
Popelier Pieter	roer
Roelins Gillis	roer
Roelins Pieter	roer
Saefere Mahieu	roer
Sagie Michiel	roer
Salembier Pieter	roer
Schoonbaert Michiel	pijcke
Sole Jan	pijcke
Stoffelgat Joos	pijcke
Stroobant Olivier	pijcke
Temmerman Christiaen	pijcke
Van Besyden Jan	pijcke
Van Bezijden Adriaen	pijcke
Van Cameijt Christiaen	roer
Van Canneyt Loonis	roer
Van Coppennolle Adriaen	roer
Van Coppennolle Christiaen	roer
Van Coppennolle Guilliaeme	roer
Van Coppennolle Marten	roer
Van Damme Laureyns	pijcke
Van Damme Tram	pijcke
Van Eechoutte Gheeraert	roer
Van Gheluwe Joos	pijcke
Van Haelmeersch Joos	roer
Van Haelmeersch Loij	pijcke
Van Haelmeersch Michiel	roer
Van Haesbrouck Pieter	pijcke
Van Hecke Joos fs Jans	pijcke
Van Isegem Steven	pijcke
Van Neste Noë	roer
Van Overschelde Jaecques	pijcke
Van Overschelde Jan de jonghe	roer
Van Roeijen Joos	roer
Van Rolleghem Frans	roer
Van Rolleghem Pieter	pijcke
Van Sielegem Adriaen	roer
Van Wesbussche Pauwels	pijcke
Vande Putte Jan	roer
Vande Waetere Rougier	roer
Vande Wijnckele Jan	roer
Vande Woestynne Jan	roer
Vanden Berghe Gillis	roer
Vanden Bussche Adriaen	roer
Vander Moert Jan	roer
Veran Alaert	roer
Verhelle Cornelis	roer
Verhelle Jan fs Hendricx	roer
Verhelle Jan fs Maryns	roer
Verhelle Joos fs Adriaens	roer
Verhelle Laureyns	roer
Verhelle Marten	Roer

Verhelle Maryn fs Hendricx	roer		
Verhelle Pauwels	roer	Weerbrouck Jaecques	roer
Verhelle Pieter	roer	Weerbrouck Jaecques fs Jans	roer
Verhelle Pieter	pijcke	Weerbrouck Pieter, inde spriet	roer
Verleden Clays	roer	Wijbo Joos	roer
Verleden Jooris	Roer	Wijbo Pieter	Roer
Vermeulens Jan	roer	Willemyn Gillis	Pijcke
Verroestraete Jan	roer	Willemyn Jan	Roer
Vervaecke Antheunis	pijcke	Witdouck Cornelis	Pijcke
Vervarcque Gillis	pijcke	Wulpit Gillis	Roer
Vervate Aernoult	pijcke	Wybo Clays fs Jooris	Pijcke
Weerbrouck Antheunis	roer	Wybo Jan fs Claeijs	Roer
Weerbrouck Christiaen	roer		
Weerbrouck Gaspar	pijcke		
Weerbrouck Jacques fs Joos	Pijcke		

Nombre totale: 192 mannen

Dit alles in vuldoenynghe vande ordonnantie van mynne Edele heeren Burchemeesters ende Schepenen Slants vanden Vrijen ende geextrahiert by my onderschrevene als balliu vande ghemeenen heerschepe van Hardoye dats als vooren toorconden. Jaspar Algoet

==========

38ste West-Vlaamse Ontmoetingsdag

Roeselare (Rumbeke) zondag 14 november 2010

De jaarlijkse ontmoetingsdag van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde - provinciale afdeling West-Vlaanderen - heeft dit jaar plaats op zondag 14 november 2010 in Feestzaal **'t OUD STADHUIS**, Kerkplein 18, 8800 Roeselare-Rumbeke.
tel. 051 20 02 56

9.30 tot 12u30 uur : BOEKENBEURS

Er is een ruime keuze aan de talrijke stands: genealogische werken, formulieren, genealogische computersoftware, e.d.m.
Tevens is er gelegenheid tot **contact** met andere vorsers. De aanwezigen kunnen er gegevens uitwisselen.

ABONNEMENTSHERNIEUWING voor 2011

Het einde van het jaar nadert snel en dit is ook weer het laatste nummer van ons VVF-krantje. Indien U het krantje volgend jaar ook om de twee maanden in uw bus wenst te vinden, wil dan zo vlug mogelijk € **9,00** overschrijven op het IBAN nummer: BE93-0680-6683-7067 van VVF-BRUGGE, Kerklaan 30, 8310 Assebroek; BIC: GKCCBEBB Voor het buitenland wordt dit € **11,00**.
Als U het lidgeld van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ten bedrage van € **33,00** overschrijft op het IBAN nummer: BE58-4141-1712-2179 van Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem, BIC: KREDBEBB, ontvangt U om de twee maanden **'Vlaamse Stam'** en **'Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen'** en U krijgt er ons krantje **gratis** bij als U in het arrondissement Brugge woont.

U kan ook **steunend lid** worden als U naast uw lidgeld nog € **17,00** overmaakt met een afzonderlijke overschrijving naar het nummer BE58-4141-1712-2179 van de VVF te Merksem.

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Boesemare	Carel	Brugge	1721	Raadhuis van Vlissingen	Soldaat	Nee	7-7-1724	Overleden	Azië	
Boetere	Francois	Brugge	1719	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	22-10-1719	Overleden	Schip herstelde leeuw	
Bokman	Balthasar	Oostende	1753	Hercules	Kwartiermeester	Nee	29-10-1753	Overleden	Schip hercules	Opvarende
Bokman	Balthazer	Oostende	1744	Nieuw Vijvervreugd	Soldaat	Nee	1751	Gerepatrieerd	Schip Sloterdijk	Opvarende
Bol	Jan	Brugge	1711	Berbices	Jongmatroos	Nee	1712	Gerepatrieerd	Schip berbices	
Bolle	Jan	Brugge	1707	Zuiddorp	Jongmatroos	Nee	1710	Gerepatrieerd	Schip Zuiddorp	
Bollenoij	Jacob	Brugge	1718	Kockengen	Soldaat	Nee	19-2-1719	Overleden	Azië	
Bongard	Johannes	Oostende	1749	Gustaaf Willem	Soldaat	Nee	10-3-1751	Overleden	Azië	Opvarende
Bonnee	Daniel	Oostende	1761	Huis te Boede	Matroos	Nee	1763	Gerepatrieerd	Schip Voorland	Opvarende
Bonnefoij	Joost	Oostende	1716	Limburg	Jongmatroos	Nee	1-5-1718	Overleden	Azië	Opvarende
Boogaert	Jacob	Brugge	1717	Raadhuis van Vlissingen	Soldaat	Nee	10-12-1745	Overleden	Azië	
Boone	Jan	Oostende	1722	Herstelde Leeuw	Matroos	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip Huis de Vlotter	Opvarende
Boone	Michiel	Oostende	1717	Belvliet	Matroos	Ja	6-4-1720	Overleden	Azië	Opvarende
Boorde	Francois	Brugge	1720	Berbices	Huisslotenmaker	Nee	1735	Gerepatrieerd	Schip meijenburg	
Bordein	Johannes	Oostende	1748	Zeelandia	(onbekend)	Nee	21-12-1749	Overleden	Schip Zeelandia	Opvarende
Borman	Baltasar	Oostende	1751	Nieuwvijvervreugd	Bosschieter	Nee	1753	Gerepatrieerd	Schip Nieuwvijvervreugd	Opvarende
Borrens	Jan	Oostende	1721	Steenhoven	Soldaat	Nee	16-6-1728	Overleden	Azië	Opvarende
Bosman	Hendrik	Brugge	1720	Raadhuis van Middelburg	Soldaat	Nee	15-10-1720	Overleden	Kaap de Goede Hoop	
Bosschaart	Jacob	Oostende	1724	Wickenburg	Bosschieter	Nee	15-4-1724	Overleden	Schip Wickenburg	Opvarende
Bouckhoute	Jan	Brugge	1718	Kockengen	Soldaat	Nee	29-4-1731	Overleden	Azië	
Boudewijns	Nicolaas	Oostende	1722	Slot Aldegonde	Soldaat	Nee	3-3-1730	Overleden	Azië	Opvarende
Bouduins	Nicolaas	Brugge	1708	Zandhorst	Soldaat	Ja	1715	Gerepatrieerd	Schip zandenburg	
Bouee	Pieter	Brugge	1718	Zandenburg	Soldaat	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip berbices	
Boule	Francois	Oostende	1749	Vosmaar	Oploper	Nee	1754	Gerepatrieerd	Schip jager	Opvarende
Boulona	Jan	Brugge	1720	Hoedekenskerke	Soldaat	Nee	15-10-1720	Overleden	Kaap de Goede Hoop	
Bourqous	Emanuel	Jabbeke	1782	Bot	Matroos	Nee	26-11-1782	Overleden	Schip bot	Opvarende
Bout	Francois	Brugge	1719	Valkenisse	Adelborst	Nee	1726	Gerepatrieerd	Schip delfland	

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Breijdel	Francois	Brugge	1700	Sirjansland	Soldaat	Nee	31-8-1706	Overleden	Azië	
Breijdel	Judocus	Brugge	1708	Zandhorst	Onderkuiper	Nee	29-9-1709	Overleden	Azië	
Breijs	Fredrik	Brugge	1718	Kockengen	Soldaat	Nee	14-9-1718	Overleden	Azië	
Brekelingh	Jan	Oostende	1726	Barbestein	Bootsman	Nee	10-12-1728	Overleden	Azië	Opvarende
Brix	Jacobus	Brugge	1719	Rijnestein	Oploper	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip Huis te Assenburg	
Brocke	Andries	Oostende	1744	Nieuw Vijvervreugd	Bosschieter	Nee	17-1-1745	Overleden	Schip Batavier	Opvarende
Broeck	Jacobus	Oostende	1734	Zoetelingskerke	Bosschieter	Nee	11-6-1735	Overleden	Azië	Opvarende
Broed	Mechiel	Brugge	1717	Meijenburg	Soldaat	Nee	1732	Gerepatrieerd	Schip valkenisse	
Broek	Jacobus	Oostende	1727	Wickenburg	Matroos	Nee	1730	Gerepatrieerd	Schip Castricum	Opvarende
Broeke	Andries	Oostende	1742	Kleverskerke	Bosschieter	Nee	1744	Gerepatrieerd	Schip Rijnhuizen	Opvarende
Broeke	Jacob	Oostende	1739	Patmos	Bosschieter	Nee	0	Kamer Hoorn	Onbekend	Opvarende
Broekman	Frans	Oostende	1762	Tulpenburg	Matroos	Nee	15-7-1763	Overleden	Azië	Opvarende
Brom	Alexander	Brugge	1719	Samaritaan	Soldaat	Nee	31-3-1731	Overleden	Azië	
Brous	Joannis	Brugge	1722	Slot Aldegonde	Soldaat	Nee	1725	Gerepatrieerd	Schip heinkenszand	
Brugge	Balthazar	Brugge	1722	Klarabeek	Soldaat	Nee	1733	Gerepatrieerd	Schip maria adriana	
Bruijn	Andries	Oostende	1717	Belvliet	Jongmatroos	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip rijksdorp	Opvarende
Bruijn	Claas	Brugge	1714	Zandenburg	Matroos	Nee	1718	Gerepatrieerd	Schip Herstelde Leeuw	
Bruijn	Claas	Brugge	1718	Meijenburg	Matroos	Nee	21-9-1720	Overleden	Azië	
Bruijn	Jacob	Oostende	1720	Oudenaarde	Soldaat	Nee	31-8-1720	Overleden	Schip oudenaarde	Opvarende
Bruijn	Jonas	Oostende	1716	Huis ter Leede	Jongmatroos	Nee	5-4-1718	Overleden	Azië	Opvarende
Bruijne	Ambrosius	Blankenberge	1763	Zuid-beveland	Matroos	Nee	28-4-1764	Overleden	Schip Zuid-Beveland	Opvarende
Bruijne	Jan	Brugge	1700	Huis te Loo	Matroos	Nee	30-6-1703	Laatste vermelding	Azië	
Bruijne	Pieter	Brugge	1712	Popkensburg	Hooploper	Nee	26-10-1718	Vermist	Azië	
Bruijssen	Passchier	Oostende	1710	Donau	Hooploper	Nee	17-5-1712	Overleden	Azië	Opvarende
Bruin	Jacob	Oostende	1740	Maria Adriana	Bosschieter	Nee	1741	Gerepatrieerd	Schip Arnestijn	Opvarende
Bruining	Maria	Oostende	1732	Flora			0			Begunstigde
Brunink	Pieter	Brugge	1707	Huis ter Duine	Adelborst	Nee	8-12-1711	Overleden	Azië	

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Bulting	Jan	Brugge	1721	Meijenburg	Soldaat	Nee	11-4-1721	Weggelopen	Engeland	
Burgerhoorn	Johannes	Oostende	1741	Vlissingen	Soldaat	Nee	12-10-1741	Overleden	Schip Vlissingen	Opvarende
Buscop	Jacob	Brugge	1713	Berbices	Soldaat	Nee	1727	Gerepatrieerd	Schip Magdalena	
Busscher	Jan	Brugge	1702	Domburg	Bootsgezel	Nee	1-11-1709	Overleden	Azië	
Busser	Pieter	Brugge	1718	Kockengen	Matroos	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip Hoedekenskerke	
Buts	Pieter	Oostende	1736	Reigersbroek	Provoost	Nee	16-1-1737	Overleden	Schip reigersbroek	Opvarende
Caessteker	Albertus	Jabbeke	1763	Barbara Theodora	Jongmatroos	Nee	22-7-1764	Overleden	Azië	Opvarende
Calis	Adriaen	Brugge	1719	Steenhoven	Matroos	Nee	1725	Gerepatrieerd	Schip Borssele	
Calue	Joannis	Brugge	1700	Karthago	Soldaat	Nee	24-10-1707	Overleden	Azië	
Campfeijn	Olivier	Oostende	1722	Middelwoud	Jongmatroos	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip Middelwoud	Opvarende
Cane	Michiel	Brugge	1704	Hoedekenskerke	Soldaat	Nee	18-11-1707	Overleden	Azië	
Canno	Martinus	Koolkerke	1767	Blijdorp	Soldaat	Nee	24-8-1767	Overleden	Kaap de Goede Hoop	
Cappelle	Jacob	Oostende	1736	Meijenburg	Matroos	Nee	1738	Gerepatrieerd	Schip patmos	Opvarende
Carboneel	Pieter	Brugge	1707	Zandenburg	Lanspassaat	Nee	6-8-1709	Gelicht	Azië	
Carŕ	Ferdinandus	Brugge	1720	Hoedekenskerke	Soldaat	Nee	24-1-1724	Overleden	Azië	
Carelsen	Paschier	Oostende	1716	Westhoven	Jongmatroos	Nee	1721	Gerepatrieerd	Schip Schonenberg	Opvarende
Carelsz	Passchier	Oostende	1728	Meijenburg	Matroos	Nee	22-12-1728	Overleden	Azië	Opvarende
Carelsz:	Pieter	Oostende	1731	Heinkenszand	Bosschieter	Nee	20-11-1740	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Carpel	Jan	Brugge	1701	Gent	Matroos	Nee	7-7-1709	Overleden	Azië	
Carpels	Ignatius	Brugge	1713	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	6-10-1719	Vermist	Azië	
Carpentier	Hendrik	Oostende	1712	Oosterstein	Matroos	Nee	1-5-1713	Vermist	Azië	Opvarende
Carteijl	Carel	Oostende	1754	Oostkapelle	Bosschieter	Nee	21-6-1754	Overleden	Schip Oostkapelle	Opvarende
Carton	Guilliaem	Oostende	1736	Nieuwerkerk	Jongmatroos	Nee	1747	Gerepatrieerd	Schip Huis te Rensburg	Opvarende
Carton	Jan	Brugge	1722	Klarabeek	Oploper	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip middelwoud	
Casse	Pieter	Oostende	1758	Vrijburg	Matroos	Nee	1760	Gerepatrieerd	Schip blijdorp	Opvarende
Cassier	Francois	Oostende	1734	Schuitwijk	Timmerman	Nee	5-6-1735	Overleden	Azië	Opvarende

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Cassier	Jan	Brugge	1723	Magdalena	Soldaat	Nee	19-11-1724	Overleden	Azië	
Casteleijn	Marinus	Brugge	1718	Zandenburg	Soldaat	Nee	21-4-1720	Overleden	Azië	
Catoen	Jacobus	Oostende	1761	Burch	Bosschieter	Nee	18-12-1766	Overleden	Azië	Opvarende
Catoen	Jacobus	Oostende	1757	Torenvliet	Matroos	Nee	1761	Gerepatrieerd	Schip Leimuiden	Opvarende
Christiaansen	Jan	Brugge	1717	Raadhuis van Vlissingen	Matroos	Nee	16-8-1720	Overleden	Azië	
Cierens	Cornelis	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Ja	1725	Gerepatrieerd	Schip Heinkenszand	
Claasen	Joos	Brugge	1710	Schonewal	Soldaat	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip hoedekenskerke	
Claasz	Jan	Oostende	1732	Barbestein	Bosschieter	Nee	1735	Gerepatrieerd	Schip Coxhoorn	Opvarende
Claasz	Jan	Oostende	1736	Boot	Bosschieter	Nee	1738	Gerepatrieerd	Schip strijen	Opvarende
Claasz	Joannes	Oostende	1722	Middelwoud	Matroos	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip Middelwoud	Opvarende
Claasz.	Jacobus	Brugge	1707	Zandenburg	Oploper	Nee	9-5-1708	Overleden	Azië	
Claasz:	Jan	Oostende	1738	Arnestijn	Bosschieter	Nee	1740	Gerepatrieerd	Schip Nieuwvliet	Opvarende
Clercq	Jacobus	Brugge	1710	Schonewal	Onderkuiper	Nee	1714	Gerepatrieerd	Schip hoedekenskerke	
Clercq	Joseph	Brugge	1715	Hoedekenskerke	Matroos	Nee	4-6-1715	Absent bij afvaart	Nederland	
Clercq	Pieter	Brugge	1703	Vrijburg	Matroos	Nee	10-10-1703	Overleden	Azië	
Clinkaart	Pieter	Oostende	1737	Huis te Rensburg	Opperzeilmaker	Nee	1739	Gerepatrieerd	Schip wickenburg	Opvarende
Coccij	Daniel	Oostende	1756	Snoek	Hooploper	Nee	1760	Gerepatrieerd	Schip Admiraal de Ruyter	Opvarende
Cock	Jacobus	Oostende	1730	Everswaart	Onderkuiper	Nee	23-10-1730	Overleden	Schip everswaart	Opvarende
Cokheij	Jacobus	Oostende	1756	Snoek	Soldaat	Nee	2-11-1757	Overleden	Azië	Opvarende
Colart	Maria	Oostende	1765	Zonnestein			0			Begunstigde
Cole	Johannis	Brugge	1713	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip Nederhoven	
Collŕ	Johannes	Brugge	1723	Valkenisse	Lanspassaat	Nee	1731	Gerepatrieerd	Schip Everswaart	
Conink	Jan	Brugge	1717	Valkenisse	Soldaat	Nee	1725	Gerepatrieerd	Schip Heinkenszand	
Coolsaad	Johannes	Oostende	1768	Geinwens	Matroos	Nee	1771	Gerepatrieerd	Schip zon	Opvarende
Coopman	Jan	Brugge	1717	Vaderland Getrouw	Matroos	Ja	1724	Gerepatrieerd	Schip zoetelingskerke	

wordt vervolgd

DNA-project

Jo Vandeghinste

Het DNA-onderzoek heeft op enkele jaren tijd een ongelooflijke evolutie gekend. Na het beëindigen in 2003 van het 'Menselijke Genoom Project' dat gans het DNA van enkele personen volledig in kaart bracht en deze informatie vrij beschikbaar op het internet plaatste, zijn onze inzichten in de samenstelling en functie van het DNA spectaculair toegenomen. Inmiddels is er een nieuwe technologie ontwikkeld die toelaat om gans het genoom van een persoon, in een tijdspanne van enkele weken i.p.v. jaren en voor een betaalbare prijs, in één enkel laboratorium volledig in kaart te brengen.

Deze nieuwe kennis en technologie vinden toenemend belangrijke toepassingen in de geneeskunde. Maar ook in het genealogisch onderzoek en het opsporen van verwantschappen is hierdoor een spectaculaire verbetering opgetreden.

Het DNA-project voor het Hertogdom Brabant, opgezet door Familiekunde Vlaanderen en het Centrum voor Menselijke Erfelijkheid van de KU Leuven, werd afgesloten met de uitgaven van een boek over het onderzoek en de resultaten.

De afstamming van de huidige inwoners van het oude hertogdom Brabant is heel divers. Dat blijkt uit de DNA stalen van 477 mensen uit Antwerpen, Vlaams- en Waals-Brabant en het Nederlandse Noord-Brabant.

Die afstamming is voor zestig procent terug te voeren op de prehistorische Cro-Magnonmensen, de oorspronkelijke bewoners van Europa, die er in het Laat-Paleolithicum, een veertigduizend jaar geleden, al leefden en uit Afrika afkomstig waren. De Cro-Magnon[1] waren de eerste vertegenwoordigers van de moderne mens, de *Homo Sapiens,* op het Europeese continent. Voordien leefden er in Europa wel al mensen die tot een andere soort behoorden: de neanderthalers. Die verdwenen echter snel als de moderne mens zijn opwachting maakte.

Andere ingrediënten van het Brabantse DNA zijn onder meer: twaalf procent afkomstig van de Vikings, soms met een omweg via Centraal-Europa, en vier procent van Romeinse soldaten, Grieken en Feniciërs.

Een bijkomend resultaat voor stamboomonderzoekers is dat ongeveer dertig procent van de deelnemers aan het project min of meer met elkaar verwant blijkt.

Dit onderzoek wordt nu uitgebreid naar heel België, Frans-Vlaanderen en Luxemburg. Wij kijken uit naar de resultaten van West-Vlaanderen die kortelings ook zullen ter beschikking zijn.

Bronnen: Cassiman J.J. , Prof. Em. in *DNA Brabant.* Van Cloot Marc, Familiekunde Vlaanderen.
Cassiman J.J. en Raeymaekers P. *Missie DNA.* Davidsfonds -Leuven
De Standaard 16 october 2010.

NIEUWE PUBLICATIES

ROLAND VERTÉ, "Index op de wezerijakten Brugse Vrije, Westkwartier 1525-1613" **Prijs: € 18,00**
"Index op de wezerijakten Brugse Vrije, Westkwartier 1458-1524" **Prijs: € 12,50**

VT 1748 Deel 3 Ardooie, Beveren-Roeselare, Gits, Koolskamp, Lichtervelde,Torhout-Land van Wijnendale. **Prijs: € 18,00**

Beschikbaar midden november.

Te bestellen per e-mail op vvf.brugge@skynet.be of per brief of telefoon op het secretariaat, Sint-Kruisstraat 11, 8310 Assebroek, Tel.: 050/35.07.01.

[1] De vondsten van skeletresten o.m. in Cro-Magnon, Aurignac en La Madeleine in de vallei van de Vézère in Frankrijk liggen aan de basis van deze typebenaming.

VERLUIDBOEK

Paul Coghe

F° 303v **Dominicus Depauw**

Fs. Domijn – 27 jaar oud – geboren te Waarschoot

Misdaad: Na gevangen geweest te zijn wegens landloperij heeft hij opnieuw in stad rondgedoold zonder eerlijk de kost te kunnen verdienen. Hij bleef vagabonderen en stelen en op 3 december 1726 is hij met zijn compagnon, Franssen genaamd zo hij zegt, om 4 uur samengekomen in het huis van de portier van de Gentpoort waar zij een glaasje brandewijn hebben gedronken. Daarna zijn ze in het huis van en de winkel van Francois Geldolf, meester schoenmaker, gegaan. Zij vonden de winkel verlaten en hebben daar vijf paar nieuwe schoenen gestolen en zijn dan weggelopen. De schoenmaker heeft de achtervolging ingezet roepend "houdt de die". Enkele buren zijn buiten gekomen en hebben de beschuldigde die ook meeliep en riep "houdt de dief" kunnen aanhouden. Onder zijn kleren vonden ze twee paar schoenen. Zijn compagnon was weggelopen met drie paar schoenen. Op 11.01.1727 is hij daarvoor voor 8 jaar verbannen uit de stad en acht mijlen in de omtrek op straf van geseling. Maar op 25 maart 1727 is hij opnieuw aangehouden geweest in de stad.

Straf: Op het schavot openbaar gegeseld ter discretie van de schepenen en daarna verbannen voor 12 jaar buiten de stad en 12 mijlen in de omtrek.

01.04.1727

F° 305v **Adriaen De Smidt**

Fs. Pieter – 28 jaar oud – geboren te Westkapelle

Misdaad: Niettegenstaande het verboden is de rechten op brandewijn te frauderen hebben diverse blauwers 's nachts tussen 12 en 13 januari 1727 over de buitenstadsvesten tot de binnensingels van de stad tussen de Dampoort en de Kruispoort 219 stoop brandewijn en een vaatje wijn binnengebracht. De militairen van de wacht die op patrouille waren hebben die gevonden en naar de corps de garde aan de Dampoort gebracht. Ze zouden de brandewijn en het vaatje wijn langs de Kruispoort naar het stadscomptoir brengen. Adriaen De Smidt heeft, samen met Maerten De Vreught en Joseph De Lille, het plan opgevat om de brandewijn terug te nemen. In de herberg van Jan Van Borchogne ?? heeft hij verschillende mensen die daar zaten te drinken gevraagd om hen daarbij te helpen. Ze zijn samen naar de Kruispoort getrokken. Tussen 10 en 11 uur kwamen twee soldaten af met de brandewijn, die enkel gewapend waren met een bajonet. Ze waren begeleid van een gewapende soldaat, de uurwaker Pieter Jacobs en Jacob Bogaert van het comptoir. Ze hebben de soldaten aangevallen en met een stok geslagen zodat ze gekwetst waren aan het hoofd en de handen. De brandewijn hebben ze afgenomen. Een soldaat die gekwetst op de grond lag dreigde hij te doden,maar die is kunnen vluchten in het huis van Jan Besu

Op 16.06.1725 werd hij gegeseld ten bloede en voor 25 jaar verbannen uit de provincie op straf van hergeseling en brandmerken. Enige tijd daarna is hij toch de stad binnengekomen en heeft zelfs opnieuw brandewijn gesmokkeld.

Straf: Op het schavot gegeseld ten bloede en gebrandmerkt op zijn rug met het gewone teken van de stad. Hij werd verbannen voor dertig jaar uit de Oostenrijkse Nederlanden die hij moet verlaten binnen zes dagen.

05.04.1727

wordt vervolgd

AANWINSTEN BIBLIOTHEEK VVF-BRUGGE

B 105 c	Index op de wezerijakten Brugse Vrije - Westkwartier (1525-1613) R. Verté	
B 105 d	Index op de wezerijakten Brugse Vrije - Westkwartier (1458-1524) R. Verté	
		vanaf december
C 310	De familie VANDEGHINSTE (Vande(r)g(h)(e)inste)	J. Vandeghinste
C 311 a	De familie DELAERE	J. Delaere
C 311 b	De familie DELAERE	
C 312	CD De familie Strypsteen -Trypsteen	T. Strypsteen
C 313	Kwartierstaat Isidorus VOLBRECHT	
C 314	Genealogie DENOO	
C 315	Afstamming Antonius LANCKRIET	
C 316 a	Les LA KETHULLE avant 1400 Deel 1	
C 316 b	Les LA KETHULLE avant 1400 Deel 2	
C 317	La famille MEEÛS-LEFEVER	
		reeds beschikbaar

D 010 b **Volkstelling 1748 D 2.** Beernem, Houtave, Jabbeke, Meetkerke, Nieuwmunster, Oedelem, Oostkamp, Ruddervoorde, Sint-Jan-op-de-Dijk, Sint-Joris-ten-Distel, Snellegem, Stalhille, Uitkerke, Varsenare, Zerkegem, Zuienkerke

reeds beschikbaar

D 010 c **Volkstelling 1748 D 3.** Ardooie, Beveren-Roeselare, Gits, Koolskamp, Lichtervelde,Torhout-Land van Wijnendale.

vanaf december

INHOUDSTAFEL JAARGANG 42 (2010)

Mededelingen		p. 2 – 16 – 28 – 40 – 56 – 68.
Paul Coghe	Verluydboek 1670-1727	p. 25 – 37 – 49 – 77.
	Schouwboek	p. 52 – 65.
Eddy Dubruqué		
	Straatschouwing te St.-Kruis	p.49.
	Opvarenden bij het VOC	p.60 – 72.
Jo Patteeuw & Jo Vandeghinste		
	Monsterrollen: 1645	Koekelare p. 3 – Koolskamp p.5 – Oudenburg p. 6 - Lichtervelde p.17 – Ruddervoorde p. 19 - Roksem p. 29 – Schore p. 29 – Slijpe p.30 - Snaaskerke p.32 – Woumen p.41 – Zarren p.43 - Zedelgem p.44 – Zerkegem p. 45.
Jo Patteeuw		
	Monsterrollen 1640	Ardooie p.69.
Roland Verté		
	Rekeninghe purgative Petrus De Maecker D 2 p.11.	
Jo Vandeghinste		
	Editoriaal	p. 1 – 15 – 27 – 39 – 55 – 67
	De bibliotheek in ons lokaal	P.14
	De tijd van toen.	P. 7 – 21 – 33 – 46.
	Volkstelling 1695 te Zwevezele	p.57.
	DNA project	p.76
Aanwinsten bibliotheek VVF-Brugge		p.78.
Inhoudstafel 42e jaargang VVF-Krant		p.78.
